

Malung-Sälens kommun

ÅRSREDOVISNING 2020

I det första avsnittet ger kommunstyrelsens ordförande sin syn på det gångna året. Vidare redovisas hur resurserna fördelas på olika verksamheter.

INLEDNING

FÖRVALTNINGS- BERÄTTELSE

Förvaltningsberättelsen beskriver Malung-Sälens kommuns verksamhet och ekonomi under verksamhetsåret 2020. Den innehåller en redogörelse för händelser av väsentlig betydelse samt uppföljning av fullmäktiges fastställda mål. En redogörelse över väsentliga personalförhållanden lämnas, samt andra förhållanden som är viktiga för styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten och kommunkoncernen.

Räkenskaperna redogör för de ekonomiska rapporterna för år 2020 för den kommunala koncernen och den kommunala organisationen. Utfallet redovisas i resultaträkningen, den ekonomiska ställningen vid årets slut kan utläsas av balansräkningen samt hur verksamheten finansierats av kassaflödesanalysen. Driftredovisningen visar utfallet för respektive nämnd jämfört med beslutad nettokostnadsram och investeringsredovisningen redogör för de anskaffningar och försäljning av materiella anläggningstillgångar som gjorts under året.

RÄKENSKAPER

KOMMUNALA NÄMNDERNA OCH BOLAGENS VERKSAMHET

Nämndernas uppdrag och genomförda verksamhet 2020 i beskrivs tillsammans med redogörelse av avvikelse mot tilldelad ram. Slutligen redogörs för de kommunala bolagens uppdrag, verksamhet och utfall för året.

Innehålls- förteckning

INLEDNING

Så här fördelas pengarna	4
Kommunalrådet har ordet	5

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

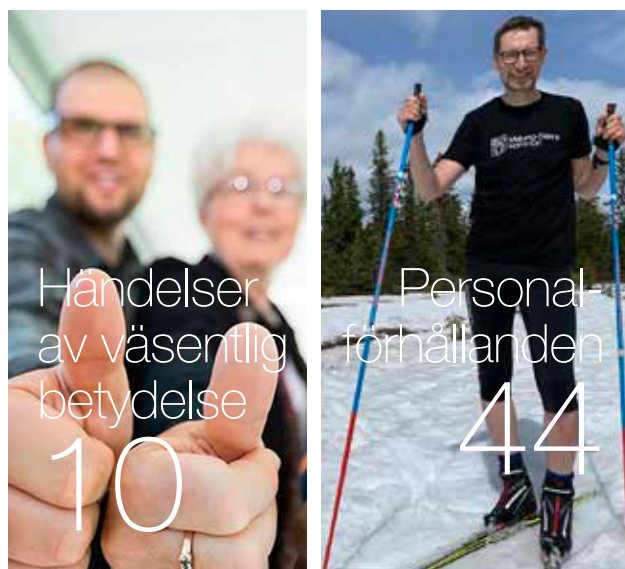
Översikt över verksamhetens utveckling	6
Den kommunala koncernen	7
Händelser av väsentlig betydelse	10
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	14
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	23
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	24
Balanskravsresultat	43
Väsentliga personalförhållanden	44
Förväntad utveckling	46

RÄKENSKAPER

Resultaträkningar	47
Balansräkningar	48
Kassaflödesanalyser	49
Driftredovisning	50
Investeringsredovisning	51
Redovisningsprinciper	52
Noter	56
Övriga noter och upplysningar	65

NÄMNDER

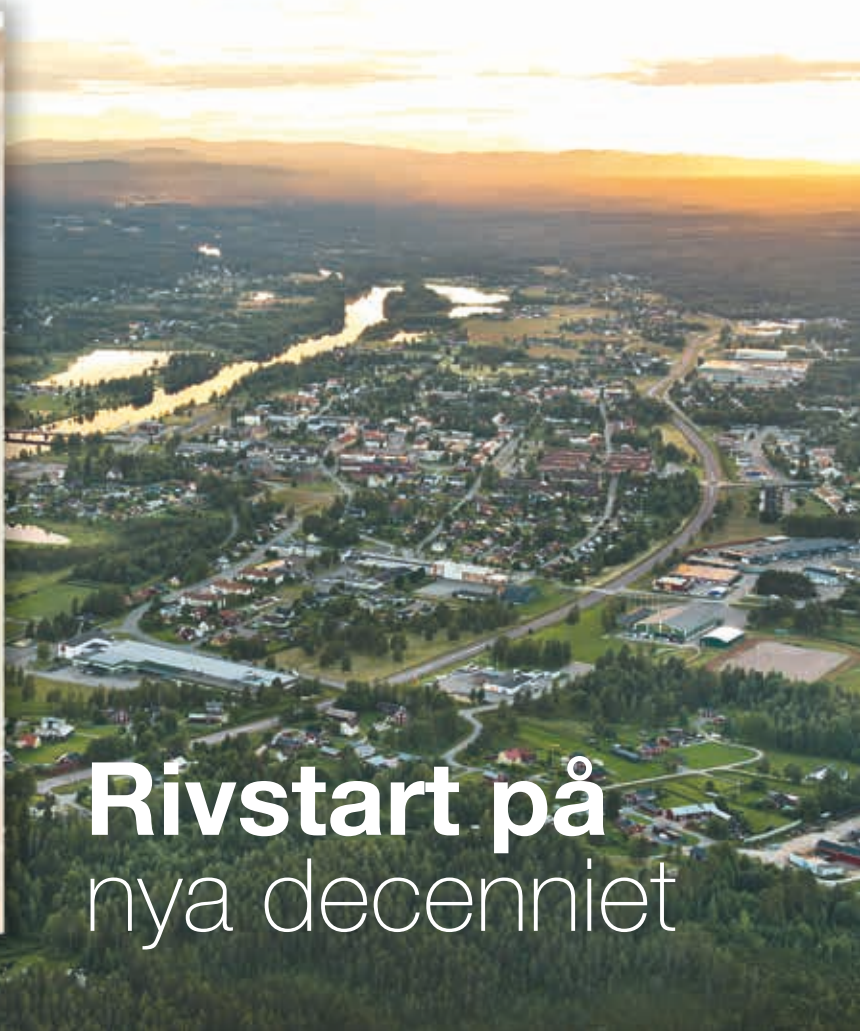
Kommunfullmäktige	66
Revision	67
Valnämnd	68
Överförmyndare	69
Kommunstyrelsen	70
Barn- och utbildningsnämnden	74
Kultur- och fritidsnämnden	76
Socialnämnden	78
Räddningsnämnden	79
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	80
Kommunala koncernbolag	82

Malung-Sälens kommuns skattemedel fördelas så här:

Äldre- och handikappomsorg	33,2 %
Socialtjänst	5,8 %
Grundskolan och fritids	20,8 %
Förskola	9,8 %
Gymnasium och vuxenutbildning	9,5 %
Politik och övergripande administration	10,4 %
Samhällsbyggnad	3,5 %
Kultur och fritid	3,8 %
Räddningstjänsten	2,5 %
Miljö och bygg	0,3 %
Arbetsmarknadsinsatser	0,4 %

Rivstart på nya decenniet

*”Vi fortsätter
att klättra i Svenskt
Näringslivs ranking
av kommunernas
företagsklimat”*

År 2020 kommer definitivt att gå till historien som ett väldigt minnesvärt år som rivstartade med ett virus i Kina som under året koplade grepp om hela världen. 2020 har varit ett tufft och slitigt år och coronapandemin har påverkat oss alla på flera sätt, men vi har mött pandemin som vi i Malung-Sälens kommun möter utmaningar – tillsammans.

Men trots virusåren så kan vi ändå se tillbaka på en del bra saker som hände under 2020 också. Krisen har ställt stora krav på digitalisering och som resultat av det har vi kommit en bit på vägen med att digitalisera våra arbetssätt och på så sätt bli en mer modern kommun som vi strävar efter att vara. Dessutom har vi sparat tid och miljö på färre resor. Digitala möten har öppnat upp för fler möjligheter att framföra kommunens åsikter och ambitioner till fler företrädare för regeringen, myndigheter, företag m.fl.

Malung-Sälens växer och folkmängden i kommunen ökar. Den 1 november 2020 var vi 10 112 personer, vilket är den högsta siffran

sedan 2012. Det är roligt att intresset för att bo i vår kommun växer och att människor och företagare trivs här. Vi fortsätter också att klättra i Svenskt Näringslivs ranking av kommunernas företagsklimat.

I september hölls en kommunal folkomröstning om vindkraftpark på Ripfjället och tack vare ett enormt arbete och engagemang från flera håll genomfördes folkomröstningen på ett både rättssäkert och smittskyddssäkert sätt.

Kommunens ekonomiska resultat för 2020 visar ett plusresultat på 47 miljoner kronor. Det är 36 miljoner bättre än vad som var budgeterat och det beror främst på en högre aktieutdelning från Malungs Elverk och generella statsbidrag från riksdagen och regeringen. Delar av pengarna från Elverkets utdelning har gått till diverse investeringar och satsningar under 2020 och framåt.

Stora satsningar har gjorts på kommunens föreningsliv under året. Kommunen har även avsatt pengar till ny klimatsmart och energisnål vägbelysning, bland annat på den planerade nya vägsträckningen längs riksväg 66 i Tandö-Bu samt belysning längs motionsspåren i Malung, Tandö, och Tjärnheden. Det är riktigt glädjande att vi har ett fint plusresultat i bokslutet för 2020. Vi behöver fortsätta ha bra ekonomiska resultat framöver för att kunna genomföra de stora investeringarna vi planerar, där vi till stor del prioriterar våra barn och unga i kommunen.

Avslutningsvis vill jag tacka all personal som jobbat och slitit under en tuff pandemi. Vi hoppas att framtiden blir fortsatt ljus och frisk.

Hans Unander (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelsen beskriver Malung-Sälens kommuns verksamhet och ekonomi under verksamhetsåret 2020. Den innehåller en redogörelse för händelser av väsentlig betydelse samt uppföljning av fullmäktiges fastställda mål. En redogörelse över väsentliga personalförhållanden lämnas, samt andra förhållanden som är viktiga för styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten och kommunkoncernen.

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunens resultat uppgår till +47 mnkr för år 2020 och kommunkoncernens resultat uppgår till +58 mnkr. De positiva resultaten förklaras, för den kommunala organisationen, med engångsintäkter, aktieutdelningar, samt ökade generella statsbidrag för att stärka välfärden och för den kommunala koncernen främst med att Malungs Elverk AB redovisar ett starkt resultat. I tabellen redovisas en över-

sikt över verksamhetens utveckling med olika nyckeltal.

Antalet invånare per 31 december ökade med 39 personer, medan antalet invånare per 1 november ökade med 25 personer. Den positiva trenden med ökande befolkning per 31 december håller därmed i sig, vilket även fått genomslag med en ökning per 1 november. Invånarantalet per 1 november är viktigt, då det utgör underlaget för

FEM ÅR I SAMMANDRAG	2020	2019	2018	2017	2016
Antal kommuninvånare 31/12	10 177	10 138	10 106	10 114	10 091
Antal kommuninvånare 1/11	10 112	10 087	10 111	10 091	10 024
Skattesats kommunen, kr	22,57	22,57	22,57	23,04	23,04
Kommunen					
Antal anställda, tillsvidare	870	833	823	841	869
Verksamhetens intäkter, mnkr	228	223	217	273	278
Verksamhetens kostnader, mnkr	-866	-849	-851	-912	-873
Skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	685	658	638	636	609
Årets resultat, mnkr	47	32	5	-3	14
Investeringsutgifter, mnkr	55	30	25	21	14
Långfristig låneskuld, mnkr	146	118	91	161	365
Soliditet, %	50	48	39	38	32
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser, %	18	13	6	2	2
Självfinansieringsgrad, %	132	197	130	123	330
Kassalikviditet, %	111	86	74	93	102
Skuldsättningsgrad, %	50	52	61	62	68
Kommunala koncernen					
Verksamhetens intäkter, mnkr	483	552	508	555	505
Verksamhetens kostnader, mnkr	-1 110	-1 131	-1 115	-1 165	-1 074
Skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	685	658	638	636	609
Årets resultat, mnkr	58	78	31	26	40
Investeringsutgifter, mnkr	231	233	153	113	95
Långfristiga skulder, mnkr	725	503	678	692	748
Soliditet, %	38	39	35	35	35
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser, %	27	26	22	20	19
Självfinansieringsgrad, %	60	70	72	95	127
Kassalikviditet, %	68	51	95	110	115
Skuldsättningsgrad, %	62	61	65	65	65

Jämförelsestörande intäkter och kostnader ingår i samtliga nyckeltal. Jämförelsetal för åren tom 2019 har inte justerats med hänsyn till införande av komponentredovisning 2020-01-01, jämförelsefelet uppskattas till cirka 0,5 procentenheters påverkan på bland annat soliditet. Det bedöms ej som väsentlig påverka jämförelsen över tid. År 2017, 2018, 2019 och 2020 innehåller engångsposter för avsättning deponi. År 2018 skatteväxlades 47 öre av kommunalskatten till landstingsskatt, därav sänkt skatt.

kommunalskatteintäkterna för kommande år. En bibehållen befolkning är av vikt för en fortsatt god utveckling av skatteintäkterna.

Antalet anställda i kommunen har ökat år 2020 jämfört med föregående år. Det är en ökning för andra året i rad och kan jämföras med att antalet anställda minskade mellan år 2017 och år 2018, då med anledning av varsel i den kommunala organisationen. Ökningen till år 2020 förklaras i sin helhet av verksamhetsövergången av gymnasieskolan och lärcentrum från kommunalförbundet Västerdalarnas utbildningsförbund.

Utvecklingen av verksamhetens intäkter har, över femårsperioden, gått från minskning till att öka från år 2019. Variationen över åren förklaras, inom den kommunala organisationen, med att det erhållits stora bidragsintäkter år 2016, främst från Migrationsverket, som sedan successivt minskat. Intäkter från riktade statsbidrag ökade återigen år 2020, vilket delvis är hänförligt till den pågående pandemin. Nettointäkten för exploateringsförsäljningen har varierat, år 2018 och år 2020 var försäljningen och därmed intäkten låg, men för åren 2016, 2017 och 2019 uppgick intäkten till mellan 20 till 43 mnkr. Utdelningar från kommunalt ägda företag till den kommunala organisationen har även ökat från och med år 2018, jämfört med tidigare år, vilket får genomslag i utfallet av verksamhetens intäkter. År 2020 var utdelningarna rekordstora. Även inom den kommunala koncernen får bidragsökningar och försäljningsintäkter från exploatering genomslag över femårsperioden, liksom utbyggnaden i Sälenområdet som ökat intäkter från taxor och avgifter för de kommunala bolagen. År 2020 minskade däremot intäkterna, då både försäljningsintäkter och taxor och avgifter minskade, där den främsta minskningen varit bidragsminskningar. Bidragens minskning kan helt hänföras till utvecklingen av kommunalförbundet Västerdalarnas utbildningsförbund.

Verksamhetens kostnader ökade åren 2016 och 2017. Kostnaderna kopplades till en utökad verksamhet för migration, samt kostnader i samband med försäljning av exploateringsfastigheter. År 2018 minskade kostnaden, vilket var en effekt av det varsel av personal som genomfördes år 2017 i den kommunala organisationen, samt att det var låga kostnader i samband med exploateringsförsäljning. Från år 2019 ökade återigen kostnaderna, vilka är kopplade dels till behoven och dels till generella kostnadsökningar. Inom verksamhetens kostnader ökade personalkostnaderna och

köp av huvudverksamhet till år 2020, medan lämnade bidrag minskade, samtliga förändringar förklaras av verksamhetsövergången gällande kommunalförbundet Västerdalarnas utbildningsförbund. Verksamhetens kostnader inom den kommunala koncernen minskade år 2020 vilket är en effekt av koncernelimineringar och kostnadsökningar för samtliga koncernbolag, samt att Västerdalarnas utbildningsförbunds andel minskat.

Investeringsbehovet är stort. Den relativt låga investeringstakt som varit fram till år 2018, i den kommunala koncernen, har ökat från och med år 2019 främst med anledning av utbyggnad i Sälenområdet. Samtidigt finns ett stort behov i den kommunala organisationen med åtgärder både i verksamhetslokaler och i lokaler för så kallad avgiftsfinansierad verksamhet. Investeringstakten förväntas vara fortsatt hög kommande år.

I takt med ökade investeringar är behovet av lånefinansiering fortsatt hög, både för den kommunala koncernen och för den kommunala organisationen. För år 2020 har långfristiga skulder i den kommunala koncernen ökat, dels på grund av upptagande av nya lån och dels på grund av att lån som förfallit under året, tidigare klassificerade som kortfristiga ersatts med nya långfristiga lån. Den kommunala organisationen har förvisso minskat låneskulden år 2020, men den förväntas öka för kommande år. Långfristiga skulder för anslutningsavgifter har ökat. Kassalikviditeten har ökat till år 2020, både för den kommunala organisationen och för den kommunala koncernen. Ökningen för kommunen förklaras av förbättrad likviditet år 2020 jämfört med år 2019, samtidigt som kortfristiga skulder minskat. När det gäller den kommunala koncernen är likviditeten i stort sett oförändrad, medan kortfristiga skulder minskat, vilket påverkat nyckeltalet. Det är i sin tur hänförligt till förändring av kortfristig del av långfristig låneskuld.

Soliditeten, både exklusive och inklusive pensionsåtagande, har för den kommunala organisationen, förbättrats över femårsperioden, vilket främst förklaras av förbättrade resultat. Förbättringen mellan år 2018 och år 2017 är dock främst hänförlig till förändrad beräkning från pensionsförvaltare av ansvarsförbindelsen, avseende avlidna som tidigare ingått i beräkningen. För den kommunala koncernen ligger soliditeten på en relativt stabil nivå, främst med anledning av de kommunala bolagens bidrag till koncernens resultat och eget kapital.

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och av helägda och delägda bolag. Kommunen är därtill delägare i ett antal bolag, vilka inte ingår i den kommunala koncernen, där det finns samverkansförtjänster tillsammans med andra kommuner eller regionen. Samverkan inom länet sker även genom medlemskap i Dalarnas kommunförbund, där samtliga av länets kommuner är medlemmar. Privata utförare anlitas bland annat för delar av kommunens vinterväghållning, vissa placeringar och behandlingar för barn och unga, placering av äldre som behandlas för missbruk inom IFO, samt extern psykiatri. Därtill anlitas Kooperativet Dalen för tjänsterna förskola, fritidshem, samt hemtjänst/äldreomsorg.

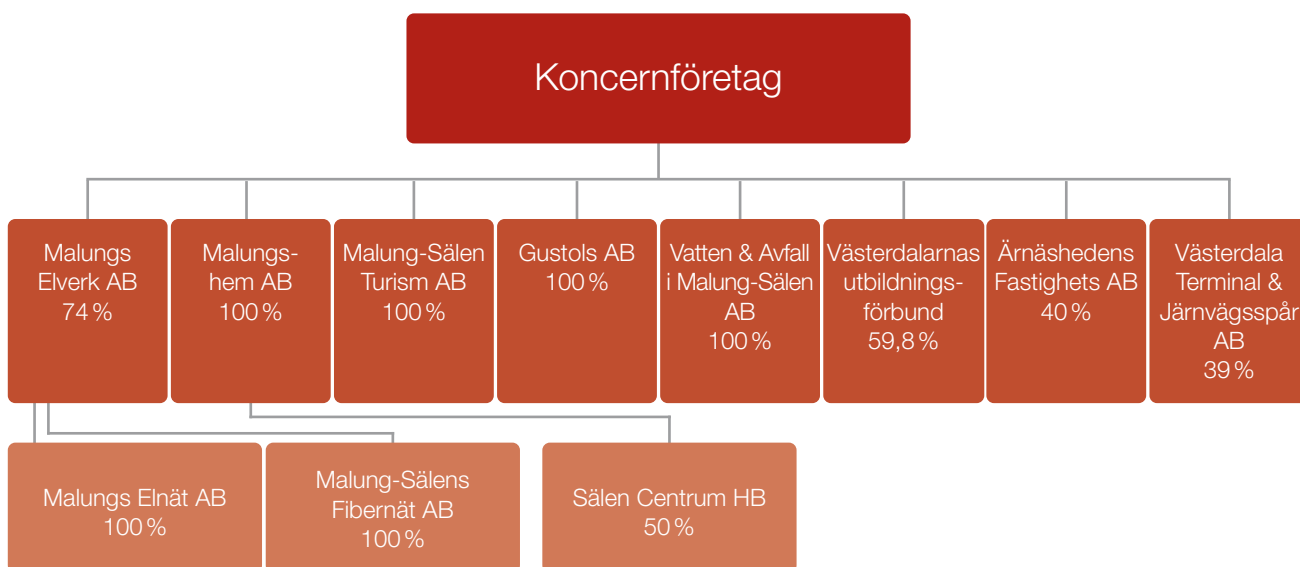
Kommunala bolag

Den kommunala koncernen består av kommunens nämnder, de kommunägda bolagen och kommunalförbund där Malung-Sälens kommun har ett betydande inflytande. Med betydande inflytande avses ägande som överstiger 20 procent. Sammanställda räkenskaper upprättas för den kommunala koncernen. Utöver den kommunala koncernen har kommunen och den kommunala koncernen ägarintressen med mindre än 20 procent i ett flertal andra bolag. Den kommunala organisationen har ägande i Kommunassurans Syd Försäkrings AB, Utveckling i Dalarna Holding AB och Inera AB. Under året har bolaget Förenade Småkommuners Försäkrings AB, där kommunen tidigare haft en mindre andel i, likviderats.

Genom den kommunala koncernen finns delägande i Dalakraft

AB, Enkla Elbolaget i Sverige AB, Elbil Dalarna AB, Dala Vind AB, Dala Vindkraft Ekonomisk förening, Norrsken AB, Vindela Ekonomisk förening, Äppelbovind Ekonomisk förening, Dala Energi AB och Kurbit AB. Merparten av ägandet understiger 15 procent, med undantag av Dalakraft AB, där ägandet uppgår till 18 procent.

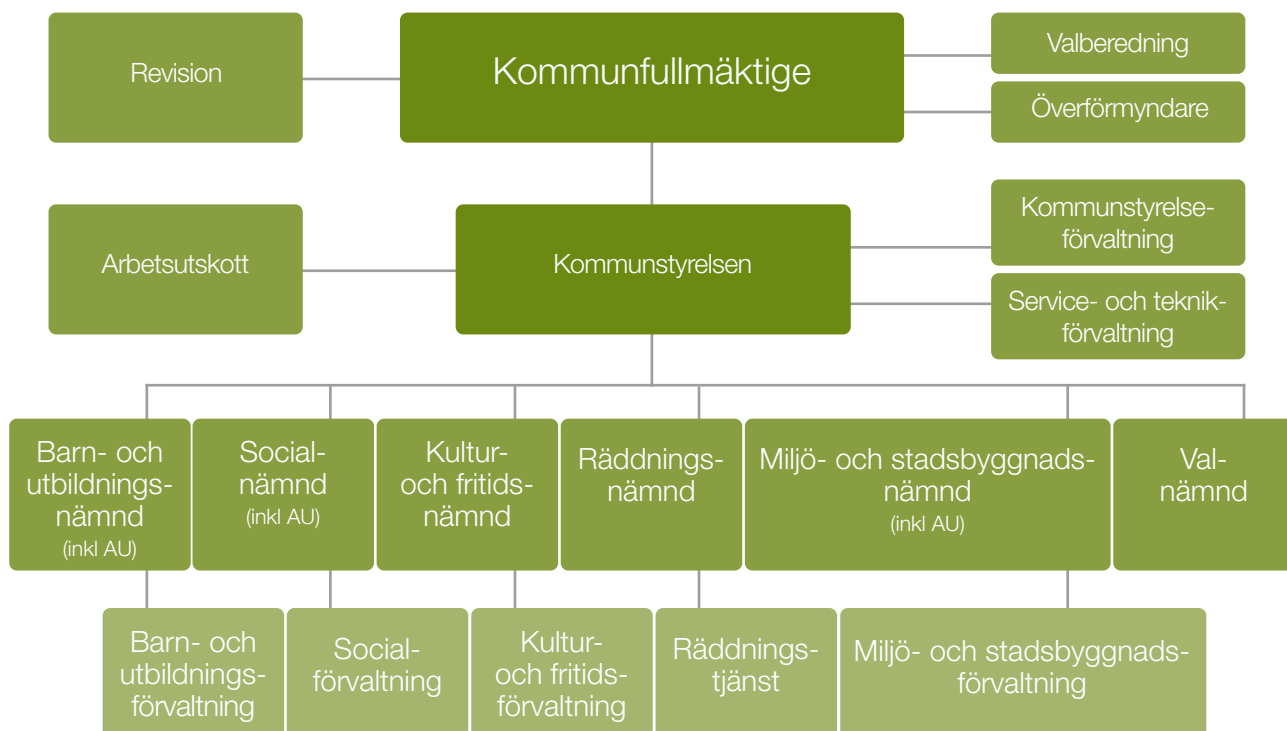
Förändringar i ägande, avseende de bolag som ingår i den kommunala koncernen, som har skett är att under slutet av året bildades Malung-Sälens Fibernät AB, ett helägt dotterbolag till Malungs Elverk AB. Ingen verksamhet har bedrivits i bolaget under året som påverkat de sammanställda räkenskaperna. Under år 2021 kommer fiberverksamheten att flyttas till det nybildade bolaget. I samarbete med andra fiberbolag har även kommunikatörsoperatörsbolaget Kurbit AB bildats under året, där den kommunala koncernens ägande uppgår till 15 procent.

Nämndsorganisation

Den politiska organisationen i Malung-Sälens kommun består av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och sex nämnder. Förändring

i organisationen från och med 2020-01-01 är att barn- och utbildningsnämnden har inrättat ett arbetsutskott.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och politikerna i kommunfullmäktige har det högsta ansvaret för den kommunala verksamheten. De beslutar om vilka mål som ska finnas för utvecklingen och samhällsbyggandet i kommunen, vilken service kommuninvånarna ska få och hur pengarna i kommunens budget ska fördelas och användas. Kommunfullmäktige kontrollerar också att den kommunala verksamheten sköts på ett korrekt sätt. Till sin hjälp har fullmäktige förtröendevalda revisorer. Fullmäktiges ledamöter och ersättare utses i samband med de allmänna valen. Kommunfullmäktige i Malung-Sälens kommun utgörs av 39 mandat, alltså 39 ledamöter.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har en särställning i sitt uppdrag att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ska ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Politikerna i kommunstyrelsen planerar, koordinerar och leder kommunens verksamhet och ekonomi. Kommunstyrelsen genomför det som kommunfullmäktige beslutat om. Till sin hjälp har man de politiska nämnderna och deras förvaltningar.

Politiska nämnder

Kommunens nämnder ansvarar för ett antal verksamheter, som organisatoriskt utgörs av förvaltningar som leds av en förvaltningschef, vilken rapporterar till nämnden. Varje politisk nämnd fattar beslut om vilka tjänster och vilken service som ska erbjudas kommuninvånarna inom det område som nämnden ansvarar för, till exempel förskola, grundskola och äldreomsorg. Respektive nämnds uppdrag och redogörelse, av årets verksamhet, beskrivs i de kommunala nämndernas och bolagens verksamhet 2020.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige

2019–2022

Socialdemokraterna	16
Moderaterna	8
Centerpartiet	3
Sverigedemokraterna*	3
Vänsterpartiet	2
Liberalerna	2
Malung-Sälenspartiet	–
Landsbygdspartiet oberoende Malung-Sälen	1
Oberoende*	1
Totalt:	36

* Sverigedemokraterna har 7 mandat, varav 4 tomma platser. Ett tidigare valt mandat för Sverigedemokraterna har under 2020 övergått till att vara oberoende, så kallad politisk vilde.

Händelser av väsentlig betydelse

Kommunens resultat uppgår till +47 mnkr för år 2020 och kommunkoncernens resultat uppgår till +58 mnkr. För kommunen är det positiva utfallet 36 mnkr bättre än budgeterat, vilket bland annat förklaras av högre aktieutdelning och bättre utfall från generella statsbidrag och utjämning än budgeterat. Den högre aktieutdelningen från kommunalt bolag, som även stärkt kommunens likviditet, är bland annat beslutad att finansiera ett flertal investeringar och att finansiera bidrag till föreningar under år 2020. Kommunkoncernens positiva resultat beror dels på kommunens positiva resultat, men främst på att Malungs Elverk AB har ett starkt resultat, vilket bidrar med 39 mnkr. Även Malungshem AB redovisar ett gott resultat för året med +2 mnkr. Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB redovisar för året -2 mnkr, medan övriga bolag redovisar utfall inom +/- 1 mnkr.

Nämndernas nettokostnader, exklusive netto från försäljning av exploatering, redovisar sammantaget en negativ avvikelse mot budget med 13 mnkr. Avvikelsen uppgår till -8 mnkr om bidrag från majoritetens satsningar exkluderas. Majoritetens satsningar har finansierats av årets högre aktieutdelning. Socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt miljö- och stadsbyggnadsnämnden har samtliga positiva avvikelser med mer än 1 mnkr, jämfört mot budgeterad nettokostnadsram. Barn- och utbildningsnämnden redovisar en negativ avvikelse mot budgeterad nettokostnadsram uppgående till -13 mnkr, medan räddningsnämnden har en negativ avvikelse med -0,5 mnkr. Jämfört med tilldelad nettokostnadsram innebär barn- och utbildningsnämndens avvikelse 5 procents överdrag, medan räddningsnämndens överdrag uppgår till 3 procent. Kommunstyrelsens redovisar för året en negativ avvikelse med knappt 6 mnkr. Kommunfullmäktige, revision, valnämnd och överförmyndaren har

samtliga positiva avvikelser mot budgetram inom 0,2 mnkr.

I nämndernas utfall ingår både minskade kostnader och ökade kostnader som kan hänföras till coronapandemin. Ekonomisk ersättning för merkostnader, med anledning av pandemin, inom socialtjänstens omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning har intäktsförts med 6 mnkr för period avseende mars till och med november. Sjuklönekostnaderna för året är högre jämfört med motsvarande period föregående år och sjuklönekostnadsbidrag för perioden april till och med december har erhållits uppgående till 8 mnkr. I jämförelse med föregående år har det inneburit ett ökat utrymme för nämnderna motsvarande knappt 3 mnkr.

Under år 2020 har en genomgång av kommunens anläggningsreskontra genomförts där fastigheter, belysning, gator och vägar har delats in i komponenter. Genomgången har omfattat befintliga anläggningstillgångar anskaffade till och med 2019-12-31, där dessa har beräknats om som om de hade komponentindelats när de anskaffades. Schablonmodeller har tagits fram för respektive tillgångstyp. Fördelning har skett från investerings-/anskaffningsår tillsammans med en individuell bedömning och där hänsyn har tagits till större investeringar som gjorts under 2010-talet. I arbetet har det dessutom identifierats tillgångar som ej är i bruk och utrangering av dessa har gjorts. Komponentindelningen har medfört ökade avskrivningar för en del tillgångar, men även minskade avskrivningar för ett flertal tillgångar. Effekten är i viss mån beroende på tidpunkten för investeringen. För år 2020 innebär det lägre avskrivningar, jämfört med tidigare använd metod, med omkring 4 mnkr, utrangeringar för 3 mnkr, samt justering av för lite avskrivet mot eget kapital med 11 mnkr. Tillhörande investeringsbidrag har räknats om enligt

motsvarande metod. Anskaffade materiella anläggningstillgångar från 2020-01-01 är även komponentindelade.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning visar ett positivt utfall jämfört mot budget motsvarande 19 mnkr, inklusive negativa slutavräkningar för skatteintäkter. Den positiva avvikelsen förklaras av extra stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden. För Malung-Sälens kommun uppgår stödet till sammanlagt 19 mnkr, samtidigt som de negativa slutavräkningarna uppgått till 10 mnkr. Därtill förändrades kostnadsutjämningsystemet till år 2020 vilket gett ett förbättrat utfall för kommunen.

Sammanställning av poster som påverkat kommunens resultat jämfört med budgeterat:

- Exploateringsnetto jämfört budget, -1,9 mnkr (2019: +17 mnkr)
- Reavinster från försäljning av materiella anläggningstillgångar, +0,6 mnkr (2019: +3,2 mnkr)
- Utdelning från Malungs Elverk AB, +24 mnkr (2019: +6 mnkr)
- Avsättning för deponi, -0,1 mnkr (2019: -2,3 mnkr)
- Utrangeringar, -3 mnkr (2019: -1,5 mnkr)
- Slutavräkning skatteintäkter, -10 mnkr (2019: -4 mnkr)
- Generella statsbidrag och utjämning, +34 mnkr (2019: +9 mnkr).

Målbild 2023

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde i juni år 2019 om målbild och strategier för år 2019–2023. I arbetet med målbild gavs nämnderna i uppdrag att, i samband med upprättande av detaljbudgetar, redovisa sitt bidrag till kommunens målbild. Nämnderna har i varierande omfattning beslutat om mål för år 2020 i linje med fullmäktiges målbild. Ett arbete genomfördes under år 2020 för att få en gemensam, enhetlig struktur på nämnsplaner och för att få en röd tråd mellan fullmäktiges mål och nämndernas mål. Under början av år 2021 har därefter samtliga nämnder antagit nämndsplaner. Nämndsplanerna för år 2021 har en enhetlig struktur avseende innehåll, inklusive preciserade nämndsmål med tillhörande indikatorer och aktiviteter. Nämndsmålen är kopplade till fullmäktiges verksamhetsmål, därigenom finns den röda tråden.

Plan för anpassningar till fastställd ekonomisk ram

Verksamhetsplan och budget för år 2020–2023, för den kommunala organisationen, beslutades av fullmäktige i juni år 2019. Beslutade driftamar innebar ingen uppräknig för vare sig personalkostnadsförändringar eller övriga kostnader. Med anledning av detta initierades ett arbete att föreslå anpassningar som omfattar åtgärder per nämnd, med syfte att skapa utrymme för löneökningar och generella kostnadsökningar för planperioden. Förslagen till åtgärder arbetades fram av BAS-gruppen (Budget, Ansvar och Samverkan), bestående av kommunstyrelsens ordinarie ledamöter, ordförande och vice ordförande i nämnderna, samt förvaltningscheferna. Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde i januari år 2020, om anpassningar på 18,2 mnkr för år 2020. Åtgärderna har i blandad omfattning påbörjats och genomförts. Dessa har i varierande omfattning gett effekt år 2020, där vissa aktiviteter inte kunnat genomföras med anledning av pandemin. Status på uppdraget redogörs för i avsnitt *prioriterade åtgärder*.

Organisationsförändringar

Från 1 januari år 2020 har barn- och utbildningsnämnden ett arbetsutskott.

Från den 1 januari år 2020 bedrivs Lärcentrum Malung och Malung-Sälens gymnasieskola inom den organisatoriska enheten Malung-Sälens kommun. Verksamhetsövergång av verksamheter från Västerdalarnas utbildningsförbund (VDUF) beslutades år

”Uppdatering av kommunens pandemiplan gjordes under början av år 2020”

2018. De två verksamheterna ingår i barn- och utbildningsnämndens ansvarsområde.

Covid-19

Uppdatering av kommunens pandemiplan gjordes under början av år 2020, vilket aktualiserades med anledning av coronapandemin. I samband med inledningen av pandemin i mars år 2020, formades en pandemigrupp för att hantera och koordinera kommunens arbete med pandemin. Inledningsvis träffades gruppen veckovis, vilket successivt utökades. Pandemigruppens initiala inriktning var att hantera en eventuell smittspridning i kommunen. Parallellt med revidering av styrdokument, genomförde samtliga kommunala verksamheter risk- och sårbarhetsanalyser samt tillhörande handlingsplaner, utifrån ett scenario med personalbortfall på 50 procent. Som en del i arbetet att minska sårbarheten beslutades om en riktlinje för distansarbete för kommunens medarbetare. Under året har bemanningen varit en primär fråga att lösa, samt att skapa vårdplatser för covid-19.

Avstämning med länets övriga kommuner, Länsstyrelsen, näringslivet i Malung-Sälens kommun, de kommunala bolagen, fackliga representanter med flera, utökades succesivt under våren år 2020 till olika mötes- och avstämningsintervall med minst någon representant från pandemigruppen i respektive forum. På så vis har pandemigruppen både haft in- och omvärldsperspektiv i sitt fortlöpande arbete.

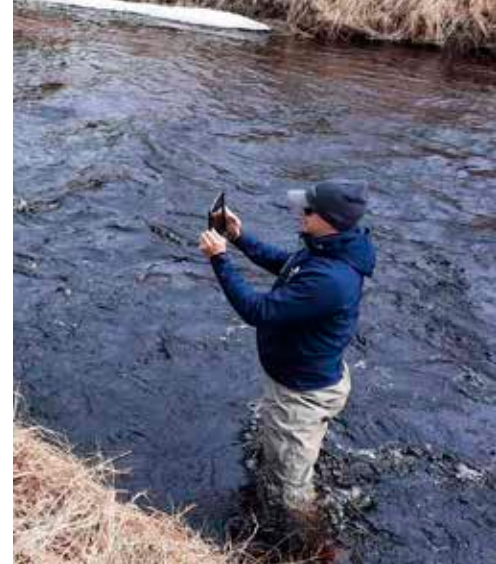
I början av april stängde Skistar skidanläggningarna i Sälenfjällen och många av arrangemangen i kommunen, däribland Dansbandsveckan ställdes in under året. Det har medfört en tuff situation för många näringsidkare. Via medel för näringslivsutveckling har kommunen gett bidrag till två företagscoacher vars uppgift varit att vägleda och hjälpa kommunens företag.

Under april initierades extra resurser för att säkra bemanningen framförallt inom omsorg om äldre personer och personer med funktionsnedsättning. En intensivutbildning för arbete inom vården påbörjades. Utökade städrutiner på särskilda boenden infördes och fortgick under hösten år 2020 och fortsätter även år 2021. Besöksförbud på äldreboenden infördes för att minimera smittspridning. Under sommaren tillskapades mötesplatser utomhus med bord med plexiglas, så att boende på äldreboenden gavs möjlighet att ta emot besök. Samverkan med Pensionärsrådet har skett.

Malung-Sälens kommun hade initialt en hög beredskap och har använt tiden till att förbereda alternativa avdelningar för covid-patienter, samt anskaffat och kompletterat skyddsutrustning i den mån det funnits att tillgå. Den första smittade på ett kommunalt boende konstaterades i oktober.

En åtgärd för att begränsa kontakter och minska smittspridning var införande distansarbete för de som har möjlighet, samt utökad städ med desinficering på särskilda boenden med flera. Beslut fattades under året om möjlighet till politiska möten på distans.

Utvärdering av krisledningsarbetet gjordes under slutet av året,

Det är ett underlag dels för den fortsatta organiseringen av krishantering i den pågående pandemin, dels ett underlag för kommunens krisorganisation i stort.

Samtliga nämnder och förvaltningar har påverkats av covid-19, där bland annat stor sjukfrånvaro bland ordinarie personal och svårigheter att få tag på vikarier varit en stor utmaning särskilt för kommunens två stora nämnder, barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden.

Folkomröstning

Kommunfullmäktige beslutade i februari om att en lokal folkomröstning skulle genomföras avseende vindkraft på Ripfjället. Datum för folkomröstningen sattes inledningsvis till maj år 2020, men beslutades i april att skjutas fram med anledning av pandemin. Vid fullmäktiges sammanträde i juni fattades därefter beslut om att genomföra folkomröstningen den 27 september. Omfattande planering och åtgärder vidtogs för att på ett smittsäkert sätt kunna genomföra folkomröstningen. I folkomröstningen om vindkraft på Ripfjället gavs kommuninvånarna möjlighet att rösta ja, nej eller avstå. Av de röstberättigade deltog 61 procent, det vill säga 4 993 röster, vid folkomröstningen. Resultatet av den rådgivande folkomröstningen blev: ja 44,6 procent, nej 52,1 procent och avstår 3,3 procent. Fullmäktige beslutade i januari år 2021 att tillstyrka tillståndsansökan för vindkraftpark Ripfjället.

Malungs f.d. garveri

Arbetet med Malungs garveri har fortsatt under året. Kommunen har tilldelats totalt 3,9 mnkr för förberedande undersökningar, inför sanering, som genomförts under år 2020. Arbetet har främst bestått i att utvärdera olika typer av saneringsmetoder genom att genomföra geotekniska och hydrogeologiska undersökningar i syfte att välja bästa metod för sanering. Slutsatsen som gjordes i slutet av året var att schaktsanering med spontning längs älvkanten behövs på fastigheten, medan ytterligare undersökningar, främst stabilitetsberäkningar för älvbotten behövs för att kunna välja metod av sanering i älven. Kommunen har sökt fortsatt bidrag för detta under år 2021. Kommunen arbetar också vidare på att lösa de fastighetsrättsliga frågorna som behöver lösas inför en sanering.

Kommunstyrelsen

Under våren år 2020 startade projekt SITE 3. Projektiden är 2019–2022, dock har några planerade aktiviteter fått skjutas fram. Bidrag från Tillväxtverket för näringsbefrämjande åtgärder har erhållits även för år 2020. Förutom det arbete som bedrivs inom den kommunala förvaltningen har beslut fattats om bidrag till ett antal näringslivsprojekt. Bland annat har medel använts med syfte att hjälpa företagare i den pågående pandemin. Medlen utbetalades till Destination Sä-

lenfjällen och Företagarna i Malung-Lima-Sälen för anställning av företagslots/coach att stödja företagarna i den uppstådda situationen.

Inom kommunstyrelsen har en ny organisation för service- och teknik fastställts, med omfördelning av bostadsanpassare/projektledare och entreprenadingenjör. Ett antal utredningsuppdrag har pågått, där framtagande av en lokalförsörjningsstrategi varit en viktig pusselbit för framtiden. Vidare har utredningsuppdrag kring ny simhall och skolans stadieindelning pågått under året. Beslut har fattats om att inleda fas 1 i simhallsprojektet. Upphandlingen av beläggningsunderhåll har försenats varför ingen asfaltering har kunnat genomföras under året.

Driftsättning av e-tjänsteplattform har påbörjats under augusti/september, vilken möjliggör kommunens framtida tillhandahållande av diverse e-tjänster.

Den skogliga verksamheten har haft ett lågt virkesuttag på grund av marknadsläget, samtidigt som det har genomförts större skogs-vårdsåtgärder (röjning, markberedning och plantering) med anledning av branden i Torgås år 2018.

Barn- och utbildningsnämnden

Lärcentrum Malung och Malung-Sälen gymnasieskola ingår barn- och utbildningsnämndens ansvarsområde från och med 1 januari år 2020.

Byggnationen av om – och tillbyggnaden på förskolan Hästen, med nya avdelningar och tillagningskök, har slutförts under året och förskolan har tagits i bruk under augusti månad.

Undervisningen har bedrivits på fjärr- och distansundervisning för elever inom vuxenutbildningen och gymnasieskolan under delar av vårterminen år 2020, vilket även fortsatt i olika steg under hösten.

Det har under året varit svårt att få tag på vikarier i samtliga verksamheter och ingen flyktningmottagning har skett.

Socialnämnden

Följder av pandemin har inneburit förändrade arbets sätt med utökade basala hygienrutiner och begränsade besök inom särskilt boende (SÄBO). Verksamheterna inom daglig verksamhet, Dagcenter och Buskgården har till viss del/helt varit stängda eller begränsade och periodvis har verksamheten genomförts på gruppbostäderna. Under året har alternativa mötesformer och säkerställande av social distansering på arbetsplatsen tillskapats.

Individ- och familjeomsorgen (IFO) flyttade i mars år 2020 in ombyggda verksamhetsanpassade lokaler i den så kallade Rosengrensfastigheten. Utbyggnad av gruppbostad Rubinen med sex platser blev färdig under året och verksamhet har kunnat bedrivas där från juli. Det innebär ökat socialt sammanhang för brukarna. Från och med sommaren år 2020 har korttidsboendet, för barn-

och ungdom, Lyran öppnat en verksamhet i norr, "Lyran norr", där två personer anställts på halvtid.

Perioder av värmebölja under sommaren har påvisat ett behov av anpassning av lokaler, bland annat avseende möjligheter till att kunna kyla, för att ge tillgodose en bra boendemiljö för äldreomsorgen.

Kultur- och fritidsnämnden

Byggnation av den planerade bokbussen har påbörjats under året och planeras börja rulla i början av år 2021. För det behöver bokbussen fyllas med böcker och hur turena ska gå bestämmas. Även upphandling av ett nytt bibliotekssystem pågår.

Under året har många arrangemang i kommunen fått ställas in, vilket medfört betydande ekonomiska konsekvenser för kommunens föreningar. Kultur- och fritidsnämnden har av den anledningen omfördelat medel från arrangemangsbidrag till en krisfond. Föreningar har under hösten kunnat ansöka om medel ur fonden. Även kulturskolans verksamhet med dansshow, vårkonsserter och teaterföreställningar har under året dels fått ställas in och dels fått genomföras på nya sätt. Arrangemang har bland annat genomförts utomhus eller spelats in och sänts digitalt i efterhand.

Kulturskolan har under året beviljats ytterligare stöd från Kulturrådet, vilket har möjliggjort för eleverna att kunna välja ytterligare två ämnen, bild och skapande samt klassisk balett, något som varit mycket efterfrågat bland kommunens barn och ungdomar.

Som ett led i kommunens pågående lokalförsörjningsstrategi beslutade kommunfullmäktige i slutet av året att kulturskolan under år 2021 ska lämna befintliga lokaler i Tingshuset för flytt till nya lokaler. Planering fortgår under år 2021 och förslaget är dels att använda före detta HVB hemmets lokaler, samt för dansundervisningen att hyra lokal externt.

Räddningsnämnden

Från maj år 2020 ingår Malung-Sälens kommun i Räddningsregion Bergslagen (RRB). RRB är en ledningsfunktion vars syfte är att åstadkomma en mer effektiv användning av resurser och därmed större förmåga och uthållighet att genomföra räddningsinsatser. Varje räddningstjänst finns fortfarande kvar som egen organisation i sin kommun. Effekten blir ett operativt samarbete på ledningsnivå, som en integrerad del av varje räddningstjänst.

Under året har ett allvarligt tillbud inträffat på Centralskolan, där någon tänt eld i en korridor. En brandbil har under året stulits från garaget i Tyngsjö.

Tillsynsverksamheten har inte fungerat tillfredställande under året och av den anledningen har en omorganisering gjorts till år 2021 för att få denna verksamhet att fungera.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Arbetet med ny översiktsplan har påbörjats och en första workshop med politiken har hållits i syfte att ta fram en utvecklingsstrategi för kommunen. Det har upphandlats en konsult för översiktsplanarbetet. Under året har planering och prioritering av kommande detaljplaner gjorts med fokus på kommunens eget markinnehav. Några större byggprojekt har skjutits på framtiden, som en effekt av den pågående pandemin. Däremot har antalet bygglovsansökningar för mindre projekt ökat avsevärt jämfört med tidigare år, vilket inneburit en ökad volym av handläggning.

Flera fastighetsägare har påbörjat byggnation i Sälens by, däribland flera hus i kommunens senaste tomtområde på Vikhansvägen, samt flerbostadshus vid Elljusvägen. Dialogen med Länsstyrelsen, med avseende på Säljfällets reningsverks kapacitet, har fortsatt och resulterat i att planprocessen för ett antal detaljplaner kan fortsätta.

Ny lagstiftning med tillsyn av tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringstillstållen har medfört omprioritering av planerad tillsyn och omfördelning av resurser under året.

Försäljning av anläggningstillgångar och omsättningstillgångar

Under året har försäljning av både anläggningstomter och exploateringsstomter skett i relativt liten omfattning. Försäljning av permanenttomter i Sälen gick trögt inledningsvis men tog fart i slutet av året. Inom exploateringsverksamheten har bland annat två fastigheter för flerbostadshus i Sälen sålts. Försäljning för permanentbostäder har gjorts vid exploateringsområde Tomt-Eriks väg och försäljning har gjorts av industritomter vid Mobygärdet i Malung. Nettoutfallet för försäljning och kostnader i exploateringsverksamheten var 0 mnkr, vilket till stora delar förklaras av kostnader i tidigare exploateringsprojekt som belastat årets utfall.

Ett antal mindre försäljningar och fastighetsregleringar av anläggningstomter har genomförts. Därtill har kommunen sålt Ryhagen 2:2 till Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB, med försäljningspris motsvarande bokfört värde.

Malungs Elverk AB

Färdigställande av den nya elnätsstationen vid Närsjön har genomförts under året. Stationen är en del av flera stora investeringar som görs och planeras på Sälensfjällen. Planeringen har påbörjats för en stor renovering av kontorslokaler i Malung och Transtrand. Dotterbolaget Malung-Sälens Fibernät AB startades i slutet av år 2020. Koncernens fiberverksamhet kommer i framtiden att drivas i det bolaget. Ett samarbete med andra fiberbolag i Dalarna pågår kring kommunikationsoperatörsaffären. Antalet nyanslutningar år 2020 uppgick till en ny rekordnivå.

Malungshem AB

Under året har en fastighet i Risätra med två lägenheter rivits efter inlösen av Trafikverket och ombyggnad av trapphus och installation av hissar vid Storgatan 36 färdigställts. Påbyggnad av en våning på Hagvägen i Sälen är påbörjad med sex stycken nya lägenheter. Ombyggnation av gruppboenden Rubinen färdigställdes.

Sälen Centrum HB

Åtgärder för utemiljön vid Sälengallerian har slutförts och ombyggnation av konferens på vårdcentralen har slutförts.

Malung-Sälen Turism AB

Året 2020 har inneburit kraftigt minskad beläggning på Malungs camping. Bolaget har påverkats väsentligt av coronapandemin när restriktioner införts i landet och omvärlden, där inställda arrangemang, bland annat Dansbandsveckan, haft stor påverkan på årets utfall. Bolaget har under året erhållit ett ovillkorat aktieägartillskott från ägaren Malung-Sälens kommun och redovisar för året minusresultat med -1 mnkr.

Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB (Vamas)

Under året har ansökan om nytt tillstånd för Säljfällets avloppsreningsverk lämnats in. Utbyggnaden av VA i området Västra Färdkällan på Säljfället slutfördes. Undersökning pågår gällande möjligheten att utöka uttaget ur vattentäkten i Tandådalen. VA-anläggningen i Kläppen övertogs. Förnyelsearbete med ledningsnät har fortgått. Från och med maj driver bolaget insamlingen av hushållsavfall i egen regi. Arbetet med att sluttäcka Malungs deponi har fortsatt.

Västerdalarnas utbildningsförbund (VDUF)

Verksamhetsövergång genomfördes första januari år 2020 av gymnasieutbildning vid Malung-Sälens gymnasieskola och vuxenutbildningen vid Lärcentrum Malung till Malung-Sälens kommun respektive till Vansbro utbildningscentrum och Lärcentrum Vansbro till Vansbro kommun. Förbundet har från och med juli år 2020 inga anställda. Ingen verksamhet har bedrivits under år 2020, medan förbundets resultat för året påverkats positivt av bidrag som slutreglerats. Under året har aktiviteter pågått för avveckling och förbundet planeras att bli avregistrerat under år 2021.

Västerdala Terminal och Järnvägsspår AB

Järnvägen till Malungsfors är återuppbyggd och invigdes år 2019. Under år 2020 har investeringar fortsatt i terminalområdet och i mätutrustning. Flisning på området har påbörjats under året.

Ärnäshedens Fastighets AB

Bolaget svarar för uthyrning och fastighetsförvaltning av en industrifastighet. Fastigheten är uthyrd till 100 procent.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Verksamhetens intäkter och kostnader

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2020	2019	2020	2019
Utveckling av intäkter och kostnader (mnkr)				
Verksamhetens intäkter	197	209	472	541
Verksamhetens kostnader	-863	-847	-1 105	-1 126
Verksamhetens nettokostnader	-666	-638	-634	-585
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	685	658	685	658
Finansnetto	28	12	7	6
Periodens resultat	47	32	58	78
Antal invånare	10 177	10 138	10 177	10 138
Nettokostnad/invånare (kr)	65 422	62 901	62 265	57 681
Skatteintäkt/invånare (kr)	67 328	64 864	67 328	64 864

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter har, för kommunen, minskat med 12 mnkr jämfört med föregående år. Det är en sammantagen effekt av minskade hyror och arrenden samt exploateringsintäkter medan bidrag och försäljning av verksamhet och konsulttjänster har ökat. Hyroma har minskat med anledning av att det föregående år ingick hyra till Västerdalarnas utbildningsförbund. Från och med 2020-01-01 har förbundets verksamhet övergått till respektive medlemskommun, vilket fått genomslag både på intäkter och kostnader för både den kommunala organisationen och för kommunkoncernen.

Verksamhetens intäkter för den kommunala koncernen har minskat med 69 mnkr vilket främst beror på minskade bidrag, samt minskade taxor och avgifter. Bidragens minskning är hänförlig till Västerdalarnas utbildningsförbund verksamhetsövergång, i och med att viss andel bidrag tidigare ingått i den kommunala koncernen.

Inom jämförelsestörande intäkter har intäkter från exploateringsförsäljning minskat med 18 mnkr, jämfört med föregående år. Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar uppgår till 0,6 mnkr och är en minskning med 3 mnkr jämfört med år 2019.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader för kommunen ökade med totalt 16 mnkr, jämfört med år 2019. Löner och sociala avgifter ökade med 58 mnkr, vilket motsvarar 12 procent. Ökningen förklaras av ordinarie lönerrevision, samt verksamhetsövergång av personal inom gymnasiet och lärcentrum. Pensionskostnaderna har minskat med 4 procent jämfört med år 2019. Föregående år var motsvarande förändring en ökning med 21 procent. De högre kostnaderna år 2019 kan hänföras till ökade kostnader för förmånsbestämd ålderspension, där retroaktiva justeringar via pensionsadministratör påverkade utfallet, samt anställning av

medarbetare med lång tjänst inom kommunsektorn. Köp av huvudverksamhet har ökat med 15 mnkr, vilket främst förklaras av högre kostnader för interkommunala ersättningar inom gymnasiet, i och med verksamhetsövergången. Lämnade bidrag har samtidigt minskat, främst med anledning av verksamhetsövergången av gymnasium och lärcentrum.

Verksamhetens kostnader för den kommunala koncernen har minskat med 21 mnkr, vilket beror på minskade köp av huvudverksamhet, lämnade bidrag, samt minskade köp av övriga tjänster. Även kostnader för bolagsskatt har minskat, medan övriga kostnader har ökat.

Inom jämförelsestörande poster är, i jämförelse med föregående år, kostnader i samband med försäljning av exploateringsstomter i det närmaste oförändrad. Minskningen är lägre än 1 mnkr. Relativt sålda exploateringsstomter är det en hög kostnad då nettot har försämrats. Utrangering av anläggningstillgångar har gjorts i samband med införande av komponentredovisning och utrangeringskostnaderna är 1,5 mnkr högre, jämfört med föregående år. Avsättningen för deponin är upptagen till det belopp som beräknas krävas för att reglera förpliktelsen enligt bedömning 2020-12-31. En förnyad prövning av förpliktelsen sker vid varje bokslutstidpunkt. Det har till detta bokslut medfört tillkommande kostnader på 0,1 mnkr, vilka inte ingått i budgeterade poster. Det är jämfört med föregående år ett lägre utfall med 2 mnkr.

Avskrivningar

Årets utfall för avskrivningar, inom den kommunala organisationen, är en minskning med 3,0 mnkr (föregående år ökning med 0,5 mnkr). Minskningen kan helt hänföras till införande av komponentindelning av materiella anläggningstillgångar, som i viss mån balanseras av årets anskaffningar och dess tillkommande avskrivningar. Samtliga befintliga fastigheter, gator och vägar, gator med dagvatten, samt belysning har från och med 2020-01-01 komponentindelats, som om komponentindelning införts vid ursprunglig anskaffning. Komponentindelningen har beräknats enligt bedömda schabloner, samt från och med år 2020 bestämda komponenter, inkluderade vägledande avskrivningstider. Sammantaget har komponentindelningen medfört lägre avskrivningskostnader för befintliga anläggningstillgångar, ägda per 2019-12-31, med cirka 4 mnkr år 2020. Jämförelsetal har inte justerats. För mer detaljerad beskrivning av införandet se avsnitt *redovisningsprinciper*. För kommande år kommer avskrivningskostnaderna att öka mer än tidigare, dels på grund av nuvarande investeringstakt, dels beroende på att en större andel av investeringarna har kortare avskrivningstid, jämfört med tidigare genomsnittlig avskrivningstid.

Årets utfall för avskrivningar, inom den kommunala koncernen, motsvarar en ökning om 6 mnkr, vilken är i nivå med föregående år. Att ökningen inte är större än så förklaras av kommunens införande av komponentredovisning. Ökningen i övrigt förklaras av den pågående höga investeringstakten inom koncernen, vilken förväntas bestå.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Skatteintäkterna är 3 mnkr lägre än år 2019, medan utfallet för generella statsbidrag och utjämning är 30 mnkr högre än föregående år. Det högre kommunalskatteunderlaget, jämfört med föregående, har inte fått något genomslag i och med att både innevarande preliminära och föregående års definitiva slutavräkning är negativa. Kommunalskatten har ökat med 3 mnkr, men slutavräkningarna har minskat med 6 mnkr. Inom generella statsbidrag och utjämning har kostnadsutjämningsbidraget ökat, jämfört med år 2019. Det beror dels på en effekt av förändrat kostnadsutjämningsystem och dels på tillkommande generella statsbidrag för välfärden med 19 mnkr. I övrigt ingår även den årliga effekten med anledning av förändrat invånarantal. Ersättning från kommunal fastighetsavgift har ökat, medan generella bidrag från staten, för den del av välfärds miljarderna som beror på flyktingvariabeln, har minskat jämfört med tidigare år.

Finansiella intäkter

Finansiella intäkter för kommunen har ett bättre utfall, jämfört med år 2019, motsvarande 17 mnkr, vilket främst beror på högre utdelning på aktier och andelar. Även övriga finansiella intäkter har ökat, vilka beror på finansiell intäkt i samband med likvidation av delägt kommunägt företag. Utfallet för finansiella intäkter är högre än lagd budget, på grund av högre utdelningar.

Finansiella intäkter för den kommunala koncernen har ett lägre utfall än för kommunen, efter elimineringar, men har i likhet med kommunen ökade finansiella intäkter jämfört med år 2019. Ökningen är hänförlig till övriga finansiella intäkter i samband med likvidation av delägt kommunägt företag.

Finansiella kostnader

Finansiella kostnader för kommunen är högre jämfört med föregående år. Ökningen uppgår till 1 mnkr och beror på högre övriga finansiella kostnader, samtidigt som räntor på lån har fortsatt att minska. De minskade räntekostnaderna beror på ett gynnsamt ränteläge, samt lösta externa lån under åren 2017–2019 som gett effekt. Under året beslutade fullmäktige om ett ovillkorat aktieägartillskott till Malung-Sälen Turism AB, med anledning av prognostiserat minusresultat. I nedskrivningsprövningen har bedömningen gjorts att tillskottet ska kostnadsföras. Utfallet av finansiella kostnader ligger i nivå med budgeterat, trots lägre utfall för räntekostnader. Det förklaras av ökade finansiella kostnader, med anledning av nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar.

Finansiella kostnader för den kommunala koncernen har, i likhet med kommunen, minskat jämfört med föregående år. Räntekostnaderna har ökat, samtidigt som övriga finansiella kostnader har minskat. Övriga finansiella kostnader redovisas för året som negativ kostnad, då en tidigare uppbokning mot motpart inom kommunkoncernen återförts eftersom motparten inte haft motsvarande fordran. Vid en exkludering av denna rättelse hade de finansiella kostnaderna för kommunala koncernen istället ökat.

”Utfallet av finansiella kostnader ligger i nivå med budgeterat”

Nämndernas driftredovisning (mnkr)

NÄMND	Budget netto	Bokslut 2020	Avvikelse	Bokslut 2019
Kommunfullmäktige	-1	-1	0	-2
Revision	-1	-1	0	-1
Valnämnd	-1	-1	0	0
Överförmyndaren	-2	-2	0	-1
Kommunstyrelsen	-84	-90	-6	-142
Barn- och utbildningsnämnden	-252	-265	-13	-191
Socialnämnden	-258	-257	1	-259
Kultur- och fritidsnämnden	-27	-25	2	-28
Räddningsnämnden	-16	-16	0	-17
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-6	-2	4	-4
KS försäljning exploateringsmark	1	0	-1	21
Nämndernas nettokostnader	-647	-660	-13	-624
Finansförvaltningen (netto)	-12	-6	6	-14
Verksamhetens nettokostnader	-659	-666	-7	-638
Skatteintäkter och generella statsbidrag	666	685	19	658
Finansnetto	4	28	24	12
Årets resultat	11	47	36	32

Nämnderna redovisar sammantaget ett minus på 13 mnkr i jämförelse mot budget, inklusive utfall från exploateringsverksamheten. Avvikelsen för exploatering uppgår till minus 1 mnkr och har påverkat nämndernas nettokostnader negativt. Jämfört med föregående år är det en försämring, eftersom avvikelsen mot tilldelad budgetram år 2019 var plus 24 mnkr (exklusive exploateringsverksamheten plus 2 mnkr). Finansförvaltningen inom nämndernas verksamhet redovisar plus 6 mnkr jämfört mot budget, medan skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning redovisar plus 19 mnkr. Finansiella intäkter och kostnader redovisar en positiv avvikelse mot budget med plus 24 mnkr. Kommentarer avseende nämndernas utfall och avvikelser lämnas i det följande:

Kommunstyrelsens nettokostnad uppgår till 90 mnkr, vilket är en avvikelse med minus 6 mnkr jämfört mot budget. Nettokostnaden har minskat, jämfört med år 2019, med anledning av att medlemsbidraget till Västerdalarnas utbildningsförbund har minskat väsentligt, då förbundet är under avveckling. Under år 2020 erhöles aktieutdelning utöver budget från ett kommunalägt bolag, där en del av utdelningen har finansierat bidrag för satsningar i kommunen, benämnt majoritetens satsningar. Exkluderas majoritetens satsningar är den negativa avvikelsen 0,3 mnkr.

Kommunstyrelsen (politiken) redovisar minus 4,8 mnkr, inklusive årets medlemsbidrag till Västerdalarnas utbildningsförbund (VDUF) och majoritetens satsningar. Exkluderas majoritetens satsningar är avvikelsen mot budget positiv. Det förklaras av att kostnaden för översiktsplan och projektledare Garveriet varit lägre än budgeterat, samtidigt som kostnader för blockhyra lokaler har ett högre utfall än budget. Medlemsbidraget till VDUF var lägre än budget, med 0,3 mnkr. Inom kommunstyrelsens verksamheter har kommunchef och ekonomikontoret positiva avvikelser mot budget, medan övriga verksamheter har negativ avvikelse mot budget. Inom kommun-

styrelsens verksamheter innebar 2020 års snöfattiga vinter lägre kostnader för snöröjning, samtidigt som förväntat minskade kostnader för belysning ej fick genomslag år 2020. Effekten kommer att uppnås först år 2021, på grund av avtal som omförhandlats. Bostadsanpassningsåtgärder har varit lägre än budgeterat. Intäkter från skoglig verksamhet varit lägre jämfört mot budget. Med hänsyn till att marknadsläget för virke bedömts ofördelaktigt har försäljning gjorts i liten omfattning. Utfallet för kommunstyrelsen har även påverkats negativt av, jämfört mot budget, avtalslösning för medarbetare, medan vakanser av tjänster innan nya medarbetare börjat, har påverkat utfallet positivt. Budgeterade medel för näringsliv har använts i liten omfattning i och med att bidrag för näringslivsutveckling erhållits från Tillväxtverket och använts.

Barn- och utbildningsnämndens nettokostnad uppgår till 265 mnkr, vilket är en avvikelse med minus 13 mnkr jämfört mot budget. Nämndens utökade nettokostnad beror på tillkommande verksamhet med gymnasium och vuxenutbildning med anledning av verksamhetsövergången från Västerdalarnas utbildningsförbund 2020-01-01. Avvikelsen mot budget förklaras av minskade intäkter från migration, minskad försäljning av måltider och café, samt lägre statsbidrag för yrkesvux än förväntat. Även intäkter från interkommunala ersättningar har ett utfall lägre än budget. Däremot har interkommunala ersättningar för kommunens elever som studerar på annan ort ett utfall som var lägre än budget, det vill säga lägre kostnader.

Utfall från personalkostnader är högre än budgeterat, främst för elever med behov av särskilt stöd, men även för vikariekostnader inom måltidsverksamheten. Även personalkostnaderna för förskoleavdelningarna har varit högre än budgeterat, vilka förklaras av fler barn än planerat i verksamheten. Utöver egna personalkostnader, har hyrlärare och hyrrektorerna gett ett högre utfall än budget. Utöver budget finns kostnader för interna ersättningar som ej tagits höjd

för, samt kostnader avseende hyra för elevlägenheter, då elevboendet stängde under våren på grund av pandemin.

Socialnämndens nettokostnad uppgår till 257 mnkr, vilket är en positiv avvikelse med 1 mnkr. Socialnämnden har haft ökade kostnader med anledning av pandemin, både för personal och för inköp av skyddsmaterial. Bidrag har återsökts för merkostnader till och med november år 2020, vilket delvis balanserar dessa kostnader. Ersättningar för sjuklönekostnader har även gett ett utökat driftutrymme. Till det positiva utfallet, jämfört mot budget, bidrar även nedstängning av verksamheterna inom LSS, samt lägre kostnader för färdtjänst. Årets utfall omfattar även kostnader för avtalslösning utöver budget.

Kultur- och fritidsnämndens nettokostnad uppgår till 25 mnkr, vilket är en positiv avvikelse med 2 mnkr. Avvikelsen förklaras på intäktssidan av högre intäkter för utebad, samt högre statsbidrag, jämfört mot budget. Även utfallet på kostnadssidan har påverkats positivt, jämfört mot budget, på grund av ej tillsatta tjänster, bland annat förvaltningschef (del av år) samt tjänster inom fritidsenheten.

Räddningsnämnden redovisar en nettokostnad med 16,5 mnkr, vilket är en negativ avvikelse mot budget med minus 0,5 mnkr. Avvikelsen förklaras av inköp av material och rökskydd, utöver budget, samt konsultkostnader för genomförande av risk och sårbarhetsanalys. I viss mån balanseras dessa kostnader med att personalkostnaderna varit lägre, på grund av tillsatt tjänst som inte varit bemannad, samt intäkter från försäljning av bandvagn.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden redovisar en nettokostnad om 2 mnkr för året. Jämfört mot budget är det en positiv avvikelse med närmare 4 mnkr. Det beror dels på högre intäkter från bygglov än budgeterat, dels på lägre kostnader på grund av att tjänster varit vakanta både på stadsbyggnadskontoret och på miljökontoret. De högre bygglovsintäkterna förklaras av "hemester" och den pågående pandemin.

Kommunstyrelsens försäljning av exploateringsmark redovisar ett netto med 0 mnkr. Jämfört med budgeterad nettointäkt är det en negativ avvikelse med drygt 1 mnkr. Avvikelsen beror på lägre försäljning än budgeterat för område Tomt Eriks väg, samtidigt som utfall från försäljning av mark för bostadsrätter är högre än budgeterat.

Finansförvaltningen inklusive skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnung, samt finansiella intäkter och kostnader, redovisar sammantaget en positiv avvikelse mot budget med 49 mnkr. Avvikelsen beror på att årets pensionskostnader inom finansförvaltningen är lägre än budgeterat, jämfört med nettointäkt från personalomkostnadspålägg. Avvikelse för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnung samt finansiella intäkter och kostnader kommenterats inom *verksamhetens intäkter och kostnader*.

Jämfört med prognos per 31 augusti är årets utfall en positiv avvikelse med 7 mnkr. Jämfört med oktoberprognosen är årets utfall sammantaget en förbättring med knappt 10 mnkr. Det förklaras av bättre utfall för kommunstyrelsen, socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden, miljö- och stadsbyggnadsnämnden, samt finansförvaltningen. Barn- och utbildningsnämnden har samtidigt ett försämrat utfall jämfört med tidigare prognoser. Jämfört med oktoberprognosen är försämringen 2 mnkr. Räddningsnämndens utfall är en försämring mot lämnad oktoberprognos med 0,1 mnkr. Finansförvaltningens förbättrade utfall omfattar lägre pensionskostnader än prognos, medan skatteintäkterna har ett utfall som är lägre än prognos. Förklaringen till de lägre pensionskostnader än prognostiserat är bland annat att årets engångspremier för förmånsbestämda pensioner hade ett lägre utfall än ursprungliga uppgifter. När det gäller skatteintäkterna för året är slutligt utfall lägre än höstens prognoser, med anledning av försämrat utfall för både innevarande års och föregående års slutavräkningar.

Andel nettokostnad kronor/invånare

Nämnd	2020		2019	
	%	kr/inv	%	kr/inv
Kommunfullmäktige	0,2	114	0,3	161
Revision	0,1	67	0,1	72
Valnämnd	0,1	83	0,1	37
Överförmyndaren	0,3	166	0,2	146
Kommunstyrelsen	13,6	8 831	22,8	14 050
Barn- och utbildningsnämnden	40,1	26 022	30,6	18 790
Socialnämnden	39,0	25 294	41,5	25 506
Kultur- och fritidsnämnden	3,8	2 460	4,4	2 733
Räddningsnämnden	2,5	1 626	2,7	1 652
Miljönämnden	0,3	210	0,7	406
KS försäljning exploateringsmark	0,0	-1	-3,3	-2044
Summa	100	64 872	100	61 509

* Utfall utan tecken är nettokostnad, medan utfall med minustecken innebär nettointäkt

Investeringsredovisning (mnkr)

NÄMND/FÖRVALTNING	Budget utgifter	Inkomster	Utgifter	Netto inv.	Avvikelse Utfall – Budget	Netto Bokslut 2019
Kommunstyrelsen	-2,5	-	-2,7	-2,7	-0,2	-0,2
Service och teknik (skattefinansierade)	-73,6	-	-45,0	-45,0	28,6	-27,1
Service och teknik (avgiftsfinansierade)	-9,4	-	-7,6	-7,6	1,7	-0,3
Skog och mark	-0,4	0,6	-0,2	0,4	0,8	3,0
Kultur- och fritidsnämnden	-0,2	-	-0,2	-0,2	0,0	-0,1
Räddningsnämnden	-2,5	-	-0,2	-0,2	2,3	-2,2
Årets investeringar	-88,6	0,6	-55,9	-55,3	33,2	-26,9

Årets investeringsutgifter uppgår till 56 mnkr, att jämföra med budgeterade investeringsutgifter om 89 mnkr. I verksamhetsplan och budget 2020–2023 beslutades om investeringar för år 2020 med 38 mnkr. Kommunstyrelsen beslutade i april år 2020 att ombudgetera pågående och ej påbörjade investeringsmedel från år 2019 med 26 mnkr, samt inom beslutade medel för år 2020 omfördela och reducera investeringarna med 2 mnkr. Under året har det därutöver beslutats om tilläggsanslag med sammanlagt 27 mnkr. Av totalt 11 tilläggsanslag avser två stycken utökningar av budget för pågående investeringar och fyra stycken avser satsningar i bygden, benämnda majoritetens satsningar. Övriga fem tilläggsanslag är inköp av två fastigheter, två stycken investeringar i avgiftsfinansierad verksamhet, samt anskaffning av snökanon. För sammanställning av förändring av årets budgeterade investeringsmedel, se tabell *förändring investeringsbudget*. Årets investeringsinkomster uppgår till 0,6 mnkr. Försäljningarna omfattar anläggningstomter med bokfört värde 0 kronor, vilket innebär att försäljningarna i sin helhet har redovisats som reavinst.

Av årets investeringsutgifter om 56 mnkr svarar de tio största investeringsprojekten, med inköp över 1 mnkr, för 50 mnkr av genomförda investeringar. Budget för dessa uppgår till 51 mnkr av totala budgetmedel 89 mnkr. Kommentar för genomförda åtgärder och avvikelse mot budget lämnas för dessa.

Investeringsprojekt **förskolan Hästen** slutfördes sommaren år 2020. Nybyggnation har gjorts med tre nya avdelningar, samt ett nytt tillagningskök. Från augusti bedrivs förskoleverksamhet i lokalerna. Investeringskostnader till och med augusti år 2020 uppgår till 31,0 mnkr varav 18,7 mnkr är hänförligt till innevarande år. Budgeterad totalkostnad för hela projektet har varit 33 mnkr över perioden 2018-2020. Under början av år 2021 har det konstaterats att komplettering behöver göras avseende snöräcken och dagvatten, vilket planeras att bli åtgärdat under år 2021.

Individ- och familjeomsorgen (IFO) flyttade in i nya lokaler i Rosengrensfastigheten i april månad. Investeringsprojektet överskred budget med 0,7 mnkr, främst beroende på tillkommande anpassningar gentemot övriga hyresgäster, som inte hade beaktats i budgeten.

Förändring investeringsbudget 2020 (tkr)

Verksamhetsplan och budget, KF 2019-06-17, § 52	38 050
Överflytt investeringsmedel 2019–2020, KS 2020-04-07, § 58	25 575
Ombudgetering, borttag och tillkommande 2020, KS 2020-04-07, § 58	-1 850
Tilläggsanslag mekanopanna Värmeverket, KF 2020-02-17, § 17	4 000
Tilläggsanslag pågående anpassning av IFO lokaler, KF 2020-02-17, § 18	2 500
Tilläggsanslag pågående anpassning hantverkshuset en hyresgäst, KF 2020-02-17, § 19	1 200
Tilläggsanslag fastighetsköp Norrbäcken 1:18, KF 2020-05-25, § 37	4 000
Tilläggsanslag fastighetsköp Mobyarna 78:73, KF 2020-05-25, § 38	4 150
Tilläggsanslag majoritetens satsningar (bostadsrätter, renovering fastighet Bredsjön, belysning elljusspåret Malung, parkering & tillfartsväg Rörbäcksnäs), KF 2020-09-21, § 78	8 190
Tilläggsanslag anpassning hantverkshuset tre hyresgäster, KF 2020-12-21, § 121	2 500
Tilläggsanslag inköp snökanon, KSAU 2020-12-16, § 386	250
Summa	88 565

Stora investeringar 2020 (tkr)

Investeringar med utfall över 500 tkr år 2020	Budget	Utfall	Avvikelse
Förskolan Hästen, tillbyggnad	20 820	18 699	2 121
Svetsaren, IFO tillbyggnad	5 238	5 904	-666
Fastighetsköp Mobyarna 78:73 (fd Normark)	4 150	4 150	0
Fastighetsköp Norrbäcken 1:18 (Skålmo)	4 000	4 000	0
Mekanopanna värmeverket	4 000	3 604	396
Hindersvägen väg och gc-väg	3 000	3 571	-571
Hantverkshuset anpassning en hyresgäst	2 850	3 056	-206
Ungärde skola utemiljö	2 467	2 606	-139
Digitala anslagstavlor	2 500	2 047	453
Hantverkshuset anpassning tre hyresgäster	2 500	966	1 534
Gatubelysning Lima, Malungfors, Transtrand och Rörbäcknäs	2 000	2 160	-160
Aktieinköp	-	700	-700
Ungärde skola brandlarm	600	555	45
Summa	54 125	52 018	2 107

Under året har beslut fattats om anskaffning av två fastigheter, dels återköp av **Mobyarna 78:73** (före detta gamla Normark), dels **Norrbäcken 1:18**, Skålmogården. Total anskaffningskostnad uppgick till 8,1 mnkr för de två fastighetsköpen.

Under året har installation av **mekanopanna** vid **värmeverket** påbörjats. Projektet är slutbesiktat januari år 2021 och taget i bruk därefter. Prognosen vid årsskiftet är att budgeterade medel kommer överskridas med 0,5 mnkr.

Iordningställande av **Hindersvägen** med gång- och cykelväg har gjorts under året. Investeringsutgiften uppgick till 3,6 mnkr jämfört med budgeterade 3,0 mnkr. Anskaffningen var beräknad till en kostnad motsvarande 3,5 mnkr, samtidigt som budgeterad utgift besluta-

tades till 3 mnkr. Vägen är tagen i bruk och under år 2021 återstår viss målning.

I **Hantverkshuset** har två projekt med anpassningar till hyresgäster påbörjats under året. Dels har anpassning till en hyresgäst gjorts, där samtliga utrymmen såsom omklädningsrum, verkstad, personalrum med mera iordningsställts. Under året sade en annan hyresgäst upp sina lokaler och flyttade. Tre andra hyresgäster visade intresse för användning av de tomställda lokalerna och för att möjliggöra detta krävdes tillkommande anpassningar. Tilläggsanslag beslutades och anpassningar har påbörjats, men ej kunnat slutföras under år 2020. Knappt 1 mnkr av beviljade medel har använts under år 2020. Kvarvarande medel kommer att användas under år 2021 i den

påbörjade anpassningen, vilken beräknas vara helt klar under andra kvartalet.

Ungärde skola utemiljö har omfattat asfaltering av skolgården med iordningställande av nya konstgräsytor, lekutrustning, gungor, basketplan, pingisbord med mera.

Tre **digitala anslagstavlor** finns på plats vid infarter till Malung-Sälens kommun sedan slutet av november år 2020. Dessa är placerade vid ishallen Malung (E16), Byråsen (E45/E16) samt Stöten (RV66). Syftet är att infartsskyltarna ska stärka varumärket Malung-Sälen, både kommun och som destination, samt vara en kanal med innehåll såsom samhällsinformation, trafikinformation och krisinformation.

Utbyte av befintlig **vägbelysning** i Lima, Malungfors, Transtrand och Rörbäcknäs

Pågående inversteringar (tkr)

	Total Budget	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2017-2020	Avvikelse
Förskolan Hästen, tillbyggnad	33 000	147	2 051	10 129	18 699	31 026	1 974
Stolpvägen	–	–	–	–544	–	544	–544
Belysning Malungs elljusspår	1 000	–	–	–	462	462	538
Mekanopanna värmeverket	4 000	–	–	–	3 604	3 604	396
Hindersvägen belysning	–	–	–	–	47	47	–47
Hantverkshuset anpassning tre hyresgäster	2 500	–	–	–	966	966	1 534
Digitala anslagstavlor	2 500	–	–	–	2 047	2 047	453
Svetsaren, tak	30 000	–	–	–	36	36	29 964
Tvätten tvätt- och torktumlare	200	–	–	–	190	190	10
Bostadsrätter Sälen	3 690	–	–	–	364	364	3 326
Summa	76 890	147	2 051	10 673	26 415	39 286	37 604

Under året avslutade pågående inversteringar (tkr)

Svetsaren, ombyggnad IFO	5 500	–	–	263	5 904	6 167	–667
Ungärde skola, utemiljö	2 529	–	28	34	2 606	2 668	–139
Radhusgatan	–	–	1 316	927	–	2 243	–2 243
Summa	8 029	0	1 344	1 224	8 510	11 078	–3 049
Totalt	84 919	147	3 395	11 897	34 925	50 364	34 555

i samband med fiberläggning och nedkablning av högspänningsledningar har genomförts under året.

Investering i brandlarm har färdigställts på **Ungärde skola**. Året innan investerades där i ett passersystem.

Per 2020-12-31 fanns tio pågående investeringar i Malung-Sälens kommun. Tre pågående investeringsprojekt från tidigare år har avslutats. Investering ombyggnad av lokaler i Svetsaren för IFO, åtgärder för utemiljö Ungärde samt Radhusgatan.

Tillbyggnad på **förskolan Hästen** har

slutförts under året och förskoleverksamhet pågår. För kvarvarande medel i projektet finns förslag om att dessa ska användas för tillkommande åtgärder såsom snöräcke och dagvatten. Därmed kvarstår projektet som pågående, samtidigt som förskolan är i bruk och avskrivningskostnader har påförts sedan augusti år 2020.

I investeringsprojekt Stolpvägen kvarstår asfaltering och återställning av sidoytor. Det har dragit ut på tiden på grund av att upphandlingen av entreprenör inte var klar så att åtgärden kunde utföras under år 2020.

Under årets beslutades om att investera i **LED-armaturer** till elljusspåret på Malungs skidstadion. Projektet är påbörjat men ej färdigställt.

Installation av **mekanopanna vid Värmeverket** pågår. Den är slutbesiktigad i januari år 2021 och därefter tagen i bruk.

Hindersvägen väg, samt gång och cykelväg är färdigställd. Inom investeringsprojektet finns installation av **belysning** som färdigställts under början av år 2021.

Anpassning i **Hantverkshuset** för tre hyresgäster påbörjades under slutet av år 2020 och beräknas vara klar under andra kvartalet år 2021.

Tre **digitala anslagstavlor** finns sedan november vid infarter till Malung-Sälens kommun. Dessa är i bruk. I och med att budgetmedel finns kvar i projektet finns förslag om att installera ytterligare en anslagstavla i Fiskarheden, strax norr om Vasaloppsvägen.

Renovering av **tak Svetsaren** har inletts med projektering. Renoveringen beräknas vara genomförd i oktober år 2021.

Inköp av maskiner till den **kommunala tvätten** har gjorts under året. De kommer att installeras och tas i bruk år 2021.

Övriga viktiga förhållanden

Befolkningsutveckling

Befolkningen i länet minskade år 2020 med 290 invånare, att jämföra med föregående år när invånarantalet ökade med 775 invånare. I Malung-Sälens kommun ökade befolkningen år 2020 med 39 invånare, vilket kan jämföras med föregående år när ökningen uppgick till 32 personer. Trenden för Malung-Sälens kommun har varit en minskande befolkning. Den trenden bröts år 2015 och under de senaste sex åren har befolkningen ökat fem av åren, med undantag av år 2018 då invånarantalet minskade med 8 invånare. Sett till den senaste tioårsperioden har befolkningen totalt sett minskat. Det är därför av vikt att trenden från den senaste femårsperioden med ökande befolkning fortsätter.

Födelsenettet har under en lång period varit negativt, med en minskning med cirka 30–50 invånare, där antalet som föds uppgår till cirka 80 till 100 barn per år, medan antalet som avlider uppgår till cirka 120–150 stycken. Flyttnettot har även det varit negativt under ett antal år, men trenden bröts under år 2015 och 2016 då flyttnettot var positivt, med cirka 100 invånare per år. Under åren 2017 till 2020 har flyttnettot legat på mellan 50 till 75 invånare per år. Kommunens befolkning var vid årsskiftet 2020/2021 totalt 10 177 invånare.

Arbetsmarknad

Arbetslösheten i Malung-Sälens kommun år 2020 uppgick till 4,8 procent, att jämföra med länets 5,8 procent och rikets 6,8 procent. Jämfört med föregående år har arbetslösheten i Malung-Sälens ökat med 1,5 procentenheter, i länet med 1,2 procentenheter och i riket med 1,1 procentenheter. Det vill säga att Malung-Sälens har haft en sämre utveckling än länet och riket. Ökningen av arbetslösheten förklaras av den pandemi som hade sin början mars år 2020 och som påverkat näringslivet oerhört.

Bostadsmarknad

I kommunen finns det en stor efterfrågan på bostäder, vilket är en effekt av den pågående expansionen och ett livskraftigt näringsliv. När det gäller hyreslägenheter är uthyminingsgraden fortsatt stabil, men en viss avmattning märks av. Dock är det fortsatt stor efterfrågan i Sälens. Vad gäller tomter för byggnation och exploatering gick försäljning av permanenttomter i Sälens trögt under inledningen av året, för att sedan återigen öka i slutet av året.

Utbildning

Inom grundskolan ökar behovet av särskilt stöd kontinuerligt, vilket har varit en trend den senaste treårsperioden. Det ställer krav på extra resurser för att ge eleverna förutsättningar att klara grundskolekravet. Dels medför detta tillkommande kostnader och dels är det en utmaning att få bemanning.

Inom vuxenutbildningen finns ett ökat tryck dels kopplat till utbildningsplatsen, dels behov av SFI (svenska för invandrare) utbildning, då det fortsatt finns en kö till SFI. Efter genomförd SFI behöver merparten av individerna fortsatt utbildning, endera genom grundvux eller gymnasievux, vilket innebär att volymen förväntas vara fortsatt hög och även öka.

Antalet barn som föds i Malung-Sälens kommun varierar mellan åren, vilket medför en ständig anpassning av förskolans verksamhet. Anpassningarna ska möta behovet av antal platser för de vård-

nadshavare som behöver plats för sina barn på förskolan och att förskolan ska kunna tillhandahålla kompetent personal.

Vård och omsorg

Inom Malung-Sälens kommun har strategin varit att minska antalet särskilda boendeplatser till förmån för trygghetsboende. Det har då inneburit att antalet individer som efterfrågar hemtjänst har ökat. Detta sker i kombination med att antalet äldre ökar i Malung-Sälens, vilket är i linje med rikets utveckling och kommer påverka nettokostnadsutvecklingen över kommande tioårsperiod.

Individ- och familjeomsorgen har under året fortsatt arbetat strukturerat med att minska antalet placeringar, samt att hitta ekonomiskt fördelaktiga placeringar. För befintliga och kommande placeringar behöver arbetet fortsätta.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

För den kommunala koncernen är en av de framtida utmaningarna kompetensförsörjning, både som omvärlds- och verksamhetsrisk. Det innefattar dels att kunna rekrytera framtidens medarbetare, dels att kompetensutveckla befintliga medarbetare. För verksamheterna innebär risken i förlängningen utmaningar att upprätthålla tillräcklig samlad kompetens för att utföra de uppgifter som behövs.

I likhet med övriga landet ökar både andelen äldre och yngre. Det ställer krav på att färre ska försörja fler, vilket ökar trycket både på äldreomsorgen och på skolorganisationen.

Det finns ett underhållsbehov för många av de kommunala anläggningarna i Malung-Sälens kommun. En framtida organisering av den kommunala verksamheten kommer samtidigt innebära om- och tillbyggnationer av befintliga lokaler, samt anskaffning eller byggnation av nya lokaler. Skolans organisation är under omorganisering till

låg-, mellan- och högstadium, vilket kommer innebära omfattande investeringar i lokaler. Samtidigt pågår en utredning om byggnation av simhall som även kommer bli en stor investering. De samlade behoven av investeringar, inom den kommunala verksamheten, medför dels risker i möjligheten att bedriva verksamheten och dels får det påverkan på framtida investerings- och driftramar. För att klara finansieringen behöver verksamheterna bedrivas inom tilldelade driftramar, samtidigt kommer upplåningen att behöva ökas vilket i sin tur minskar driftutrymmet.

Det gäller därför att i alla delar utveckla och effektivisera verksamheten, dels för utmaningen att rekrytera personal dels för att tillskapa utrymme i driftramar.

Inom upphandlingsområdet inkommer det emellanåt för få anbud vid upphandlingar. Detta riskerar att försämra förmågan att bedriva både planerad och effektiv verksamhet. En ytterligare risk är behovet av skräddarsydda upphandlingar vilket ställer krav på både upphandlings- och beställarkompetensen.

Expansionen i Sälenområdet medför ökade investeringsbehov för de kommunala bolagen, vilket behöver finansieras antingen genom ökad upplåning eller genom större överskott.

Ökad upplåning medför förutom ökad skuldsättning, för den kommunala koncernen, ökade räntekostnader. Den kommunala koncernen har ett tak för skuldsättning per invånare, vilket både är en begränsning för utveckling och ett underlag för att prioritera bland investeringar med upplåning. Lånens förfallostruktur är spridd över en femårsperiod, med stor andel lån med bunden ränta. Utifrån ett resultatperspektiv kan räntekostnaderna beräknas mer exakt, samtidigt som risken med bunden ränta är att det är ovisst att veta vilket ränteläge som råder när lånet förfaller.

Pensionsförpliktelser

Kommunkoncernens pensionsåtagande uppgick till 263 mnkr år 2020, där merparten avsåg den kommunala organisationen.

För kommunen uppgick åtagandet till 262 mnkr, vilket innebär att det endast är en liten förändring mot föregående år, både för den kommunala koncernen och för kommunen. Malung-Sälens kommun har inga egna medel placerade för kommande pensionsutbetalningar. Däremot är den för månnsbestämda ålderspensionen försäkrad med pensionsförsäkringskapital, uppgående till 39 mnkr per 2020-12-31. Återlånade medel (det vill säga skillnaden mellan förpliktelse och marknadsvärde av förvaltade pensionsmedel) uppgick till 223 mnkr för år 2020. Det är en minskning med 4 mnkr jämfört med föregående år.

Pensionsförpliktelser redovisas sedan år 1998 enligt den så kallade blandmodellen, där pensioner intjänade före år 1998 inte skuldförs, utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse uppgick till 223 mnkr. Intjänande från år 1998 kostnadsförs det år intjänandeåret sker, samt regleras för anställda födda 1986 eller senare kvartalsvis och för övriga anställda året efter intjänandet.

Pensionsförpliktelse (tkr)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2020	2019	2020	2019
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
a) Avsättning inkl. särskild löneskatt	12 619	10 848	13 918	12 940
b) Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	222 326	225 101	222 326	225 101
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	26 751	24 719	26 751	24 719
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	–	–	–	–
Summa pensionsförpliktelser	261 696	260 668	262 995	262 760
Förvaltade pensionsmedel – marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital	39 040	33 545	39 040	33 545
– varav överskottsmedel	1 334	1 439	1 334	1 439
Totalt kapital pensionsstiftelse	–	–	–	–
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	–	–	–	–
Summa förvaltade pensionsmedel	39 040	33 545	39 040	33 545
Finansiering				
Återlånade medel	222 656	227 123	223 955	229 215
Konsolideringsgrad	15%	13%	15%	13%

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

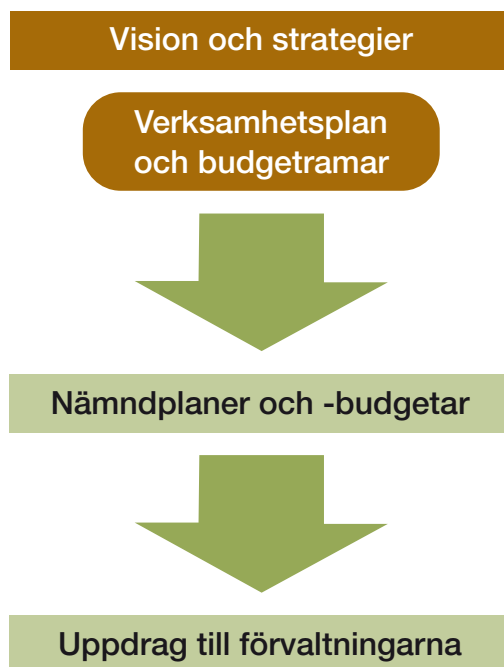
I Malung-Sälens kommunkoncern finns flera nivåer av politisk styrning som sker genom kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder, samt genom representation i styrelser för de kommunala bolagen. Tjänstemannaorganisationen verkställer uppdrag enligt styrmodell, styrdokument och fattade beslut.

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och politikerna i kommunfullmäktige har det högsta ansvaret för den kommunala verksamheten. Kommunfullmäktige fastställer kommunens visioner, lagstadgade planer, policys och föreskrifter. De beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering. Det inbegriper ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi, för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Politikerna i kommunstyrelsen planerar, leder och samordnar kommunens verksamhet och ekonomi.

Kommunens nämnder och de kommunala bolagens styrelser ansvarar för att respektive verksamhet utvecklas, följer lagar och riktlinjer, samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås.

STYRMODELL

Styrmodell

Malung-Sälens kommuns styrmodell utgår från mål- och resultatstyrning. I kommunfullmäktiges beslut beskrivs principerna för styrningen och hur styrkedjan ska hållas samman. Kommunstyrelsen utarbetar årligen anvisningar för att konkretisera arbetet med planerings- och uppföljningsprocesserna, inklusive tidsangivelser för de aktiviteter i styrmodellen, som kommunfullmäktige beslutat om.

Styrmodellen finns att ta del av på kommunens hemsida, www.malung-salen.se/kommunochpolitik/planerochstyrdokument/styrmodell

Kommunfullmäktiges verksamhetsplan omfattar "Målbild 2023" med tre målområden. När det gäller finansiella mål har dessa konkretiserats med ett övergripande finansiellt mål, samt preciserade indikatorer och måttal.

Nämnderna utarbetar nämndsplaner med nämndsmål utifrån respektive uppdrag och målbild 2023. För alla verksamhetsmål på nämnd- och fullmäktigenivå ska det finnas indikatorer med måttal för att kunna följa upp verksamheternas resultat.

I möjligaste mån används mått som medger jämförelser med andra kommuner. För de mått eller indikatorer som inte är jämförbara med andra kommuner, sker jämförelse med kommunens egna resultat och fastställda måttalshöjder.

Planeringsprocessen för den kommunala organisationen

Kommunstyrelsen fastställer årligen detaljerade anvisningar för planeringsprocessen, det vill säga budgetarbetet. Planeringsprocessen inleds med att kommunstyrelsen fastställer budgetförutsättningar, inklusive uppräknings för driframar. Budgetförutsättningar utgår från prognos för kommunalskatt och statsbidrag för planperi-

oden, samt kommunstyrelsens bedömning om befolkningsutveckling. Budgetförutsättningarna distribueras till övriga nämnder som får redovisa konsekvenser från givna förutsättningar. Redovisningen av konsekvenser och behov görs till BAS-gruppen (Budget, Ansvar och Samverkan), bestående av kommunstyrelsens ordinarie ledamöter, ordförande och vice ordförande i nämnderna, samt förvaltningscheferna. Utifrån nämndernas redovisning med eventuellt äskande och behov, samt uppdaterade uppgifter om skatteintäkter och statsbidrag, bereds förslag till drift- och investeringsram, samt verksamhetsplan av kommunstyrelsen, som förslag till kommunfullmäktige. Verksamhetsplan och budget omfattar fyra år.

Uppföljningsprocessen kommunala koncernen

Kommunstyrelsen fastställer årligen detaljerade anvisningar för uppföljningsprocessen för den kommunala organisationen, omfattande viss rapportering från de kommunala bolagen. För år 2020 omfattade anvisningarna uppföljning med helårsprognos per mars, april, augusti och oktober. Per april upprättades förstärkt prognos för den kommunala koncernen med helårsprognos. Delårsbokslut och delårsrapport för den kommunala koncernen upprättades per augusti. För årsbokslut och årsredovisning upprättas, inför respektive rapporttillfälle, särskilt detaljerade anvisningar som distribueras

”Kommunstyrelsen fastställer årligen detaljerade anvisningar för planeringsprocessen, det vill säga budgetarbetet”

till nämnderna och bolagen. Nämnder och de kommunala bolagen lämnar verksamhetsberättelser och underlag för utfall som underlag till kommunens årsredovisning, vilken fastställs i april påföljande år.

Uppsiktsplikt

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt av de kommunala bolagen har fullgjorts, bland annat genom att Malung-Sälens Turism AB, Malungs Elverk AB, Malungshem AB och Vatten & Avfall i Malung-Sälens AB har redovisat sin verksamhet vid minst ett tillfälle.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska budgeten innehålla mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin anges finansiella mål och för verksamheten anges verksamhetsmål.

Kommunfullmäktige beslutade 2019-06-17, §51 om mål och strategier för år 2019–2023. I beslutet gavs nämnderna i uppdrag, att i samband med upprättande av årliga detaljbudgetar, redovisa hur respektive nämnd ska bidra till kommunfullmäktiges måluppfyllelse.

I början av år 2020 inleddes ett arbete med att ta fram en gemensam struktur för nämndernas verksamhetsplaner (nämndsplaner) och vilket innehåll dessa ska omfatta. Nämndsplanerna kommer att omfatta nämndens ansvarsområde, planeringsförutsättningar, ekonomiska ramar, nämndsmål med aktiviteter och indikatorer. För att säkerställa en enhetlig struktur och innehåll, har ett systemstöd för nämndsplaner och dess uppföljning införskaffats. Ett intensivt arbete har pågått under året för att skapa en röd tråd mellan fullmäktiges målbild med verksamhetsmål, nämndernas verksamhetsmål, indikatorer och aktiviteter. Fokus i arbetet har varit att nämndsplaner ska vara enhetliga från år 2021. Under början av år 2021 har samtliga nämnder antagit nämndsplaner, i enlighet med den gemensamma strukturen. I och med att det saknas enhetlighet för år 2020 görs sammanställningen av måluppfyllelsen enbart på fullmäktigenivå detta år.

Malung-Sälens kommun har som ägare till de kommunala bolagen, även gett dem i uppdrag att de ska arbeta för att bidra till målbild 2023. Ett arbete har samtidigt inletts med revidering av ägardirektiv och bolagsordningar där bland annat uppdraget att bidra till målbilden inarbetas, samt årlig återkoppling om genomförd internkontroll.

Ur ett ekonomiskt perspektiv är ett övergripande mål att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar, medan de finansiella målen är framtagna att även omfatta den kommunala koncernen.

Målbild 2023 innehåller följande övergripande målområden:

- Malung-Sälens är en hållbar tillväxtkommun. Vi är en internationell destination med kända evenemang och ett rikt kultur- och fritidsliv. Vi erbjuder bra kommunal service, ett varierat och attraktivt boende, samt goda livsmiljöer.
- Vi värnar det traditionella och välkomnar utveckling. Vi har ett livskraftigt näringsliv, som bidrar till bygdens utveckling och långsiktiga konkurrenskraft.
- Hos oss kan boende, besökare och företagare förverkliga sina livsdrömmar. Vi uppmuntrar till dialog och ett gott samspel. Av vår omvärld uppfattas vi som handlingskraftiga och effektiva.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

För finansiella mål redogörs för det övergripande finansiella målet (strategi), indikator med måltal, utfall för året, jämförelse med föregående år, samt kommentar till det samlade resultatet. När det gäller verksamhetsmålen redogörs för målområde med tillhörande strategier, indikatorer med tillhörande måltal, samt utfall för året. I anslutning till sammanställningen lämnas kommentarer till det samlade resultatet.

För att utvärdera om Malung-Sälens kommun uppfyller målen, åskådliggörs måluppfyllelsen med hjälp av en färgskala grönt, gult och rött. Grönt innebär att målet nås, gult att målet delvis uppnås och rött att målet inte är uppnått. Färgmarkeringen för respektive mål är en sammanvägd bedömning av resultaten på övergripande nivå och på nämndnivå, där så är tillämpligt. För alla redovisningar gäller att om färgmarkering saknas, innebär det att ingen mätning gjorts under året.

Strategi	Indikator	Måltal 2020	2020	2019
Stabil ekonomi	Årets resultat, för kommunen i andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	> 2 %	7 %	5 %
	Kommunens lånetak	< 20 000 kr/invånare	14 616	14 894
	Kommunkoncernens lånetak	< 85 000 kr/invånare	72 301	70 335
	Soliditet inklusive pensionsåtagande, kommunen	> 15 %	18 %	13 %
	Soliditet inklusive pensionsåtagande, kommunkoncernen	> 40 %	27 %	26 %

■ Målet helt uppfyllt ■ Målet delvis uppfyllt ■ Målet ej uppfyllt

Finansiella mål

I målområde "Malung-Sälén är en hållbar tillväxtkommun. Vi är en internationell destination med kända evenemang, och ett rikt kultur- och fritidsliv. Vi erbjuder bra kommunal service, ett varierat och attraktivt boende samt goda livsmiljöer" ingår strategin "stabil ekonomi" med tillhörande indikator "kommunfullmäktiges finansiella mål". Fullmäktige beslutade 2020-06-22, §53 om att definiera stabil ekonomi med fem indikatorer för år 2020. Indikatorerna är kommunicerande och beroende av varandra, samt utgår från att kommunens samlade resultat behöver redovisa ett överskott (plus) för att uppnå målen. Det förutsätter i sin tur att nämnderna sammantaget behöver bedriva verksamheten inom tilldelade driframar.

Ur ett finansiellt perspektiv uppfylls inte god ekonomisk hushållning. Fyra av fem indikatorer uppfylls. I bedömning om huruvida god ekonomisk hushållning uppnåtts, ur ett finansiellt perspektiv, bör beaktas att soliditet, inklusive pensionsåtagande för kommunkoncernen är högt satt. Till kommande år kommer måltalet att behöva justeras.

Årets resultat i andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning uppgår till 7 procent, vilket är ett utfall högre än målnivån, samt en ökning jämfört med år 2019. Det är en effekt av att årets resultat innehåller högre aktieutdelning från ett kommunalt bolag än budgeterat, samt ökade generella statsbidrag. Utfallet

för generella statsbidrag har varit högre än motsvarande minskning av skatteintäkter. Resultatet skapar handlingsutrymme och möjlighet att självfinansiera flera av de många planerade investeringar som är budgeterade till år 2021. Verksamhetens nettokostnad, ett av tidigare års finansiella mål, har samtidigt ett utfall med 97 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, vilket är på motsvarande nivå som året innan. Det bidrar också till årets överskott och måluppfyllelse. Nyckeltalet resultat uppfylls.

Kommunens och kommunkoncernens lånetak har ett lägre utfall än deras respektive måltal för år 2020. Kommunen har minskat lånen med 2 mnkr, medan kommunkoncernen har ökat lånen med 24 mnkr. Befolkningsökningen per 31 december, med 39 personer, har påverkar nyckeltalen positivt. Nyckeltalen lånetak uppfylls.

Kommunens soliditet inklusive pensionsåtagande har ökat jämfört med föregående år, vilket är en effekt av årets resultat, samt högre balansomslutning. Inom tillgångarna har kassalikviditeten stärkts främst på grund av ökade likvida medel, vilket påverkat balansomslutningen positivt. Nyckeltalet kommunens soliditet uppfylls.

Kommunkoncernens soliditet inklusive pensionsåtagande har ökat jämfört med föregående år, men måltalet uppfylls inte. Analysen visar att måltalet är för högt satt. Nyckeltalet uppfylls inte.

Målområde	Strategier	Verksamhetsmål (indikator)	Måltal 2020	2020
Malung-Sälen är en hållbar tillväxtkommun. Vi är en internationell destination med kända evenemang, och ett rikt kultur- och fritidsliv. Vi erbjuder bra kommunal service, ett varierat och attraktivt boende samt goda livsmiljöer.	Jämförelse med andra jämförbara kommuner.	Topp 100 i Svenskt Näringslivs ranking.	<100	81
		Högre medelvärde i nöjd kund-index än genomsnittet i Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) insiktsmätning.	>Genomsnittet	Ej mätt
	Ökat antal internationella besökare.	Årlig ökning av internationella besökare.	Ökning	Ej Uppfyllt
	Utveckla gränsöverskridande samarbete.	Årligt gränsöverskridande utbyte kring bland annat demokratifrågor, UF och kultur/fritid.	Årligt utbyte	Uppfyllt
	God planberedskap.	Mark- och planberedskap för minst 50 000 m ² företagsetableringar och för 100 bostäder.	>50 000 m ² >100 bostäder	180 000 m ² 93 bostäder
Vi värnar det traditionella, och välkomnar utveckling. Vi har ett livskraftigt näringsliv som bidrar till bygdens utveckling och långsiktiga konkurrenskraft.	Samarbete mellan näringsliv och kommunförvaltning inom kompetensförsörjning.	Tillgång till arbetskraft med relevant kompetens.	Tillgång	Ej mätt
	Ett utvecklat samspel skola – arbetsmarknad.	Etablerade och aktiva mötesplatser mellan skola och arbetsmarknad i syfte att förbättra matchningen.		Ej mätt
	Ett utbildningssystem som av arbetsmarknad uppfattas stödja kompetensförsörjningen och som ger den möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden eller läsa vidare.	Ökande andel med fullständiga betyg i grundskolan och gymnasiet, och andelen som läser vidare.	Grund >83 % Gymnasiet >74 %	88 % 70 %
Hos oss kan boende, besökare och företagare förverkliga sina livsdrömmar. Vi uppmuntrar till dialog och ett gott samspel. Av vår omvärld uppfattas vi som handlingskraftiga och effektiva.	Vi för en aktiv dialog med medborgare, ungdomar och näringsliv.	Forum för strukturerade dialoger med medborgare, ungdomar och näringsliv.	Forum	Uppfyllt
	Främjande myndighetsutövning.	Förbättrad service, tillgänglighet och bemötande.	E-post >89 %	83 %
			Telefon >57 %	56 %
		Bemötande >86 %	85 %	

■ Målet helt uppfyllt ■ Målet delvis uppfyllt ■ Målet ej uppfyllt

Verksamhetsmål

Med syftet att uppnå en god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv har kommunfullmäktige fattat beslut om tre målområden med nio strategier med tillhörande indikatorer. I arbetet med att få en röd tråd och ge en mätbarhet på både fullmäktigenivå och nämndnivå planeras till följande år att göra om indikatorer till verksamhetsmål. Detta möjliggör på ett bättre sätt för nämnderna att kunna precisera och följa upp mätbara indikatorer som i sin tur stödjer fullmäktiges verksamhetsmål. Varje indikator har ett måltal och inför år 2021 finns också utvalda indikatorer från agenda 2030 med.

Ur ett verksamhetsperspektiv uppfylls inte god ekonomisk hushållning. Inget av målområdena uppfylls helt. Inom målområde hållbar tillväxtkommun uppfylls tre av sex verksamhetsmål, medan ett mål inte har mätts. För målområdet traditionellt och utveckling uppfylls ett av fyra verksamhetsmål, medan två mål inte har mätts under året. Målområde livsdrömmar och dialog omfattar fyra måltal och ett av fyra verksamhetsmål uppfylls.

Malung-Sälen har fortsatt att klättra i Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet. Från år 2019 har kommunen klättrat ytterligare 17 placeringar. Kommunen har inte deltagit i insiktsmätningen år

2020, och inget utfall finns därför att redovisa. För år 2021 kommer kommunen delta i insiktsmätningen.

Årlig ökning av internationella besökare har inte kunnat mätas, men bedömningen är att målet inte uppnås. Bedömningen grundas på den omvärldssituation och pandemi som har präglat år 2020. Från år 2021 är indikator omdefinierad som verksamhetsmål och indikator antal utländska gästnätter kommer mätas.

Årligt gränsöverskridande utbyte sker i och med det pågående SITE 3 projektet, som är ett kommun- och landsövergripande projekt, med Malung-Sälen, Älvdalen, Trysil och Engerdal som deltagande kommuner.

Mark- och planberedskap finns för mer än 50 000 kvadratmeter, så det målet uppnås. Målet om bostäder uppnås inte.

Tillgång till relevant arbetskraft har inte preciserats avseende måltal och bedöms därför som ej mätt. Inom ramen för kommunens arbete med att säkerställa personalförsörjningen, inom framförallt vård och omsorg, har intensivutbildning genomförts under året för att stärka upp bemanningen. Ett stort antal personer har utbildats. De har varit viktiga bland annat som sommarvikarier inom socialförvaltningen. Under året har det, inom temat kompetensförsörjning, hållits ett sam-

rådsmöte tillsammans med Högskolan Dalarna, inom ramen för SITE 3 projektet.

Verksamhetsmålet mötesplatser skola och arbetsmarknad har inte mätts.

Grundskolan uppfyller andelen med fullständiga betyg. Malung-Sälens kommun placerar sig bland de 25 procent i landet med högsta andelen fullständiga betyg. Utfallet för kommunen har legat mellan 88 till 92 procent från år 2013, med undantag av år 2019 som hade ett utfall på 83 procent. Verksamhetsmålet har en hög känslighet och kan variera kraftigt mellan åren, på grund av att det är cirka 100 elever per årskull och att varje årskull har olika förutsättningar.

Gymnasieskolan uppnår inte ökande andel som tar examen inom fyra år. Historiskt har kommunen haft goda resultat och utfallet har varit över genomsnittet i landet. Resultaten har dock försämrats de senaste tre åren. Utmaningen för framtiden är att vända den negativa trenden och förbättra utfallet.

Verksamhetsmålet forum för strukturerade dialoger bedöms uppfyllt. Dialogforum med kommunens företagare genomförs regelbundet flera gånger per år. Den årliga företagarkonferensen fick däremot ställas in, på grund av rådande läge. Kommunen har även under de senaste åren tagit en mer aktiv roll än tidigare på sociala medier.

När det gäller förbättrad service, tillgänglighet och bemötande, har servicemätning genomförts inom tre områden under hösten, med 142 deltagande kommuner. Jämfört med år 2019 har utfallet försämrats, men jämfört med övriga kommuner är utfallet i nivå med snittet i landet.

Prioriterade åtgärder (plan för anpassningar till fastställd ekonomisk ram 2020)

Driftramar för år 2020 omfattade inga uppräknings för kostnadsökningar jämfört med föregående år. Med anledningen detta ge-

”Grundskolan uppfyller andelen med fullständiga betyg”

nomfördes under hösten år 2019 ett arbete med framtagande av en plan innehållande åtgärder för nämndernas anpassningar till beslutad ekonomisk ram för år 2020. Utarbetande av planen skedde i BAS-gruppen (Budget, Ansvar och Samverkan), bestående av kommunstyrelsens ordinarie ledamöter, ordförande och vice ordförande i nämnderna, samt förvaltningschefgruppen.

Kommunstyrelsen fattade därefter formellt beslut om anpassningar till fastställd ekonomisk ram för år 2020 vid sitt sammanträde i januari år 2020. Anpassningsplanen är en del i att uppnå sund ekonomi och en kommunal ekonomi i balans samtidigt som det är prioriterade åtgärder under år 2020. Med anledning av den omvärldssituation som kommunen befunnit sig i och befinner sig har samtliga uppdrag inte genomförts, medan många har påbörjats och är pågående.

Nedan följer en redovisning av status och beskrivning över aktiviteter med anledning av anpassningsplanen, dels avseende utredningsuppdrag och dels över anpassningar per nämnd:

Övergripande utredningsuppdrag	
Åtgärd beskrivning	Status
Översyn lokalutnyttjande utifrån verksamhetens behov och demografi	Pågå
Utredning av IT-organisationen och behov av IT-systemstöd	Pågå
Utredning av simhallen	Pågå
Vid pensionsavgångar, uppsägningar och strukturförändringar – se över återbesättning och effektivitet	Pågå
Förtydliga villkor för byte av semesterdagstillägg mot extra semesterdagar	Genomfört
Översyn exploateringsprocessen	Pågå
Uppföljning av införd inköpsorganisation	Pågå
Förtydliga villkor vid bisyssla	Genomfört
Utredning avgift för nybyggnadskartor	Pågå
Utredning fortsatt bidrag till fiberutbyggnad	Ej påbörjat
Utred samlokalisering av verksamhet särskola och korttidstillsyn/vistelse	Ej påbörjat
Utred leasing eller köp av bilar	Ej påbörjat
Utred hur fritidsgårdsverksamhet i Lima ska bedrivas	Ej påbörjat
Utred flytt av lärocentrum till gymnasieskolan	Pågå

Översyn lokalutnyttjande har pågått under året med lokalutredning för framtagande av lokalförsörjningsstrategi. Genomgång med samtliga förvaltningar har gjorts, samt avstämning med BAS-gruppen. Delförslag har tagits fram och behandlats politiskt avseende bland annat kulturskolans lokaler.

Under året upphandlades konsultstöd för utredning och utvärdering av **IT-organisation och IT-systemstöd**. Utredningen kommer att genomföras under våren år 2021 och syftet är att undersöka hur IT-enheten kan organiseras för att ge bästa möjliga stöd till kommunens verksamheter och för kommunens utveckling inom IT-området.

Gällande **utredning av simhall** har en kommunal projektgrupp tillsatts. Beslut fattades vid fullmäktige i juni att fortsätta med fas 1. I fas 1 har en entreprenör och en projektledare upphandlats som kommer hålla ihop projektet tillsammans med kommunens projektgrupp. Fas 1 syftar till att ta fram grovprojektering och beslutsunderlag för projektets fortsättning. Den långsiktiga planen är att en byggnation av ny simhall påbörjas under år 2022. Planen är att

fullmäktige under år 2021 ska fatta beslut om fas 2 som omfattar detaljprojektering, produktion och driftsättning.

Vid **pensionsavgångar, uppsägningar** med mera görs kontinuerligt en bedömning om behovet av att återbesätta tjänsten.

Informationen på intranätet har förtydligats avseende villkor om byte av **semesterdagstillägg** till extra semesterdagar.

Kommunstyrelsen beslutade i december år 2020 om utredningsuppdrag av **exploateringsverksamheten**. Uppdraget är påbörjat under år 2021 och en inventering av möjlig mark för exploatering har inletts. Nästa steg är att presentation för kommunstyrelsen om vilka lediga tomter och bygggrätter som kommunen har och som är möjliga att sälja. Presentationen kommer att utgöra ett underlag för kommunstyrelsen att ta ställning till prioriteringar och hur tomterna ska marknadsföras.

Utredning av införd **inköpsorganisationen** har utförts av ett externt konsultföretag under hösten. Ett urval av inköpsansvariga, beställare, chefer med flera har intervjuats. Kommunstyrelsens arbetsutskott, ledningsgruppen, respektive i utredningen medver-

Plan för ekonomiska anpassningar per nämnd

Nämnd	Åtgärd beskrivning	Status
Kommunfullmäktige	Sju fullmäktigesammanträden	Genomfört
Kommunstyrelsen	Översyn blockhyresavtal för elevlägenheter	Genomfört
Kommunstyrelsen	Blockhyresavtal lokaler – minskning ram	Genomfört
Kommunstyrelsen	Uppsägning avtal sponsoravtal	Delvis genomfört
Kommunstyrelsen	Näringslivsbudget – minskning ram 2020	Genomfört
Kommunstyrelsen	Omstruktureringsmedel	Genomfört
Kommunstyrelsen	Medlemsavgift Region Dalarna	Genomfört
Kommunstyrelsen	Gata och park – sparbetning 0,5 mnkr	Genomfört
Kommunstyrelsen	Omförhandling driftkostnader gatubelysning	Genomfört
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Minska administrativ personal	Genomfört
Kultur- och fritidsnämnden	Minska bidrag till Byråsen	Genomfört
Kultur- och fritidsnämnden	Gemensam lokal för föreningar i Malung	Ej genomfört
Kultur- och fritidsnämnden	Avgiftsbelägga skidspåret, öka intäkter	Genomfört
Kultur- och fritidsnämnden	Översyn av bokningsbara lokaler och taxor	Genomfört
Kultur- och fritidsnämnden	Flytta fritidsgårdar till kommunala lokaler, för närvarande hyrs externt	Ej genomfört
Kultur- och fritidsnämnden	Simhallspersonal tjänstledig/vakant under utredningsfas	Genomfört
Barn- och utbildningsnämnden	Rörbäcksnäs skola – anpassning av klasser	Ej genomfört
Barn- och utbildningsnämnden	Rörbäcksnäs skola – avyttring förskolelokal	Ej genomfört
Barn- och utbildningsnämnden	Omorganisera bemanning	Pågå
Barn- och utbildningsnämnden	Gymnasium och Lärcentrum	Pågå
Socialnämnden	Tillsvidareanställ socialchef from 2020-01-01	Genomfört
Socialnämnden	Ta bort hyrsjuksköterskor och tillsätt sjukskötersketjänster	Ej genomfört
Socialnämnden	Minskade behov hemtjänsten	Genomfört
Socialnämnden	Effektivare bemanning – fasta grundschema inom äldreomsorgen	Ej genomfört
Socialnämnden	Minskning till 2 avdelningar ca 16 platser	Ej genomfört
Socialnämnden	Effektivare bemanning – fasta grundschema inom LSS	Pågå
Socialnämnden	2 gruppboistäder med 6 platser, samma bemanning natt och dag	Delvis genomfört
Socialnämnden	Samordna boendestöd och öppenvården	Ej genomfört
Socialnämnden	Minskning antal handläggare	Ej genomfört
Socialnämnden	Minskning av antal placeringar	Pågå

kande tjänstemän har under början av år 2021 givits tillfälle att ta del av utredningens rekommendationer. Förvaltningsorganisationen har av kommunstyrelsens arbetsutskott fått i uppdrag att ta fram ett prioriteringsförslag för den fortsatta hanteringen.

Reviderad policy för **bisyssla** är framtagen och i samband med revidering av personalpolitiska dokument har även medarbetarsamtalsmallen kompletteras med uppgift för avstämning om bisyssla.

Utredningen om avgift för **nybyggnadskartor** har inlett under år 2020 och ett förslag till hantering kommer att presenteras under år 2021.

När det gäller bidrag till **fiber** sträcker sig kommunens nuvarande bredbandsstrategi fram till år 2020. Ny reviderad bredbandsstrategi skall utarbetas från och med år 2021. Kommunstyrelsen har i detaljbudget för år 2021 beslutat om att ge bidrag till Malungs Elnät AB med 500 tkr för fortsatt utbyggnad.

Det finns beslut om flytt av **lärcentrum** och flytten ingår som en del i en helhet för omflyttningar inom skolverksamheten.

Kommunfullmäktige har genomfört sju sammanträden under år 2020.

Kommunstyrelsen har anpassat budgetramar, det vill säga minskat dem, och genomfört översynen av blockhyresavtalen. Den ekonomiska effekten har ej fått fullt genomslag år 2020 med anledning av covid-19, där bland annat hyresreducering getts för elevlägenheter i maj och juni när inte eleverna kunde nyttja dem. Två av sponsoravtalen är uppsagda, men har inte gett full effekt år 2020. Budgetposterna för näringsliv, medlemsavgift och omstrukturering har justerats i detaljbudget inför år 2020. Ramen för gata- och parkenheten minskades för år 2020. Åtgärder för att få effekt har inte verkställts i sin helhet och effekten år 2020 är begränsad. En underhållsplan för vägar har tagits fram. Den visar på att det, för att behålla kvaliteten på gator och vägar, behövs årliga investeringar på mellan 5 till 6 mnkr, vilket kommer medföra framtida ökade avskrivningskostnader. Drift- och serviceavtalet för belysning med

Malungs Elnät AB skulle omförhandlas, där beräkningen var att få en lägre kostnad med 500 tkr. Avtalet har förhandlats och träder i kraft år 2021 med förväntad minskad kostnad 200 tkr.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har genomfört minskningen av administrativ personal.

Kultur- och fritidsnämnden har minskat bidraget till Byråsen och 2020 års ansökan har avslagits. Avveckling pågår av stiftelsen Byråsen, där kommunstyrelsen gett ett bidrag år 2020 med 30 tkr kronor och även beslutat om bidrag år 2021 med 100 tkr för att kunna genomföra avvecklingen. Utredning om gemensam lokal för föreningar ingår som del i lokalförslingsutredningen och fortsätter att arbetas med under år 2021. Avgift för spåret vid skidstadion i Malung tas ut från och med vintern 2019/2020. Den snöfattiga säsongen 2019/2020 påverkade utfallet i budget år 2020, men förväntas förbättras till år 2021 med en mer snörik vinter. Översyn av boplygsbara lokaler har genomförts redan 2019. När det gäller flytt av fritidsgårdar till kommunala lokaler är det inte genomfört, men finns med i översynen av lokaler.

Barn- och utbildningsnämndens uppdrag avseende Rörbäcksnäs skola har ej genomförts, utan är skjutet på framtiden enligt politisk vilja. Omorganisering av bemanningen pågår.

Socialnämnden har sedan januari år 2020 anställd socialchef. När det gäller borttag av hyrsjuksköterskor och minskning av två avdelningar har det under år 2020 inte varit möjligt att verkställa med hänsyn till coronapandemin. Samtidigt är behoven inom hemtjänsten i rådande läge snarare högre än tidigare, bland annat till följd av ej verkställda beslut. Effektivare bemanning med fasta grundschema inom äldreomsorgen och LSS är inte genomfört. Gällande två gruppboendestäder är första delen klar i juli år 2020, i och med ombyggnation av Rubinen. Samordning av boendestöd och öppenvården har inte genomförts. När det gäller minskning av handläggare bedöms det i nuläget inte möjligt att genomföra. Minskning av antalet placeringar pågår.

Finansiell analys

Modell för finansiell analys

Malung-Sälens kommun använder sig av en ekonomisk analysmodell som omfattar fyra aspekter av kommunens ekonomi. Syftet med analysen är att tydliggöra existerande eller potentiella styrkor och svagheter avseende ekonomin i Malung-Sälens kommun. Analysen bidrar även med information som kan användas vid en bedömning av i vilken utsträckning kommunen uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning och utvärdering av kommunens ekonomiska ställning.

Aspekterna i analysen är; det ekonomiska resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden, samt kontrollen över den ekonomiska utvecklingen. Varje aspekt analyseras med hjälp av ett antal nyckeltal som har till uppgift att belysa ställning och utveckling.

Resultat

Periodens resultat och dess orsaker analyseras. En eventuell obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna eller tendenser åt det hållet, är en signal som varnar för att en urholkning sker av den finansiella motståndskraften. Inom denna aspekt analyseras även nivån på investeringskostnaderna och dess utveckling.

Kapacitet

Den andra aspekten benämns kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt. Ju starkare kapacitet, desto mindre känslig är kommunen/kommunkoncernen för konjunktursvängningar och perioder med nedgångar i ekonomin.

Risk

Med den tredje aspekten risk avses hur kommunen/kommunkoncernen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innebär att kommunen/kommunkoncernen i kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta ekonomiska problem. Här beskrivs även kommunens pensionskulld.

Kontroll

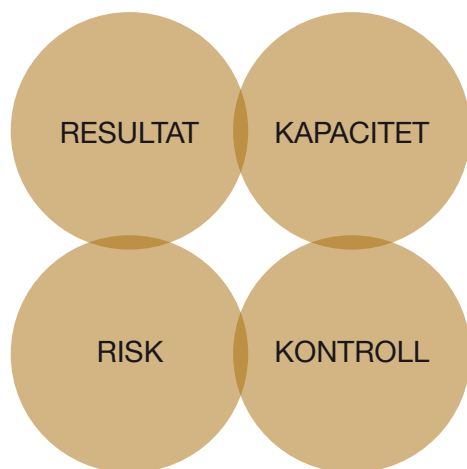
Med aspekten kontroll avses avslutningsvis hur upprättade ekonomiska målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budget ger bra förutsättningar för att kunna uppnå god ekonomisk hushållning. Risk och kontroll hänger samman på så vis att båda visar på förmågan att hantera problematiska situationer.

”Syftet med analysen är att tydliggöra existerande eller potentiella styrkor och svagheter avseende ekonomin i Malung-Sälens kommun”

RK-modellen: Fyra aspekter vid finansiell bedömning

Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden?

Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

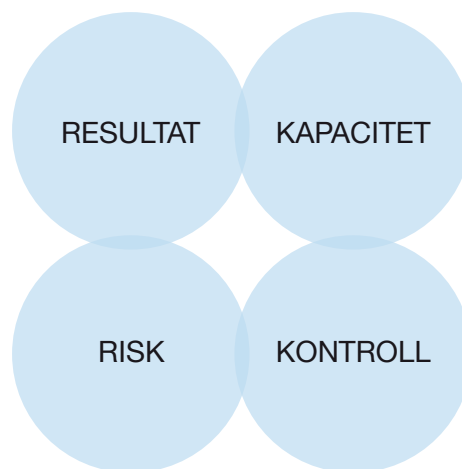
Föreligger några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Nyckeltal vid bedömning av de fyra aspekterna

Nettokostnadsandel
Självfinansieringsgrad
Investeringsrelaterade mått
Årets resultat

Soliditet
Skuldsättningsgrad
Kommunalskatt

Likviditetsmått
Finansiella nettotillgångar
Valuta och ränterisk
Totala pensionskulden
Borgensåtagande

Budgetföljsamhet
Prognossäkerhet

Finansiell analys – den kommunala organisationen

Resultat

Utveckling av intäkter och kostnader (mnkr)

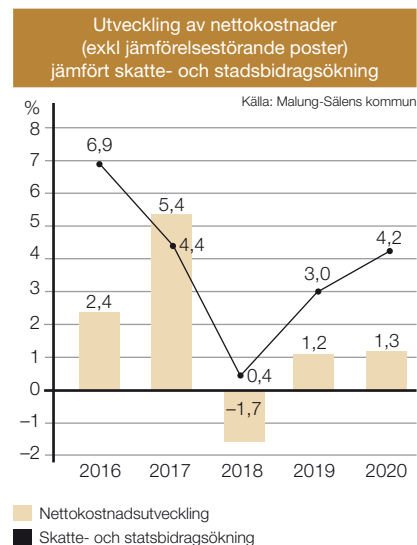
	2020	2019	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter	197	209	204	261	267
Verksamhetens kostnader	-863	-847	-848	-906	-866
Verksamhetens nettokostnader	-666	-638	-644	-645	-599
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	685	658	638	636	609
Finansnetto	28	12	10	6	3
Periodens resultat	47	32	5	-3	14
Antal invånare	10 177	10 138	10 106	10 114	10 091
Nettokostnad/invånare (kr)	65 422	62 901	63 713	63 773	59 360
Skatteintäkt/invånare (kr)	67 328	64 864	63 165	62 883	60 381

”Utvecklingen av nettokostnaderna i relation till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning är därmed ett väsentligt mått att analysera”

Förändring nettokostnader och skatteintäkter (%)

	2020	2019	2018*	2017	2016
Nettokostnadernas förändring	4,4	-0,1	-0,1	7,7	-0,7
Nettokostnadernas förändring exkl jämförelsestörande poster	1,3	1,2	-1,7	5,4	2,4
Skatteintäkternas förändring	3,0	3,0	0,7	3,5	5,4
Generella statsbidrag och utjämnings förändring	3,1	3,1	-0,4	6,4	10,8
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsförändring	4,2	3,0	0,4	4,4	6,9

* Effekt av skatteväxling för kollektivtrafik och färdtjänst från år 2018 har ej beaktats i jämförelsetal.

Nettokostnad

För en sund ekonomi och god ekonomisk hushållning behöver skatteintäkterna, inklusive generella statsbidrag och utjämning, helst öka mer men minst vara på samma nivå som nettokostnadsökningen. Utvecklingen av nettokostnaderna i relation till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning är därmed ett väsentligt mått att analysera. Nettokostnader är summan av verksamhetens intäkter minskat med kostnader för verksamhetskostnader och avskrivningar.

Skatteintäkterna, generella statsbidrag och utjämning ökade med 47 mnkr eller 4,2 procent mellan år 2020 och år 2019. År 2019 var motsvarande ökning 3 procent, det vill säga 19 mnkr. Den högre ökningen år 2020 beror på extra generella statsbidrag för att stärka välfärden som erhållits år 2020. Under tioårsperioden 2011–2020 ligger den genomsnittliga ökningen av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning på 2,6 procent och genomsnittet för åren 2016–2020 på 3,8 procent. Det innebär att utvecklingen något över snittet för år 2020.

Verksamhetens nettokostnader ökade med 28 mnkr eller 4,4 procent från år 2019 till år 2020. Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning hade därmed en något lägre ökningstakt än nettokostnaderna. Mellan år 2018 och 2019 minskade nettokostnaderna med 6,2 mnkr eller 1 procent. Exkluderas jämförelsestörande poster har nettokostnaderna ökat med 8 mnkr eller

1,3 procent, jämfört med år 2019. Föregående år ökade nettokostnaderna, exklusive jämförelsestörande poster, med 8 mnkr eller 1,2 procent.

Fram till år 2017 så ökade nettokostnaderna mer än skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, exklusive jämförelsestörande poster. Femårsnitt för åren 2014–2018 visade på en ändring där skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ökade med 2,7 procent, medan nettokostnaderna exklusive jämförelsestörande poster ökade med 2,5 procent. Trenden har fortsatt under år 2019 och år 2020 där skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ökade med 3,3 procent, respektive 3,8 procent, medan nettokostnaderna exklusive jämförelsestörande poster ökade

med 2,5 procent, respektive 1,7 procent, för rullande femårsnitt. Om jämförelsestörande poster exkluderas kan sammanfattning göras att skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ökat mer än nettokostnaderna.

Nettokostnad per invånare

Nettokostnaden per invånare visar att Malung-Sälens kommun har haft en hög nettokostnad och en högre nettokostnadsutveckling än länet, riket samt jämfört med landsbygdskommuner med besöksnäring. Av de preliminära uppgifter som finns vid årsredovisningens upprättande har nettokostnaden år 2020 ökat mer i Malung-Sälens kommun jämfört med länet, riket samt landsbygdskommuner med besöksnäring. Utfallet för år 2020, inklusive jämförelsestörande poster, innebär en ökad nettokostnad per invånare, detta trots att invånarantalet har ökat.

Nettokostnadsutvecklingen har historiskt ökat kraftigare än skatteintäkterna och statsbidragen, bland annat på grund av kommunens negativa befolkningsutveckling, demografiutveckling, samt medborgarnas krav. Malung-Sälens kommun visar på en högre nettokostnadsökningstakt, vilken dock har bromsat in från år 2018 och även år 2019, i jämförelse mot länet och jämförbara kommuner. År 2020 visar dock jämförelsen att nettokostnaderna ökar mer igen. En fortsatt negativ utveckling är ohållbar för framtiden. Kommunen har de senaste åren arbetat med en stor utmaning att anpassa sina verksamhetskostnader efter de årliga medel som tillhandahålls, för att nå en ekonomi i balans. Arbetet verkar ha gett viss effekt, men effekten har mattats av och jämförelsevis ökar nettokostnaderna.

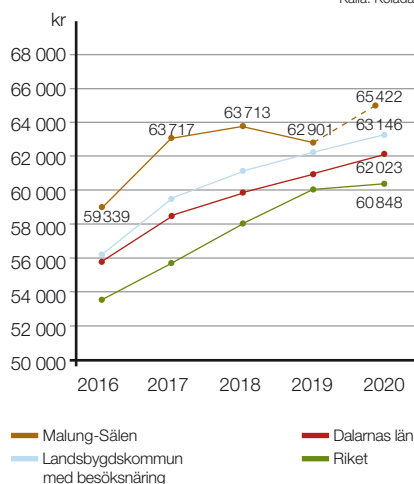
sieringsgrad år 2020 är positiv. Den beror på de relativt låga investeringsutgifterna (56 mnkr), samt mindre försäljning av anläggningsmark (0,6 mnkr) i förhållande till årets resultat och avskrivningar. Årets nettoinvestering är 55 mnkr vilket är lägre än årets avskrivningar (25 mnkr) plus årets resultat (47 mnkr). Samtliga årets investeringar har därmed självfinansierats.

Kommunen har år 2020 investeringsutgifter för 56 mnkr. Föregående år uppgick investeringsutgifterna till 30 mnkr. Det är en ökning mellan åren med 26 mnkr. Avskrivningskostnaden uppgick till 25 mnkr, vilken är en minskning jämfört med föregående år. Den minskade avskrivningskostnaden beror på att komponentredovisning har införts, som medfört lägre avskrivningar med cirka 4 mnkr, för befintliga anläggningstillgångar per 2020-01-01. Avskrivningarna förväntas öka kommande år, dels på grund av hög investeringstakt och dels på grund av att effekten, i och med införande av komponentredovisning, blir ökande initiala avskrivningskostnader. Kommunens samlade investeringsutgifter i förhållande till avskrivningarna uppgår till 220 procent år 2020. Budgeterade investeringar år 2020 uppgick, efter ombudgeteringar och tilläggsanslag till 89 mnkr. Av ej använda medel (33 mnkr) finns förslag om att flytta över 30 mnkr till år 2021. Föregående år motsvarade överflyttade medel 26 mnkr. Även om en av investeringarna står för 50 procent av de medel som föreslås flyttas, är det i längden ohållbart att en stor procentuell andel av beslutade investeringar inte genomförs inom föreskriven tid, i enlighet med budget. Investeringen som svarar för 50 procent av förslaget för överflyttning till år 2021 avser renovering av tak på fastigheten Svetsaren.

Av 2021 års investeringar avsåg 8 mnkr avgiftsfinansierade investeringar i industrifastigheter och värmeverket och 48 mnkr avsåg skattefinansierade investeringsutgifter.

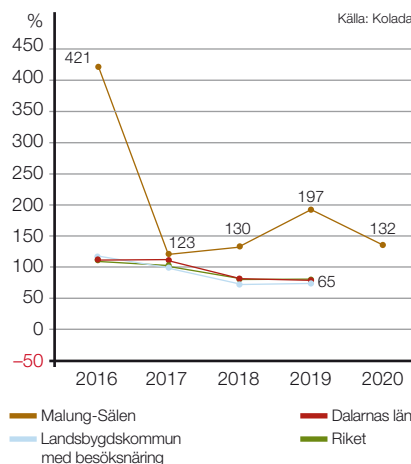
Nettokostnadutveckling per invånare (kr/inv)

Källa: Kolada

Självfinansieringsgrad för kommunens nettoinvestering

Källa: Kolada

Investeringsvolym

Självfinansieringsgraden är ett mått som visar på årets resultat, plus avskrivningar i procent av kommunens nettoinvesteringar. Malung-Sälens kommuns självfinan-

Investeringsvolym (mnkr)

	2020	2019	2018	2017	2016
Investeringsutgifter	56	30	25	21	14
Avskrivningar	25	28	28	29	31
Investering/avskrivning (%)	220	108	90	73	44

Kapacitet

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens ekonomiska styrka på lång sikt. Den anger hur stor del av de totala tillgångarna som finansieras genom egna medel. Förändringar i soliditeten är beroende av investeringstakt, nyupplåning, skuldförändringar, samt det ekonomiska resultatet. En hög och jämn soliditet är stabiliserande för ekonomin och ger förutsättningar för låga finansieringskostnader.

Soliditeten uppgick år 2020 till 50 procent, vilket är en ökning med 2 procentenheter sedan föregående år. Ökningen beror på att både tillgångar och eget kapital ökat. Samtidigt har införande av komponentredovisning påverkat både tillgångar och eget kapital. Införandet har år 2020 inneburit en ökning av verksamhetens kostnader genom utrangeringar och lägre avskrivningar. Justering av tidigare för låga avskrivningar har gjorts mot eget kapital.

I jämförelse med riket, Dalarnas län och landsbygdskommuner med besöksnäring, har Malung-Sälens kommun tidigare haft en soliditet lägre än snittet. År 2019 förbättrades kommunens soliditet och var i nivå med genomsnittet för landsbygdskommuner med besöksnäring. Preliminära resultat för år 2020 indikerar att soliditeten för Malung-Sälens kommun ligger över snittet mot samtliga jämförande grupper.

Soliditet inklusive pensionsåtagande uppgår till 18 procent för år 2020. Det är en ökning med 5 procentenheter jämfört med år 2019. Jämfört med riket och landsbygdskommuner med besöksnäring år 2019, hade Malung-Sälens kommun en lägre soliditet inklusive pensionsåtagande. Soliditeten inklusive pensionsåtagande var år 2019 högre i Malung-Sälens kommun jämfört med snittet i Dalarnas län. För år 2020 finns inga uppgifter vid årsredovisningens upprättande. I och med 2020 års resultat förväntas Malung-Sälens lig-

ga i nivå med länet, men lägre än riket och landsbygdskommuner med besöksnäring.

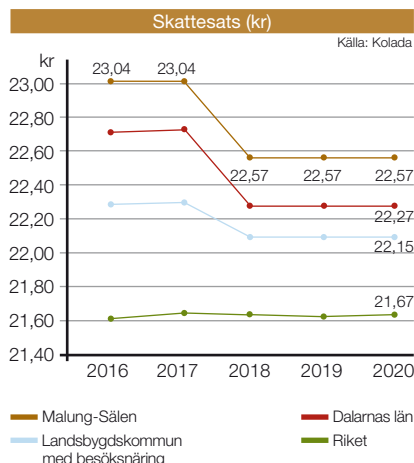
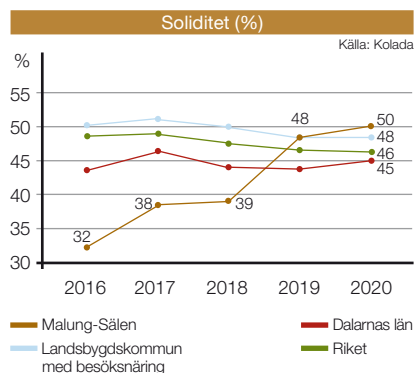
Soliditet inklusive pensionsåtagande är ett av kommunens finansiella mål. I och med att utfallet är 18 procent uppnås målet om högre nivå än 15 procent.

Kommunens skogsinnehav på 15 000 hektar finns inte redovisat som tillgång i balansräkningen. Inräknas värdet för skogsinnehavet som tillgång, ökar soliditeten.

Skuldsättningsgrad

Anskaffning av en tillgång kan finansieras antingen genom eget kapital eller med främmande kapital, det vill säga nytecknande av lån. När ett lån upptas ökar likvida medel samtidigt som skulderna ökar. Andelen tillgångar som har finansierats med främmande kapital brukar benämnas skuldsättningsgrad. Skuldsättningsgraden kan sedan brytas ner i delarna avsättningsgrad, samt lång- respektive kortfristig skuldsättningsgrad. Avsättningar är att betrakta som skulder för vilka det exakta beloppet inte är känt och inte heller tidpunkt för när de ska betalas, till exempel avsättning för deponi.

Kommunens skuldsättningsgrad år 2020 uppgår till 50 procent. Det är en minskning med 2 procentenheter sedan föregående år. Den långfristiga skuldsättningsgraden har ökat jämfört med föregående år, medan den kortfristiga skuldsättningsgraden har minskat. Ökningen av den långfristiga skulden beror på att del av tidigare långfristiga skulder klassificerats som kortfristiga i föregående års bokslut, omsatts med nya lån. Dessa skulder har lösts under år 2020, samtidigt som nytt lån upptagits som klassificeras som långfristigt i bokslutet år 2020. Motsvarande har kortfristiga skulder minskat. Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader har ökat jämfört med år 2019, vilket dämpar minskningen av kortfristiga skulder. Soliditeten uppgår till 50 procent. Summan av soliditeten och skuldsättningsgraden är alltid 100 procent.

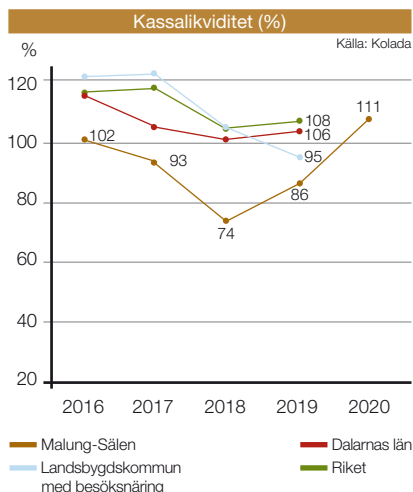
Kommunalskatt

Kommunalskatten höjdes år 2010 med 50 öre från 21,81 kronor till 22,13 kronor. Ansvar för hemsjukvården övertogs från landstinget 2013-01-01. Finansieringen av övertagandet reglerades genom så kallad skatteväxling med 23 öre, där skattesatsen för år 2013 uppgick till 22,54 kronor. Inför år 2016 fattades beslut om höjning av skatten med 50 öre och skattesatsen för år 2016 uppgick till 23,04 kronor. År 2017 var kommunalskatten oförändrad 23,04 kronor. Under år 2017 fattade fullmäktige beslut om överföring av ansvaret för kollektivtrafiken till landstinget genom skatteväxling och från år 2018 sänktes därmed kommunalskatten med 47 öre till 22,57 kronor. För år 2019 och år 2020 har skattesatsen varit oförändrad med 22,57 kronor, vilken även är beslutat för år 2021.

Malung-Sälens kommun har en skattesats som är högre än rikets snitt, högre än landsbygdskommuner med besöksnäringens snitt, samt näst högst av kommunerna i Dalarna. Däremot är skatteintäkterna per invånare sjätte lägsta i länet år 2020. Med beaktande av en redan hög skattesats är kapaciteten för intäktsökning genom höjd skattesats begränsad.

Skuldsättningsgrad (%)

	2020	2019	2018	2017	2016
Skuldsättningsgrad	50	52	61	62	68
– varav avsättningsgrad	4	5	5	5	3
– varav långfr skuldsättningsgrad	21	19	13	22	43
– varav kortfr skuldsättningsgrad	25	28	43	35	22

”Kassalikviditeten uppgår till 111 % år 2020, men har varierat i storlek över åren och inom åren”

Risk

Likviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. Likviditetsmättet ställer de tillgångar som lätt kan realiseras till likvida medel, i relation till kortfristiga skulder. En likviditet under 100 procent innebär att om kommunens alla kortfristiga skulder skulle förfalla idag, finns inte tillräckligt med tillgångar för att betala skulderna, utan pengar måste lånas upp för att klara betalningarna. Ju högre andelen kassalikviditet är, desto bättre för den kortfristiga betalningsförmågan.

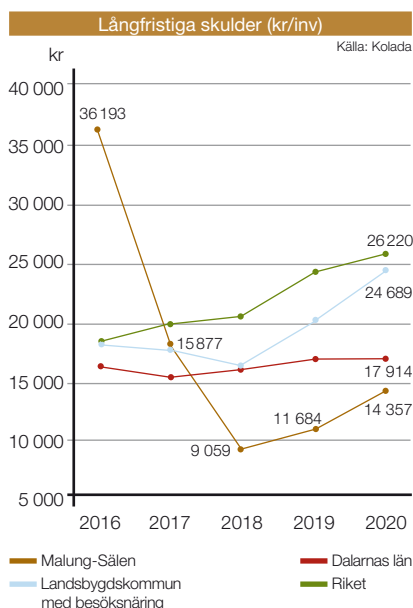
Kassalikviditeten uppgår till 111 procent år 2020, men har varierat i storlek över åren och inom åren. Den förbättrade kassalikviditeten, jämfört med år 2019, beror på ökade likvida medel, medan kortfristiga skulderna har minskat. Minskningen av kortfristiga skulder beror främst på reglering av kortfristig del av långfristig skuld avseen-

de lån som reglerats och nya lån som har upptagits är klassificerade som långfristiga skulder. Ökningen av likvida medel beror bland annat på utbetalda extra generella statsbidrag för att stärka välfärden, samtidigt som motsvarande minskade skatteintäkter kommer regleras kommande år.

Tillsammans med tre av de kommunala bolagen (Vatten & Avfall i Malung-Sälén AB, Malung-Sälén Turism AB och Västerdalarnas utbildningsförbund) används ett koncernkonto för att kommunkoncernen gemensamt ska kunna nyttja likviditet på ett så fördelaktigt sätt som möjligt. Tidigare har det funnits en avtalad checkräkningskredit, som från och med 2020 är borttagen, på grund av kostnaden för att ha denna. Det har ersatts av en mer löpande likviditetsplanering.

Likviditet (%)

	2020	2019	2018	2017	2016
Kassalikviditet	111	86	74	93	102

Lån och ränta

Under år 2020 har ursprungligen långfristiga låneskulder amorterats med 33 mnkr och nya lån har upptagits med 31 mnkr. Långfristiga låneskulder uppgick till 149 mnkr vid årsskiftet 2020/2021. Kommunens genomsnittsränta för år 2020 uppgick till 0,60 procent, att jämföra med år 2019 då den uppgick till 0,66 procent. Det gynnsamma ränteläget har inneburit att genomsnittsräntan sjunkit under flera år.

Enligt Malung-Säléns kommuns finans-

policy ska 50 procent av lånestocken bindas på längre sikt, dels för att hålla nivån på 50 procent, dels för att säkra en låg genomsnittsränta för en längre period. Vid årsskiftet 2020/2021 har kommunen fem lån om totalt 149 mnkr, där samtliga lån är bundna. Inget av lånen förfaller under år 2021, ett lån förfaller under år 2022, ett lån förfaller år 2023, två lån förfaller år 2024 och ett lån förfaller år 2025. Tre av lånen amorteras kvartalsvis med 250 tkr per lån och kvartal.

Långfristiga lån (mnkr)

	2020	2019	2018	2017	2016
Långfristiga lån, ursprungligen långfristiga	149	151	180	210	365

Pensionsskuld inklusive löneskatt (mnkr)

	2020	2019	2018	2017	2016
Intjänade pensioner under året	21	19	18	21	20
Avsättning för pensioner	13	11	10	9	8
Ansvarsförbindelse för pensioner	222	225	231	253	257
Totalt pensionsåtagande	235	236	241	262	265
Soliditet inklusive pensionsskuld, %	18	13	6	2	2

Pensionsskuld

Den förpliktelse som kommunen har att i framtiden betala ut pension redovisas på två olika vis, enligt den så kallade blandmodellen. De pensionsförpliktelser som har uppstått från och med år 1998 och framåt, redovisas löpande under intjänandeperioden som en kostnad i resultaträkningen och regleras löpande till pensionsadministratör, eller kostnadsförs som en avsättning i balansräkningen. De pensionsförpliktelser som har uppstått före år 1998 har inte redovisats som kostnad vid intjänandet utan redovisas som kostnad i samband med utbetalning under pensionen.

Avsättningarna har ökat och uppgår till 13 mnkr, vilket dock är relativt lågt för en kommun. Det beror på att del av "möjliga" avsättningar årligen försäkras. I takt med att avsättningar och försäkrade pensioner sedan utbetalas kommer endast regleringsposter att belasta kommunen, eftersom kostnaden redan har redovisats vid tidpunkten för intjänandet.

De pensionsförpliktelser som har uppstått före år 1998 har inte löpande redovisats som en kostnad i kommunen. Denna del uppgick till 222 mnkr per 2020-12-31. Förändringen jämfört med år 2019 är en minskning med 3 mnkr, föregående år (2019) var minskningen 6 mnkr. Av femårsöversikten framgår att minskning år 2017 till 2018 uppgick till 22 mnkr att jämföra mot övriga förändringar mellan åren som är omkring 3 till 5 mnkr. Den väsentligt större minskningen till år 2018 jämfört mot tidigare, beror på att avlidna inte längre ingår i beräkningen för pensionsåtagandet. Avlidna har tidigare funnits med i beräkningarna, men från år 2018 ändrade kommunens pensionsadministratör sina beräkningsmetoder.

Då intjänandet av denna ansvarsförbindelse för pensioner inte har kostnadsförts tidigare, innebär det att 222 mnkr kommer belasta kommunen i form av kostnader, i takt med att utbetalning sker. Kommunens totala pensionsskuld uppgår 2020-12-31 därmed till 235 mnkr för framtida betalningar av pensioner som tidigare intjänats. Den del som

avser anställdas intjänande under år 2020 uppgår till 21 mnkr vid årsskiftet 2020/2021 och har reglerats under början av år 2021.

För kommande femårsperiod prognostiseras pensionsutbetalningar för redan intjänade pensioner till cirka 14 mnkr årligen. För pension som intjänas av nuvarande anställda prognostiseras årliga kostnader om cirka 32 mnkr.

Placeringar för framtida pensionsutbetalningar uppgår till 0 mnkr.

Borgensåtagande

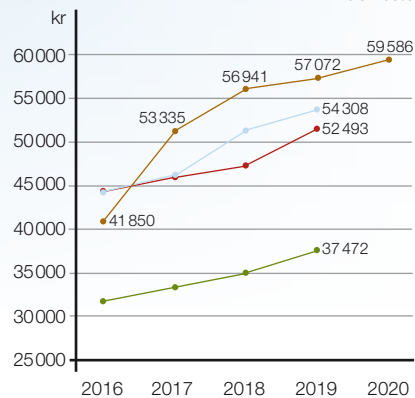
Fullmäktige beslutar årligen om att bevilja borgen för de kommunala bolagen. För Malungshem AB är beviljad borgen år 2020 fastställd till 280 mnkr. För Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB är beviljad borgen fastställd till 330 mnkr. För Västerdala Terminal och Järnvägsspår AB är beviljad borgen fastställd till 5 mnkr. För Malungs Elverk AB är beviljad borgen fastställd till 10 mnkr. För Malungs Elnät AB är borgen beviljad borgen fastställd till 10 mnkr. Därutöver lämnar kommunen borgen till Sälen Centrum HB och vissa övriga bolag. Till Malungs Elverk AB lämnas även borgen för pensionsåtagande.

För lämnad borgen till kommunala bolag och övriga tas en årlig borgensavgift ut med 0,2 procent av nyttjad borgen.

Investeringsbehovet är stort inom kommunen, bland annat med pågående eta-

Borgensåtagande (exkl pensionsåtagande) kr/Inv

Källa: Kolada

— Malung-Sälen
— Landsbygdskommun med besöksnäring
— Dalarnas län
— Riket

bleringar i Sälen och bedömningen är att borgensåtagandet kommer att öka. Risker med borgensåtagande är om huruvida dessa kan komma att behöva infrias. När det gäller Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB förväntas investeringar täckas genom avgiftsuttag och risken bedöms därmed hanterbar. När det gäller Malungshem AB kan en ökande befolkning ge en positiv påverkan på efterfrågan, medan framtida risker är en minskande befolkning och då en vikande efterfrågan.

I jämförelse med övriga kommuner och riket, Dalarnas län och landsbygdskommuner med besöksnäring har Malung-Sälens kommun ett högt borgensåtagande per invånare. Däremot är variationen stor bland länets kommuner. Orsaken till ökningen per invånare från år 2016 till år 2017 var att Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB upptagit egna externa lån som tidigare lånats koncerninternt från Malung-Sälens kommun.

Borgensåtagande (mnkr)

	2020	2019	2018	2017	2016
Malungshem AB	246	247	258	259	262
Malungs Elverk AB	2	2	2	2	2
Sälen Centrum HB	24	25	28	28	38
Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB	300	274	257	210	80
Västerdala Terminal och Järnvägsspår AB	4	–	–	–	–
Övriga	30	31	31	39	40
Totalt	606	579	576	538	422

Kontroll

Budgetföljsamhet

Budgetföljsamhet (mnkr)

	2020	2019	2018	2017	2016
Resultat	47	32	5	-3	14
Budget	11	1	23	36	5
Budgetavvikelse	36	31	-18	-39	9

En viktig del för att uppnå god ekonomisk hushållning är att det finns en god budgetföljsamhet. För år 2020 har nämnderna ett utfall med högre nettokostnader än tilldelad ram, den totala avvikelsen är -13 mnkr. Exkluderas majoritetens satsningar, som är en extrasatsning finansierat av aktieutdelning redovisat inom finansiella intäkter, är avvikelsen -8 mnkr. Samtidigt är kommunens totala resultat +47 mnkr. Finansförvaltningen redovisar för året en avvikelse mot budgeterat med +6 mnkr. Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning har en avvikelse som är +19 mnkr bättre än budgeterat, medan finansnettot har en avvikelse +24 mnkr bättre än budgeterat. Nämndernas negativa avvikelse

mot budget beror främst på att barn- och utbildningsnämnden redovisar ett överdrag med 13 mnkr, vilket delvis balanseras av att socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt miljö- och stadsbyggnadsnämnden lämnar överskott. Kommunstyrelsen redovisar även ett överdrag jämfört med budget på -6 mnkr, exkluderas majoritetens satsningar är överdraget knappt 0,5 mnkr. Kommunstyrelsens utfall påverkas samtidigt både positivt och negativt av införande av komponentredovisning, dels har kapitaltjänstkostnaderna minskat, dels har utrangeringar i samband med införandet belastat årets resultat. Ej genomförd verksamhet, lägre kostnader för snöröjning, ej tillsatta tjänster, samt bygglov-

sintäkter balanserar överdrag avseende kostnader för bland annat särskilt stöd och lägre intäkter från migration. I jämförelse till årets överdrag redovisade nämnderna förgående år sammantaget en positiv avvikelse mot budget både inklusive och exklusive intäkter från exploateringsmark. För år 2020 har balanskravet uppnåtts i och med positivt utfall från finansförvaltningen, skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning samt finansnetto. För att upprätthålla en balans i ekonomi krävs att nämnderna och kommunstyrelsen klarar att bedriva verksamheten inom tilldelad ram. Överskott från finansnetto och exploateringsmark behöver användas för att finansiera investeringar.

Prognossäkerhet (mnkr)

	2020	2019	2018	2017	2016
Resultat helår nämnder	-660	-624	-639	-636	-617
Prognos tertial nämnder	-656	-642	-645	-628	-625
Prognosavvikelse nämnder	-4	18	6	-8	8
Resultat helår nämnder	-660	-624	-639	-636	-618
Prognos delår nämnder	-663	-636	-635	-646	-622
Prognosavvikelse nämnder	3	12	-4	10	4

Prognossäkerhet

Ett ytterligare sätt att analysera risk och kontroll är att mäta prognossäkerhet. Tillförlitliga prognoser skapar förutsättningar för nämnderna att fatta rätt beslut och genomföra nödvändiga korrigeringar till följd av eventuella ekonomiska förändringar. Prognossäkerhet mäts genom en jämförelse av den helårsprognos som görs i samband

med tertial- respektive delårsrapporterna.

För åren 2016–2020 har nämndernas prognos i snitt avvikit +3,9 mnkr från tertialprognosen i april och +3,3 mnkr i snitt från delårsprognosen. För jämförelseperioden 2016–2020 konstateras att prognossäkerheten inte är helt tillfredsställande. Prognoserna utgör samtidigt underlag för nämnderna att vidta åtgärder för en ekonomi i balans,

vilket givetvis även påverkar årsavvikelsen. Det har även funnits väsentliga engångsposter i utfallen de senaste åren, som varit oklara till slutet av året och som gett effekt på den samlade bedömningen. Till exempel har bidragsintäkter från migration varit svåra att prognostisera. I tertialprognosen har även, för år 2020, aktieutdelning påverkat den totala prognosen.

Prognosavvikelse jämfört med budgeten (tkr)

NÄMND	Bokslut	Budget	Tertial (jan–april)	Avvikelse	Delår (jan–augusti)	Avvikelse
Kommunfullmäktige	-1 158	-1 308	-1 308	150	-1 248	90
Revision	-679	-722	-722	43	-702	23
Valnämnd	-843	-875	-925	82	-975	132
Överförmyndaren	-1 696	-1 710	-1 710	14	-1 710	14
Kommunstyrelsen	-89 870	-84 129	-83 955	-5 915	-90 819	949
Barn- och utbildningsnämnden	-264 828	-251 565	-260 893	-3 935	-261 172	-3 656
Socialnämnden	-257 417	-258 670	-256 526	-891	-258 670	1 253
Kultur- och fritidsnämnden	-25 034	-27 224	-27 224	2 190	-26 324	1 290
Räddningsnämnden	-16 551	-16 090	-16 390	-161	-16 590	39
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-2 145	-5 970	-6 328	4 183	-4 046	1 901
KS försäljning exploateringsmark	15	1 000	-25	40	-693	708
Nämndernas nettokostnader	-660 206	-647 263	-656 006	-4 200	-662 949	2 743

Tabellen är upprättad i tkr för att även synliggöra avvikelser för mindre nämnder.

Kommunfullmäktige, valnämnd, miljö- och stadsbyggnadsnämnden samt kommunstyrelsens försäljning av exploateringsmark har prognosavvikelser på mer än tio procent för tertial och/eller delårsprognosen. Revisionen, kommunstyrelsen, samt kultur- och fritidsnämnden har prognosavvikelser på mellan fem till tio procent för tertial och/eller delårsprognosen. Kommunfullmäktige, revisionen, kommunstyrelsen, kultur- och fritids-

nämnden, räddningsnämnden, miljö- och stadsbyggnadsnämnden har en förbättrad prognossäkerhet mellan tertial- och delårsprognos. Barn- och utbildningsnämnden, som enda nämnd, har sämre utfall än prognostiserat i delårsbokslutet.

Känslighetsanalys

En kommun påverkas många gånger av händelser utanför dess egen kontroll. I ta-

bellan känslighetsanalys åskådliggörs på vilket sätt förändringar av olika faktorer kunnat påverka Malung-Sälens kommuns årsresultat 2020. Tabellen visar att förändrade faktorer kan få en avgörande betydelse för kommunens ekonomi. Det är därför viktigt att upprätthålla en finansiell beredskap på såväl kort som lång sikt.

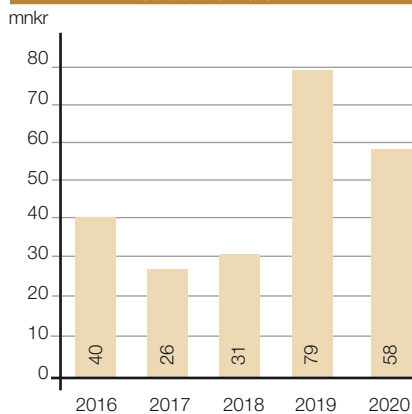
Känslighetsanalys (tkr)

Händelser som ger ekonomisk påverkan +/-

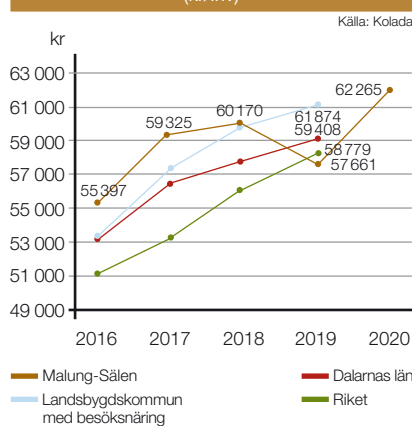
	2020	2019
Förändring av kommunalskatten 10 öre	2 077	2 060
Förändrat invånarantal med 100	5 500	5 400
Löneförändring med 1 procent inklusive personalomkostnadspålägg	5 479	4 920
Förändrad upplåning med 10 mnkr	60	66
Förändring av heltidstjänster 10 st	5 210	4 925

”En kommun påverkas många gånger av händelser utanför dess egen kontroll”

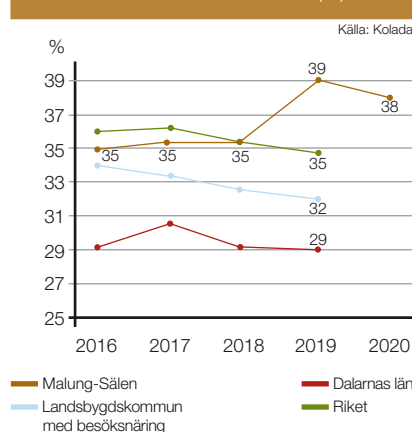
Koncernresultat de senaste fem åren

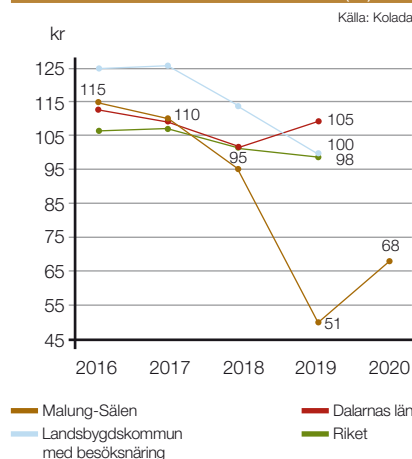
Nettokostnadsutveckling kommunkoncernen (kr/inv)

Soliditet kommunkoncernen (%)

Kassalikviditet kommunkoncernen (%)

Finansiell analys kommunkoncernen

Resultat

Årets resultat

De sammanställda räkenskaper för kommunkoncernen visar på ett positivt årsresultat på 58 mnkr. Det positiva resultatet beror främst på ett starkt resultat av Malungs Elverk AB, där andelen i koncernen uppgår till 39 mnkr. Även Malungshem AB, Ärnäshedens Fastighets AB och den kommunala organisationen redovisar positivt resultat, medan övriga bolag/kommunalförbund i kommunkoncernen redovisar nollresultat eller underskott.

Koncernbolagen har sammantaget under en längre tid genererat årliga överskott på minst 20 mnkr, vilket visar på en finansiell styrka inom koncernen. Kommunen har däremot under många år haft negativa resultat och verksamheten har behövt vidta åtgärder för anpassning för att uppnå en ekonomi i balans. För femårsperioden

2016–2020 har den kommunala organisationen ett samlat resultat på plus 95 mnkr att jämföra med femårsperioden 2011–2015 med ett minusresultat på 59 mnkr. Utmaningen fortgår för den kommunala organisationen att bedriva verksamhet inom det utrymme som medges.

Nettokostnad per invånare

Nettokostnaden per invånare visar att Malung-Sälens kommunkoncern har en högre nettokostnadstakt än länet, riket, samt jämfört med landsbygdskommuner med besöksnäring för perioden 2016–2020. År 2019 minskade förvisso nettokostnaden, men beräkning för år 2020 visar att nettokostnaden är högre än jämförande gruppers utfall för 2019. För år 2020 saknas jämförelsetal vid årsredovisningens upprättande.

Resultat per kommunalt koncernföretag (mnkr)

	2020	2019	2018	2017	2016
Malung-Sälens kommun	47,2	31,7	4,8	-2,9	14,2
Malungs Elverk AB	39,4	57,2	32,6	30,3	25,2
Malungshem AB	2,4	2,1	0,7	4,4	7,9
Malung-Sälens Turism AB	-1,0	0,1	-0,4	0,4	-0,2
Vatten & Avfall i Malung-Sälens AB	-2,2	-0,5	0,0	0,0	0,0
Västerdalarnas utbildningsförbund	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Västerdala Terminal och Järnvägsspår AB	-0,1	0,0	-0,3	0,0	-
Ärnäshedens Fastighets AB	0,1	0,3	0,2	0,1	0,1
Gustols AB	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
Elimineringar	-27,4	-12,2	-6,4	-6,2	-6,6
Koncernresultat	58,4	78,7	31,2	26,0	40,4

Kapacitet

Soliditet

Soliditeten i den kommunala koncernen har försämrats jämfört med föregående år och uppgår år 2020 till 38 procent. Det är en minskning från föregående års utfall, 39 procent. Den fortsatt höga investeringstakten har ökat tillgångsmassan, samtidigt som resultatnivån är lägre jämfört med föregående år. Kommunens och de kommunala bolagens kommande investeringsbehov med ökad skuldsättning, i förening med förväntat minskad resultatnivå för kommunkoncernen, pekar på att soliditeten fortsatt

kommer att sjunka kommande år. Den kommunala organisationen står inför utmaningar att klara välfärdsuppdraget med givna ramar.

Jämfört med snittet i riket, Dalarnas län, samt landsbygdskommuner med besöksnäring, är Malung-Sälens kommunkoncerns soliditet år 2019 (uppgifter för år 2020 saknas vid årsredovisningens upprättande) relativt god och ligger över snittet i riket från år 2019. En kommun i Dalarna hade år 2019 högre soliditet än Malung-Sälens kommunkoncern.

Bilden är densamma om jämförelse med riket, Dalarnas län, samt landsbygdskommuner med besöksnäring görs för soliditet inku-

Soliditet (%)	2020	2019	2018	2017	2016
Soliditet	38	39	35	35	35
Soliditet inklusive pensionsåtagande	27	26	22	20	19

Dalarnas län (%)

Avesta		26	24	26	24
Borlänge		32	35	34	30
Falun		33	33	32	26
Gagnef		31	29	28	27
Hedemora		26	27	27	25
Leksand		33	33	36	37
Ludvika		26	26	28	29
Malung-Sälén		39	35	35	35
Mora		33	34	39	38
Orsa		34	34	32	29
Rättvik		18	19	20	20
Smedjebacken		14	13	12	11
Säter		42	48	53	55
Vansbro		26	29	32	29
Älvdalen		18	18	21	23

Källa: Kolada

Skuldsättningsgrad (%)

	2020	2019	2018	2017	2016
Skuldsättningsgrad	62	61	65	65	65
– varav avsättningsgrad	4	5	5	5	4
– varav långfristig skuldsättningsgrad	37	27	38	41	45
– varav kortfristig skuldsättningsgrad	21	29	22	19	16

sive pensionsåtagande kommunkoncernen. Malung-Säléns soliditet inklusive pensionsåtagande kommunkoncernen är över snitt mot jämförande grupper.

Skuldsättningsgrad

Kommunkoncernens skuldsättningsgrad ligger på 62 procent, jämfört med kommunens som ligger på 50 procent. Skuldsättningsgraden har ökat för kommunkoncernen jämfört med föregående år. Den långfristiga skuldsättningsgraden har ökat och den kortfristiga skuldsättningsgraden har minskat. Ökningen av långfristig skuldsättningsgrad förklaras till viss del av ökad nettouplåning med 24 mnkr, men främst av ökade skulder för anläggningsavgifter (62 mnkr) inom vatten och avlopp, samt omklassificering av långfristiga lån i samband med att nya lån ersätter kort-

fristiga lån. Minskningen avseende kortfristig skuldsättningsgrad beror främst på att kortfristiga lån har amorterats och ersatts av långfristiga lån, samt att övriga kortfristiga skulder har minskat medan skuld för upplupna intäkter och förutbetalda kostnader har ökat. Med prognostiserad investeringstakt kommer den långfristiga skuldsättningsgraden att öka och även skuldsättningsgraden som sådan.

Risk Likviditet

Kassalikviditeten har under året förbättrats från 51 till 68 procent för kommunkoncernen. Likvida medel är på samma nivå som föregående år, medan kortfristiga skulder har minskat. De minskade kortfristiga skulderna beror på att kortfristig del av långfristig skuld har reglerats och ersatts med långfristiga

lån. Per 2020-12-31 finns 189 mnkr kortfristig del av långfristig skuld som förfaller under 2021. Merparten förväntas ersättas med långfristiga lån vilket kommer förbättra nyckeltalet till kommande år.

Malung-Säléns kommunkoncerns likviditet ökade under flera år, för att sedan minska fram till år 2019. Det är en effekt av att kortfristiga skulder har ökat, trots en god likviditet. Det ställer krav på den kommunala koncernen att bibehålla en god betalningsförmåga, samtidigt som det finns en förväntad hög investeringstakt.

Lån och ränta

Långfristiga skulder har ökat med 221 mnkr, från 502 mnkr till 725 mnkr. Nettouplåningen av lån under år 2020 uppgår till 24 mnkr. Inom kommunkoncernen har Vatten & Avfall i Malung-Sälén AB:s upplåning ökat med 26 mnkr och kommunens upplåning minskat med 2 mnkr. Upplåningen i Malungshem AB har minskat med 1 mnkr, medan upplåningen i Sälén Centrum HB har minskat med 2 mnkr. Upplåningen för Ämshedens Fastighets AB har varit oförändrad. Västerdala Ter-

Likviditet (%)

	2020	2019	2018	2017	2016
Kassalikviditet	68	51	95	110	115

minal och Järnvägsspår AB har under året löst tidigare kortfristigt lån och under året upptagit ett nytt lån om 10 mnkr, varav koncernens andel uppgick till 3 mnkr. Malungs Elverk AB och Västerdalarnas Utbildningsförbund har ingen extern upplåning.

Inom långfristiga skulder har anläggningsavgifter hos Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB ökat med 62 mnkr, samtidigt har en mindre justering av årets ingående värde gjorts i samband med införande av komponentredovisning.

I framtiden förväntas lån och långfristiga skulder öka, främst på grund av stora investeringsbehov för både bolagen och kommunen, inte minst för Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB som har stora investeringsbehov i Sälenområdet. Även Malungshem AB har ett stort investe-

ringsbehov på grund av eftersatt underhåll. Den del av lån som förfaller inom 12 månader ska klassificeras som kortfristig del av långfristig skuld. Sammanställning av samtliga lån visar att lånestocken från år 2016 och år 2017 varit i stort sett oförändrad, sedan successivt ökat.

Kontroll

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

En viktig del för att uppnå god ekonomisk hushållning är att det finns en god budgetföljsamhet. Tillförlitliga prognoser är ett verktyg och underlag för korrekta beslut under pågående år. För år 2020 konstateras att budgetföljsamheten, jämfört med föregående år, har

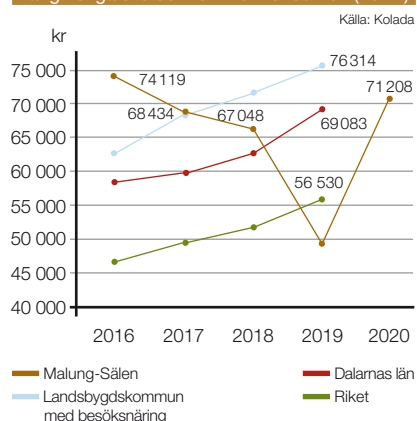
Långfristiga lån koncernen (mnkr)

	2020	2019	2018	2017	2016
Långfristiga lån	736	711	699	679	679

Budgetföljsamhet (mnkr)

	2020	2019
Resultat	58	79
Budget	57	65
Budgetavvikelse	1	11

Långfristiga skulder kommunkoncernen (kr/inv)

förbättrats och har en positiv avvikelse med 1 mnkr. Det är främst den kommunala organisationens budgetavvikelse, för respektive år, som får genomslag i avvikelserna.

För år 2020 konstateras att Malung-Sälens kommun och Malungshem AB har positiva avvikelser jämfört mot budget, medan Malungs Elverk AB, Malung-Sälen Turism AB, Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB samt Västerdala Terminal och Järnvägsspår AB redovisar utfall sämre

än budget. I jämförelse med bolagens verksamhetsberättelser avser denna jämförelse årets resultat, medan bolagens verksamhetsberättelser avser utfall före skatt. Övriga bolag har ett utfall i nivå med budget.

När det gäller prognoser är avvikelsen mellan prognos som lämnats vid tertial 2020-04-30 exklusive kommunen, mindre än avvikelsen för den prognos som lämnades vid delårsbokslut 2020-08-31, jämfört med slutligt utfall.

Prognos och budgetavvikelse jämfört med utfall för respektive kommunalt koncernföretag (mnkr)

Kommunkoncernen	Bokslut	Budget	Avvikelse	Tertial (jan-april)	Avvikelse	Delår (jan-augusti)	Avvikelse
Malung-Sälens kommun	47,2	10,8	36,4	8,9	38,3	39,7	7,5
Malungs Elverk AB	39,5	43,9	-4,4	40,7	-1,2	42,0	-2,5
Malungshem AB*	2,4	1,5	0,9	0,0	2,4	4,7	-2,3
Malung-Sälen Turism AB	-1,0	0,2	-1,2	-3,2	2,2	-1,8	0,8
Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB	-2,2	0,5	-2,7	0,5	-2,7	-0,8	-1,4
Västerdala Terminal och Järnvägsspår AB	-0,1	0,3	-0,4	0,2	-0,3	0,0	-0,1
Västerdalarnas utbildningsförbund	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ärnäshedens Fastighets AB	0,1	0,1	0,0	-0,1	0,2	0,0	0,1
Gustols AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Elimineringar	-27,5	-5,0	-22,5	-10,5	-17,0	-29,0	1,5
Årets resultat	58,4	52,3	6,1	36,5	21,9	54,8	3,6

* I Malungshemkoncernen ingår Sälen Centrum HB med 50 procent

Identifierade styrkor och svagheter

Den finansiella analysens syfte är att tydliggöra ekonomiska styrkor och svagheter i den kommunala organisationen och den kommunala koncernen. Här sammanfattas några områden som är viktiga för Malung-Sälens kommun och dess kommunkoncern:

- Soliditeten inklusive pensionsåtagande för kommunen och kommunkoncernen har fortsatt att stärkas. Soliditeten, exklusive pensionsåtagande har stärkts för kommunen, medan kommunkoncernens ökning, efter några års stabilitet har minskat en procentenhet från år 2019.
- Kommunkoncernens resultat har fortsatt förbättrats över femårsperioden, där Malungs Elverk AB:s årliga goda resultat varit starkt bidragande. Även den kommunala organisationen har stärkt sitt resultat.
- Investeringsutgifterna, under femårsperioden 2016–2020, uppgår till 145 mnkr för den kommunala organisationen och till 824 mnkr för den kommunala koncernen, samtidigt som avskrivningskostnaderna för motsvarande period uppgår till 141 mnkr respektive 403 mnkr.
- Investeringsstakten borde innebära ökad skuldsättning, men fram till år 2019 har skuldsättningen minskat genom utnyttjande av likviditet. Från år 2020 ökar skuldsättningen, samtidigt som likviditeten är oförändrad. Det medför att den kortsiktiga betalningsberedskapen har minskat och kontinuerligt behöver planeras, detta för att räntekostnader för lån minimeras.
- Balansen mellan strukturen på kommunens intäkter och kostnader har förbättrats. Utvecklingen av dessa har fortsatt förbättrats, sett till femårsperioden. Skatteintäkter, generella statsbidrag och ut-

jämning har ökat med 3,8 procent, medan nettokostnaderna exklusive jämförelsestörande poster har ökat 1,3 procent.

Det ekonomiska läget för den kommunala organisationen har förbättrats. För att klara det framtida kommunala uppdraget, med planerade investeringar och ökade driftkostnader som följd, krävs dock minst bibehållna resultatnivåer. Det är samtidigt av vikt att investeringar genomförs som planerat och är väl avvägda med beaktande av verksamhetsmål, finansiella mål, likviditet och upplåning. Kommunen står även inför stora pensionsutbetalningar kommande år. Det ställer krav på att kostnaderna kan finansieras och att tillräcklig likviditet finns för att klara utbetalningarna.

En god prognossäkerhet är viktig. Säkra prognoser bidrar till att ekonomiska beslut fattas på rätt grunder. I den ekonomiska situation kommunen befinner sig i kommer det fortsatt att krävas kraftfulla åtgärder, med åtgärder och anpassning för att upprätthålla en ekonomi i balans.

”Kommunkoncernens resultat har fortsatt förbättrats över femårsperioden”

Utvärdering resultat och ekonomisk ställning

Malung-Sälens kommun har fortsatt en utmaning i att bibehålla en ekonomi i balans och säkerställa en god ekonomisk hushållning. Kommunen har inget ingående balanskravsunderskott att återställa. Med det goda resultatet för år 2020 föreslås en reservering till resultatutjämningsreserven.

Kommunen har i och med 2020 års resultat ett sammantaget positivt resultat för femårsperioden 2016–2020 med +95 mnkr, att jämföra med föregående års femårsperiod +18 mnkr. För femårsperioden innebär det ett snittresultat på omkring 19 mnkr, vilket motsvarar 2,8 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning beräknat på 2020 års nivå, det vill säga mer än målnivån på 2,0 procent. Femårsperiodens resultat har dock inte genererats av egen kraft, i utfallet ingår engångsposter med nettointäkt 56 mnkr, varav 112 mnkr är engångsintäkter från tomtförsäljning och försäkringsersättningar och 34 mnkr är engångskostnader för tomtförsäljning och kostnader i samband med skogsbrand. I engångsposterna ingår även reavinster med 14 mnkr och reaförluster med 14 mnkr, samt uppskattade kostnader för avsättning för deponi med 17 mnkr. Det är i längden ohållbart att vara beroende av engångsintäkter från de tillgångar som kommunen förvaltar över.

Kommunkoncernen har, sett till en femårsperiod, goda resultat på sammantaget 233 mnkr. Utfallet är i mångt och mycket beroende av att Malungs Elverk AB redovisat starka resultat. Elnätsverksamhetens lönsamhet kan i framtiden komma att minska beroende

på beslut från Energimarknadsinspektionen. Avgifterna som elnätsverksamheten tar ut av kunderna regleras av föreskrifter från Energimarknadsinspektionen. Det finns en osäkerhetsfaktor att föreskrifterna kommer att göras om och påverka framtida intäkter för Malungs Elverk koncernen. Ur kommunkoncernens perspektiv är det därför av största vikt att den kommunala organisationen bidrar med positiva resultat.

Budgeterade resultatnivåer behöver fortsatt öka, dels för att möjliggöra finansiering av framtida investeringar, dels för att skapa utrymme för oförutsedda händelser. Det är därför av största vikt att budgeterade nivåer hålls.

Soliditet inklusive och exklusive ansvarsförbindelse för pensionsåtagande är positiv både för den kommunala organisationen och för kommunkoncernen. Investeringsvolymen har i snitt varit lägre än utrymmet (resultat plus avskrivningar), under den senaste femårsperioden. För att bibehålla en positiv soliditet och samtidigt möta behov av stora investeringar och pensionsutbetalningar behöver den kommunala organisationen ett årligt överskott.

Kommunens skattesats är den näst högsta i länet. Nettokostnaderna per invånare är höga jämfört med övriga länet, samtidigt som skatteintäkterna per invånare är bland de lägsta i länet. Anpassning av verksamheternas kostnader till utrymmet är därför fortsatt av vikt.

Malung-Sälens kommun har fortsatt ekonomiska utmaningar och arbetet för en ekonomi i balans behöver därför fortgå.

*”Malungs
Elverk AB
redovisar starka
resultat”*

Balanskravsresultat

Balanskravsreglementet innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Av regelverket regleras vilka poster som ska dras från, eller kan läggas till, årets resultat. Underskott, enligt balanskravet, ska återställas inom tre år enligt kommunallagen.

Årets resultat uppgår till 47 mnkr. Efter justeringar

enligt balanskravets regelverk är 2020 års balanskravsresultat 47 mnkr. Från föregående år (2019) finns inget balanskravsresultat att justera och i och med att årets resultat efter balanskravsjusteringar är positivt, finns utrymme att reservera medel till resultatutjämningsreserven.

Balanskravsutredning (tkr)

	2020	2019	2018*	2017	2016
Årets resultat enligt resultaträkning	47 161	31 692	4 790	-2 926	14 176
- Reducering av samtliga realisationsvinster	-570	-3 248	-798	-6 540	-3 167
+ Orealiserade förluster i värdepapper	-17	19	16	-	-
- Justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper	-	-2	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	46 574	28 461	4 008	-9 466	11 009
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-39 722	-	-	-	-
Balanskravsresultat	6 852	28 461	4 008	-9 466	11 009

*2018 års resultat har justerats för jämförelsetal med förändringar enligt LKBR (Lag om kommunal bokföring och redovisning).

*För år 2020 är
kommunens utveckling
2,6 % medan rikets
snitt är 2,3 %*

Resultatutjämningsreserv

Ingående resultatutjämningsreserv (RUR) uppgår till 5,9 mnkr. Resultatutjämningsreserven syftar till att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. I och med 2020 års resultat, föreslår kommunstyrelsen att 39 722 tkr av årets resultat, efter balanskravsjusteringar, reserveras till resultatutjämningsreserven år 2020. Ingående resultatutjämningsreserv uppgår till 5,9 mnkr och inklusive 2020 års reservering uppgår utgående resultatutjämningsreserv till 45,6 mnkr.

Fullmäktige i Malung-Sälen har fastställt i de lokala riktlinjerna, dels när RUR får disponeras, dels hur mycket RUR får uppgå till. RUR får disponeras om

det råder lågkonjunktur. Enligt de lokala riktlinjerna, så är definitionen att det råder lågkonjunktur, om kommunens skatteutveckling för året är lägre än rikets genomsnittliga utveckling de senaste tio åren. För år 2020 är kommunens utveckling 2,6 procent, medan rikets snitt är 2,3 procent. Inga medel kan därför disponeras för år 2020, vilket det inte heller fanns behov av. RUR får uppgå till max 10 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, enligt de lokala riktlinjerna. I och med 2020 års föreslagna reservering uppgår utgående RUR till 7 procent, vilket är lägre än taket.

Väsentliga personalförhållanden

LÖNEKOSTNADER (tkr)

	2020	2019	2018	2017	2016
Ersättning till förtroendevalda	4 226	4 498	4 059	3 919	3 987
Löner	361 567	321 992	315 453	330 772	331 352
Sjuklöner	10 085	6 757	5 443	6 113	4 830
Mertid, OB, jour, beredskap	21 937	20 889	20 868	21 736	22 728
Summa löner	397 815	354 136	345 823	362 540	362 897
Sociala avgifter	122 674	108 729	106 488	112 651	110 946
Summa kostnader	520 489	462 865	452 311	475 191	473 843

Personalens sammansättning

Personalkostnader

Personalkostnaderna, exklusive pensionskostnader, har ökat med 12 procent från föregående år. Ökningen motsvarar lönekostnadsökningen, samt att verksamhet för gymnasieskolan, vuxenutbildningen och elevboende har tillkommit. Kostnaden för sjuklöner har ökat. Detta återspeglas av att sjukfrånvaron har ökat på grund av pandemin under år 2020. Det har under år 2020 samtidigt erhållits sjuklönekostnadsbidrag med 8 mnkr.

Antal anställda

Den 31 december år 2020 hade Malung-Sälens kommun 870 tillsvidareanställda. En ökning med 37 personer, jämfört med föregående år. Ökningen beror på att gymnasieskolans och vuxenutbildningens personal tillkommit. Månadsavlönade visstidsanställningar uppgår till 190 stycken. De timavlönade återfinns främst inom vård- och omsorg, samt inom barn- och utbildningsförvaltningen där också en ökning skett.

ANTAL ANSTÄLLDA

	2020	2019	2018	2017	2016
Tillsvidare	870	833	823	841	869
Visstid, månadsavlönade	190	189	164	193	231
Timanställda, årsarbetare	113	89	115	128	138

ANTAL ANSTÄLLDA, %	2020	2019	2018	2017	2016
Anställda heltid	73	66	66	67	61
Arbetar heltid	*	58	58	61	*

VÅRD- OCH OMSORG, %	2020	2019	2018	2017	2016
Anställda heltid	42	43	41	43	36
Arbetar heltid	*	38	36	40	*

* uppgift saknas

Sysselsättningsgrad

Andelen som arbetar heltid år 2020 uppgår till 73 procent. Andel heltidsarbetande inom vård- och omsorg är låg och uppgår för år 2020 till 42 procent.

Medelålder

Medelåldern bland våra tillsvidareanställda uppgår år 2020 till 48,5 år. Nivån har legat stabilt de senaste åren. Männen medelålder är högre än kvinnornas, 50 år för män och 48 år för kvinnor.

Pensionsavgångar

Under år 2020 valde 38 stycken att avgå med pension. Det är 20 stycken fler än år 2019. Från och med år 2020 är pensionsåldern höjd till 68 år. Under vissa förutsättningar kommer det att innebära att pensionsavgång kan ske mellan 62–68 år. Detta gör det svårt att prognostisera för hur många som årligen kommer att avgå i pension. Inom en femårsperiod kommer cirka 130 medarbetare att uppnå 65 års ålder. Antalet som uppnått pensionsålder (65 år), men som väljer att fortsätta arbeta, ökar samtidigt.

Lön

Vid 2020 års lönekartläggning återfanns inga osakliga löneskillnader beroende på kön. Skillnaden mellan männens och kvinnornas medellöner var, för år 2020, 2 317 kronor, vilket är en försämring med 1 146 kronor, jämfört med år 2019. Ökningen av medellönen för år 2020 kan förklaras med högre lönekostnader för gymnasiet och vuxenutbildningen. De totala löneökningarna vid löneöversynen år 2020 blev 2,4 procent.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för år 2020, uppgick till 7,2 procent. Det är en ökning med 0,7 procentenheter, jämfört med år 2019. Den största orsaken är den pandemi som drabbat organisationen och samhället. De korta sjukskrivningarna har ökat, medan sjukskrivning över 60 dagar har minskat under år 2020. Den största procentuella ökningen har skett bland de yngsta medarbetarna. Malung-Sälens kommuns sjukfrånvarostruktur liknar övriga Sveriges kommuner, med skillnaden att vi ligger något lägre i snitt. Risken för sjukskrivning är högre inom välfärdstjänstebranscherna, jämfört med genomsnittet för alla branscher. Socialförvaltningen hade en sjukfrånvaro på 9,1 procent, vilket är en liten ökning med 0,2 procent. Barn- och utbildningsförvaltningen sjukfrånvaro för år 2020 var 6,0 procent, vilken är en rejäl ökning mot 2019 som låg på 4,8 procent.

MEDELLÖNER, kr/mån	2020	2019	2018	2017	2016
Totalt	30 370	28 898	27 640	27 219	26 660
Kvinnor	29 916	28 710	27 548	27 018	26 451
Män	32 233	29 881	28 017	28 023	27 502
Skillnad kvinnor/män	-2 317	-1 171	-469	-1 006	-1 051

SJUKFRÅNVARO % AV ARBETAD TID

	2020	2019	2018	2017	2016
Total sjukfrånvaro	7,2	6,5	6,2	6,0	6,0
Sjukfrånvaro >60 dagar av total sjukfrånvaro	22,1	33,1	34,8	29,5	31,3
Kvinnor	8,0	7,1	6,8	6,4	5,0
Män	4,5	4,5	4,2	4,3	3,7
-29 år	8,4	7,1	6,5	6,4	5,0
30-49 år	7,1	6,2	6,8	5,9	5,3
50- år	6,9	6,5	5,8	5,9	6,7

Förväntad utveckling (personal)

Den största utmaningen för Malung-Sälens kommun, inom personalområdet, är kompetensförsörjningen under kommande år. Sverige har under några år haft en låg arbetslöshet. Detta har lett till att konkurrensen om kompetent arbetskraft hårdnat. Malung-Sälens kommun har, i likhet med andra landsbygdskommuner, ett lägre löneläge än storstadsregionerna, vilket i sin tur också bidrar till rekryteringsproblematiken. Malung-Sälens kommun måste som arbetsgivare hitta andra saker än lön, för att attrahera kompetent personal. Kommunen kan arbeta med att motivera befintlig personal att vidareutbilda sig, få fler att arbeta längre och att välja en högre sysselsättningsgrad. Effektivisering av arbetsprocesser kan ske genom bland annat digitalisering.

Inom de mest personalkrävande förvaltningarna barn- och utbildning, samt socialförvaltningen har svårigheten att rekrytera personal ökat. Andelen anställda heltidsarbetande inom vård- och omsorg har ökat, andelen var 38 procent år 2020. För år

2019 var andelen 36 procent. Skulle fler medarbetare välja en högre sysselsättningsgrad, minskar även rekryteringsbehovet. Arbetet med "Heltidsresan" – heltid som norm, blir ett viktigt instrument för att möjliggöra resan mot ökade sysselsättningsgrader, parallellt med en god arbetsmiljö. Lärdom kan tas av andra kommuner som lyckats bra med detta. Den kommun som toppar "Heltidsresan" ligger på 86 procent heltidsarbete, inom sektorn vård- och omsorg. Inom Malung-Sälens kommun skulle en ökad sysselsättningsgrad, med 10

procent, bland deltidsarbetande personal, innebära ett tillskott på 22 årsarbetare, vilket motsvarar nivån på de årliga pensionsavgångarna i kommunen.

Malung-Sälens kommun har ett unikt utgångsläge för att klara utmaningen med kompetensförsörjning i framtiden. Vi har ett aktivt föreningsliv, är en känd och välbesökt friluftskommun med ett starkt näringsliv. Detta ger oss en stor fördel gentemot andra kommuner med liknande utmaningar om vi arbetar strategiskt och målinriktat med dessa frågor.

Förväntad utveckling

Verksamhetsplan och budget för år 2021–2024 med budgetförutsättningar har beräknats på skatteunderlagsprognos per april år 2020. Jämfört med, av fullmäktige, beslutade driftamar för år 2021 indikerar preliminära uppgifter för år 2021 förbättrat utfall för både skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnung. Mot bakgrund av 2020 års svängningar i skatteintäktsprediktioner behöver det finnas ett utrymme för minskade skatteintäkter.

Beslutade driftamar för den kommunala organisationen har räknats upp med 1 procent för övriga driftkostnader. Löneökningar för år 2021 är budgeterade centralt och efter genomförd lönerevision fördelas utrymme till nämnderna. Det är en förändring, i den ekonomiska styrningen, gentemot tidigare år, där kommunstyrelsens arbetsutskott får en mer aktiv roll att besluta om särskilda satsningar och i anslutning till det fördela medel till den verksamhet där satsningen sker.

I januari år 2020 beslutade kommunstyrelsen om anpassningar med åtgärder att vidta för respektive nämnd. Anpassningar-

na har genomförts i varierande omfattning, många av utredningsuppdragen har påbörjats men inte färdigställts. Anpassningarna med syfte att minska kostnaderna har i vissa fall påverkats av pandemin, då det inte varit möjligt att genomföra dem.

Investeringsbehovet är omfattande både för den kommunala koncernen och för den kommunala organisationen. För den kommunala koncernen är investeringsbehoven främst kopplade till den pågående expansionen i kommunen. För den kommunala organisationen finns det dels eftersatt underhåll att hantera, dels den nya skolorganisationen som kommer kräva investeringar, dels pågående utredning och planering för ny simhall med mera. Ursprunglig investeringsbudget, beslutad i verksamhetsplan och budget för år 2021–2024, för den kommunala organisationen omfattar 49 mnkr, vilket är högre än utrymme (resultat + avskrivningar). Under inledningen av år 2021 har fullmäktige beslutat om tilläggsanslag för en investering med 3 mnkr. Utöver det finns ett förslag, om överflyttning av pågående ej genomförda investeringar, som behandlas av kommun-

styrelsen i april år 2021. Under förutsättning att föreslagna investeringar överflyttas och ombudgeteringar blir beslutade, kommer 2021 års investeringsbudget summerna till 87 mnkr. Med prognos att budgeterat resultat uppnås, det vill säga att nämnderna bedriver verksamheten inom tilldelade ramar och samtliga investeringar genomförs, behöver lån upptas för att finansiera investeringarna under år 2021.

Följande år är investeringsbehovet fortsatt stort, både för den kommunala organisationen och för kommunkoncernen. Det kommer sannolikt innebära att finansiering behöver göras genom en ökad upplåning, vilket kommer att öka räntekostnaderna. Ökade räntekostnader påverkar samtidigt det övriga driftutrymme.

Rekrytering och bibehållande av kompetenta medarbetare är en nyckel till att bedriva den kommunala verksamheten. Problematiken med kompetensförsörjningen, som finns och förväntas bestå, kommer innebära att arbetsprocesser behöver effektiviseras både genom smartare arbetssätt och nyttjande av den digitala tekniken.

Räkenskaperna redogör för de ekonomiska rapporterna för år 2020 för den kommunala koncernen och den kommunala organisationen. Utfallet redovisas i resultaträkningen, den ekonomiska ställningen vid årets slut kan utläsas av balansräkningen samt hur verksamheten finansierats av kassaflödesanalysen. Driftredovisningen visar utfallet för respektive nämnd jämfört med beslutad nettokostnadsram och investeringsredovisningen redogör för de anskaffningar och försäljning av materiella anläggningstillgångar som gjorts under året.

RESULTATRÄKNINGAR (TKR)

		KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2020	2019	2020	2019
Verksamhetens intäkter	Not 1	194 273	185 456	468 433	517 056
Verksamhetens kostnader	Not 2	-832 096	-811 940	-1 020 739	-1 033 611
Jämförelsestörande poster	Not 3	-2 581	16 885	-2 356	16 885
Avskrivningar	Not 4	-25 397	-28 089	-79 007	-85 103
Verksamhetens nettokostnader		-665 801	-637 688	-633 669	-584 773
Skatteintäkter	Not 5	459 130	461 641	459 130	461 641
Generella statsbidrag och utjämning	Not 6	226 063	195 946	226 063	195 946
Verksamhetens resultat		19 392	19 899	51 524	72 814
Finansiella intäkter	Not 7	30 984	13 793	11 357	11 116
Finansiella kostnader	Not 8	-3 215	-2 000	-4 442	-5 480
Resultat efter finansiella poster		47 161	31 692	58 439	78 450
Årets resultat		47 161	31 692	58 439	78 450

BALANSRÄKNINGAR (TKR)

		KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2020	2019	2020	2019
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	Not 9	–	218	–	325
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 10	390 502	376 733	1 571 351	1 436 286
Maskiner och inventarier	Not 11	20 992	22 762	37 615	39 225
Finansiella anläggningstillgångar	Not 12	66 303	66 939	63 925	66 819
Summa anläggningstillgångar		477 797	466 652	1 672 891	1 542 655
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	Not 13	20 321	17 731	20 797	18 217
Fordringar	Not 14	102 393	98 144	170 569	172 164
Kortfristiga placeringar	Not 15	111	94	111	94
Kassa och bank	Not 16	85 731	54 330	102 961	102 895
Summa omsättningstillgångar		208 556	170 299	294 438	293 370
SUMMA TILLGÅNGAR		686 353	636 951	1 967 329	1 836 025
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat		47 161	31 692	58 439	78 450
Resultatutjämningsreserv		45 639	5 917	45 639	5 917
Effekt av byte av redovisningsprincip		–10 906	152	–10 906	152
Övrigt eget kapital		261 922	269 800	663 332	624 452
SUMMA EGET KAPITAL		343 816	307 561	756 504	708 971
Avsättningar					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	Not 17	12 619	10 848	13 918	12 940
Andra avsättningar	Not 18	14 602	21 671	70 725	72 379
Summa avsättningar		27 221	32 519	84 643	85 319
Skulder					
Långfristiga skulder	Not 19	146 113	118 451	724 686	502 904
Kortfristiga skulder	Not 20	169 203	178 420	401 496	538 831
Summa skulder		315 316	296 871	1 126 182	1 041 735
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		686 353	636 951	1 967 329	1 836 025
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	Not 21	–	–	25 473	25 473
<i>Ansvarsförbindelser</i>					
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	Not 22	222 326	225 101	222 326	225 101
Övriga ansvarsförbindelser	Not 23	606 411	578 601	30 218	30 520

KASSAFLÖDESANALYSER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2020	2019	2020	2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	47 161	31 692	58 439	78 450
Justering för av- och nedskrivningar	25 397	28 089	79 007	85 103
Justering för gjorda avsättningar Not 24	-5 298	-3 524	-676	906
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster Not 25	4 503	-1 330	-1 775	-3 495
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	71 763	54 927	134 995	160 964
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-4 249	1 868	1 595	-11 636
Ökning/minskning förråd och varulager	-3 441	-4 929	-3 441	-4 716
Ökning/minskning exploateringsfastigheter	851	1 765	861	1 765
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-9 217	-122 093	-137 335	147 975
Kassaflöde från den löpande verksamheten	55 707	-68 462	-3 325	294 352
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering materiella anläggningstillgångar	-54 800	-30 372	-230 891	-233 438
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	3 858	3 269	4 213	3 269
Investering finansiella tillgångar	-4 814	-532	-2 364	-182
Försäljning av finansiella tillgångar	1 600	-	2 793	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-54 156	-27 635	-226 249	-230 351
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån	31 000	60 000	244 552	148 250
Amortering av långfristiga skulder	-33 250	-89 100	-219 710	-132 102
Årets förändring kortfristig del av långfristig skuld	30 000	56 100	135 039	-228 901
Anläggningsavgifter	-	-	67 296	37 208
Investeringsbidrag	-	-	-	3 165
Ökning långfristiga fordringar	-	-	-169	-141
Minskning av långfristiga fordringar	2 100	75	2 632	133
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	29 850	27 075	229 640	-172 388
ÅRETS KASSAFLÖDE	31 401	-69 022	66	-108 387
Likvida medel vid årets början	54 330	123 352	102 895	211 282
Likvida medel vid årets slut	85 731	54 330	102 961	102 895
Förändring av likvida medel	31 401	-69 022	66	-108 387

DRIFTREDOVISNING (TKR)

NÄMND	Budget Netto	Bokslut 20201231			Avvikelse Utfall Budget	Bokslut 20191231		
		Intäkt	Kostnad	Netto		Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunfullmäktige	-1 308	-	-1 158	-1 158	150	-	-1 636	-1 636
Revision	-722	-	-679	-679	43	-	-725	-725
Valnämnd	-875	-	-843	-843	32	289	-663	-374
Överförmyndaren	-1 710	-	-1 696	-1 696	14	138	-1 621	-1 483
Kommunstyrelsen	-84 129	197 296	-287 166	-89 870	-5 741	202 961	-345 403	-142 442
Barn- och utbildningsnämnden	-251 565	67 509	-332 337	-264 828	-13 263	37 475	-227 969	-190 494
Socialnämnden	-258 670	52 532	-309 949	-257 417	1 253	51 601	-310 181	-258 580
Kultur- och fritidsnämnden	-27 224	4 229	-29 263	-25 034	2 190	4 344	-32 055	-27 711
Räddningsnämnden	-16 090	1 778	-18 329	-16 551	-461	1 769	-18 517	-16 748
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-5 970	16 852	-18 997	-2 145	3 825	13 364	-17 482	-4 118
KS försäljning exploateringsmark	1 000	5 452	-5 437	15	-985	26 299	-5 577	20 722
Nämndernas nettokostnader Not 26	-647 263	345 648	-1 005 854	-660 206	-12 943	338 240	-961 829	-623 589
Finansförvaltningen (netto)	-11 899	31 489	-37 316	-5 827	6 072	33 981	-48 255	-14 274
Verksamhetens nettokostnader	659 162	377 137	1 043 170	-666 033	-6 871	372 221	-1 010 084	637 863
Skatteintäkter	474 198	459 130	-	459 130	-15 068	461 641	-	461 641
Generella statsbidrag och utjämning	192 197	226 063	-	226 063	33 866	195 946	-	195 946
Finansiella intäkter	6 525	30 984	-	30 984	24 459	13 793	-	13 793
Finansiella kostnader	-3 000	-	-2 983	-2 983	17	-	-1 825	-1 825
Årets resultat	10 758	1 093 314	-1 046 153	47 161	36 403	1 043 601	-1 011 909	31 692

INVESTERINGSREDOVISNING (TKR)

NÄMND/FÖRVALTNING	Budget utgifter	Bokslut 20201231			Avvikelse Utfall Budget	Bokslut Netto 2019
		Inkomster	Utgifter	Netto		
Kommunstyrelsen						
Digitala anslagstavlor	-2 500	–	-2 047	-2 047	453	–
Aktieinköp Malungs Elverk	–	–	-700	-700	-700	–
Reservpump	–	–	–	–	–	-211
Service & teknik (skattefinansierade)						
Bostadsrätter Sälen	-3 690	–	-364	-364	3 326	–
Fastighet Bredsjön	-3 000	–	–	–	3 000	–
Anpassning lokaler (energibesparing & riskhantering)	-3 000	–	-566	-566	2 434	-2 665
Anpassning lokaler (camping)	–	–	-469	-469	-469	–
Anpassning lokaler (barn- & utbildning)	–	–	-1 162	-1 162	-1 162	–
Svetsaren, tak	-15 000	–	-36	-36	14 964	–
Fastighetsköp Mobyarna 78:73, fd Normark	-4 150	–	-4 150	-4 150	–	–
Fastighetsköp Norrbäcken 1:18 Skålmo	-4 000	–	-4 000	-4 000	–	–
Barn- och utbildningslokaler	-23 287	–	-21 305	-21 305	1 982	-10 542
Socialförvaltningens lokaler	-5 238	–	-5 904	-5 904	-666	-1 233
Kultur- & fritidslokaler	-600	–	–	–	600	-5 892
Kultur- & fritid (belysning skidspår)	-1 000	–	-462	-462	538	–
Gator	-2 000	–	–	–	2 000	-1 471
Väg Storbygdet (Hindersvägen)	-3 000	–	-3 571	-3 571	-571	–
Parkering & tillfartsväg Rörbäcksnäs	-500	–	–	–	500	–
Gatubelysning	-2 000	–	-2 160	-2 160	-160	-4 893
Lekplats Sälen	-1 000	–	–	–	1 000	–
Gator & park (snölastare)	-1 400	–	–	–	1 400	-125
Gator & park (fordon)	–	–	-161	-161	-161	–
Lokalvård (maskiner)	-200	–	-190	-190	10	-257
Måttid (maskiner & inventarier)	-500	–	-454	-454	46	–
Service & teknik (avgiftsfinansierade)						
Hantverkshuset anpassning en hyresgäst	-2 850	–	-3 056	-3 056	-206	-263
Värmeverket mekanopanna	-4 000	–	-3 604	-3 604	396	–
Hantverkshuset anpassning tre hyresgäster	-2 500	–	-966	-966	1 534	–
Skog & mark						
Skogsbilvägar	-400	–	-153	-153	247	-210
Skogsmark	–	105	–	105	105	7
Anläggningsmark	–	465	–	465	465	3 241
Barn- och utbildningsnämnden						
Maskiner & inventarier	–	–	–	–	–	-158
Socialnämnden						
Maskiner & inventarier	–	–	–	–	–	-65
Kultur- och fritidsnämnden						
Maskiner & inventarier (snökanon)	-250	–	-220	-220	30	-120
Räddningsnämnden						
Maskiner & inventarier (tankbil)	-2 500	–	–	–	2 500	-2 246
Maskiner & inventarier (skotrar)	–	–	-164	-164	-164	–
Årets investeringar	Not 27	-88 565	570	-55 864	-55 294	33 271
						-27 103

Redovisningsprinciper

Malung-Sälens kommuns årsredovisning är upprättad enligt Lag 2018:597 om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Redovisningen i kommunen sker på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed och avser att ge en rättvisande bild.

Avvikelser mot god redovisningssed och rättvisande bild sker avseende upplysningar om operationell leasing.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och dessa kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Inkomster intäktsförs det år som intäkterna genereras och motsvarande kostnadsförs utgifterna det år förbrukningen sker.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde om inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett för samtliga mellanhavanden gentemot koncernbolag, medan periodiseringsgräns mot övriga motparter satts till 50 tkr. Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till verkligt värde.

Jämförelsetal

Ingen justering av jämförelsetal, med anledning av införande av komponentredovisning av materiella anläggningstillgångar, har gjorts. Anledningen till att detta inte justerats är, bedömningen som gjorts, att mervärdet av omräknade jämförelsetal inte står i rimlig proportion till arbetsinsatsen.

Införande av komponentredovisning

Komponentredovisning har införts från och med 2020-01-01. För befintliga anläggningstillgångar, per 2019-12-31, har komponentindelning beräknats, med vissa antaganden, som om komponentredovisning tillämpats från ursprunglig anskaffningstidpunkt. Inledningsvis har komponenter för materiella anläggningstillgångar fastställts uppdelat på samlingskomponenter och delkomponenter. Principmodell har tagits fram, uppdelad på delkomponenter för fastigheter, gator, gator med dagvatten och gatubelysning. I respektive modell har bestämts en procentuell schablonfördelning på ingående delkomponenter, samt avskrivningstid. Därefter har varje anläggningsobjekt gått igenom, vilka år och belopp investeringarna gjorts. Genomgången har gjorts av ekonomikontoret tillsammans med service- och teknikförvaltningen. Anskaffningar till och med år 2010 har i huvudsak beräknats från respektive principmodell. Investeringar från och med år 2011 har bedömts mer individuellt och beräknats separat. Det innebär att flera beräkningar finns för varje anläggningsobjekt. Anskaffningar under år 2020 och ingående pågående investeringar har komponentindelats och bedömts individuellt, med grund i vad som anskaffats.

Införande av komponentredovisning har utgått från

att vara framåtsyftande och att minimera resultatfel i framtida resultaträkningar. Differenser vid beräkning, jämfört med bokförda avskrivningar, har hänförs till den komponent med längst avskrivningstid för de anskaffningar där det varit för hög avskrivning bokförd. Resultatet av detta blir att komponenter med lång avskrivningstid kommer skrivas av på något kortare tid. Det rör främst stomme och grund, med vägledande avskrivningstid 70 år. Vid beräkningen har det identifierats att det även finns anläggningstillgångar som skrivits av för lite. Totalt motsvarar det 10 967 tkr, som har justerats mot ingående eget kapital. Vidare har det identifierats anskaffningar som inte är i bruk. Dessa har uträngörats och motsvarar 3 016 tkr.

Förutbetalda offentliga investeringsbidrag har räknats om enligt motsvarande principer som ovan. I införandet har det beräknats att 62 tkr för lite i intäkter blivit upplösta tidigare år, även dessa har bokförts mot ingående eget kapital.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund som kommunen har minst 20 procent inflytande i. Kommunkoncernen är förändrad i sin sammansättning jämfört med föregående år. Malung-Sälen Fibemät AB bildades i slutet av året som ett 100 procentigt dotterbolag till Malungs Elverk AB. Medlemsandelen i Västerdalarnas utbildningsförbund (VDUF) uppgår vid årsskiftet 2020/2021 till 59,8 procent, vilket motsvarande lika stor andel som föregående år. Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår i övrigt av organisationskissen i inledningen av årsredovisningen.

Sammanställd redovisning har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att det bokförda värdet på aktier (förvärvat eget kapital) som finns i kommunens räkenskaper har eliminerats mot eget kapital, varefter intjänat kapital har räknats in i koncernens eget kapital. Obeskattade reserver i bolagen har delats upp som uppskjuten skatteskuld, 20,6 procent, och resterande del som eget kapital.

Elimineringar har gjorts för interna mellanhavanden mellan kommun och respektive koncernföretag, samt mellan koncernföretagen. Interna kostnader och intäkter, samt interna skuld- och fordringsposter har eliminerats utifrån väsentliga belopp (för koncernen definierat > 100 tkr).

Jämförelsestörande intäkter och kostnader

Jämförelsestörande poster särredovisas, när dessa förekommer, som egen post i resultaträkningen med not som specificerar ingående delposter.

Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och som överstiger 5 mnkr.

Dessutom redovisas alltid kommunens uträngöringar, realisationsvinster och realisationsförluster vid försälj-

ning av materiella anläggningstillgångar, samt kostnader och intäkter för tomtförsäljning i samband med markexploatering som jämförelsestörande. Utgifter för deponi har även klassificerats som jämförelsestörande.

Kostnader och intäkter med anledning av covid-19 har inte betraktas som jämförelsestörande. Intäkterna går med stor säkerhet att bestämma, medan det är mer ovisst när det gäller kostnaderna. Det går i relativt stor utsträckning att fastställa de merkostnader för socialtjänstverksamhet, inom omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning, som kommunen återsökt ersättning för. Däremot är övriga kostnader mer ovisst och i viss mån även bedömningen, där det konstaterat att förvaltningarna redovisat merkostnader för projektet covid-19 enligt olika principer.

Intäkter

Skatteintäkter

Intäkter avseende kommunalskatt redovisas i enlighet med RKR R2 och den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges kommuner och regioners (SKR) decemberprognos.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Kostnader

Lånekostnader

Lånekostnader hanteras enligt huvudmetoden, det vill säga de belastar resultatet för den period de uppkommer.

Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, baserad på anskaffningsvärdet. För tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar. Avskrivning påbörjas månaden efter att tillgången tas i bruk.

Kommunen tillämpar följande avskrivningstider för immateriella anläggningstillgångar: 5 år.

Kommunkoncernens bolag tillämpar avskrivningstider 5 och 20 år för immateriella anläggningstillgångar.

Kommunen tillämpar följande avskrivningstider för materiella anläggningstillgångar: 3–70 år

Kommunkoncernens bolag tillämpar avskrivningstider mellan 5–50 år för materiella anläggningstillgångar.

Bedömning av nyttjandeperioden görs för respektive anläggningsobjekt. Avskrivning görs sedan på den närmast lägre avskrivningstiden.

Från och med 2020-01-01 är mark, byggnader och tekniska anläggningar uppdelade i komponenter, där respektive komponent skrivs av över nyttjandeperioden. Vägledande avskrivningstider har fastställts, där individuell bedömning görs om nyttjandeperioden avviker väsentligt.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav, med en nyttjandeperiod om minst 3 år, klassificeras som anläggningstillgång, om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp (2020: 48 300 kronor) och gäller som gemensam gräns för materiella- och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Tillgångar

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år, klassificeras som en anläggningstillgång om värdet överstiger ett prisbasbelopp.

Investeringsbidrag tas upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. Tidigare (före år 2010) redovisades investeringsbidrag och intäkter så att de reducerade det bokförda värdet. Justering för ingående värden har inte gjorts utifrån bedömningen att det har oväsentlig påverkan på resultaträkningen och främst påverkar balansslutningen.

Kommunen har fyra anläggningstillgångar som har klassificerats som immateriella, där samtliga är helt avskrivna 2020-12-31.

Kommunen har ett stort markinnehav som inte är upptaget i anläggningsregistret. Det avser markvärden som kommunen ägt under lång tid. Vid tidpunkten för anskaffning var redovisningspraxis en annan än den nu gällande. En stor del av kommunens markinnehav har därmed bokfört värde 0 kronor.

Kundfordringar

Kundfordringar har upptagits till det belopp varmed de beräknas inflyta. Kundfordringar äldre än 6 månader har reserverats som osäker fordran.

Omsättningstillgångar

Exploateringstillgångar redovisas som omsättningstillgångar och värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde. Vid försäljning av exploateringstillgångar redovisas hela inkomsten som intäkt. I enlighet med matchningsprincipen redovisas då även kostnader för anskaffande och iordningställande av tomten.

Avsättningar och skulder

Andra avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Ursprunglig avsättning har grundat sig på en projektering som utfördes av extern part år 2016. Kalkylen uppdateras årligen av det kommunala bolaget Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB. Anbud och entreprenad är antagen efter upphandling år 2018 och Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB har kalkylerat med en förnyad bedömning per 2020-12-31, vilket exklusivt ianspråktaget motsvarar utestående avsättning. En förnyad prövning av förpliktelsen sker vid varje bokslutstidpunkt, vilken kan komma att leda till ökade kostnader.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade utifrån RIPS 19. Beräkningen bygger förenklat på livslängdsantagande (hur länge vi lever), samt en kalkylränta som fastställs av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som var kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningarna utifrån att inget samordning kommer att ske.

Medarbetarnas intjänande av avgiftsbestämd ålderspension redovisas den period intjänandet sker och regleras kvartalsvis för åldersgruppen födda 1986 och senare, samt årsvis för medarbetare födda före 1986. Eventuell skuld som uppstår redovisas som kortfristig skuld.

Medarbetarnas intjänande av förmånsbestämd pension, pension till efterlevande, samt alternativ KAP-KL tryggas genom försäkring och regleras löpande till pensionsadministratör. Kostnaden redovisas den period intjänandet sker. Regeringsposter för förmånsbestämd pensions kostnadsför när kommunen får kännedom om sådana.

Medarbetarnas intjänande av särskild avtalspension redovisas som avsättning i balansräkningen och kostnadsförs vid tidpunkten för intjänandet. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse och redovisas som en kostnad i resultaträkningen vid utbetalning.

Visstidsförordnanden för politiker, som ger rätt till särskild avtalspension, redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse. Från år 2019 gäller OPF-KL för förtroendevalda som tillträtt vid valet år 2018, för förtroendevalda som tidigare omfattas av PBF gäller det avtalet fortsatt.

Avsättning för pensioner och pensionsförpliktelser som ansvarsförbindelse motsvarar nuvärdet av de framtida pensionsutbetalningarna

Löneskatten 24,26 procent har periodiserats enligt samma principer som gäller för pensioner.

Långfristiga skulder

Kortfristig del av långfristig skuld redovisas i enlighet med RKR R7, det vill säga den del som förfaller inom 12 månader och avtal om refinansiering saknas vid årsredovisningens upprättande, redovisas som kortfristig.

Personalskulder

Skulder till personalen redovisas, med undantag för delar av pensionsskulden/åtagande, som kortfristiga skulder. Skulderna avser ej uttagna semesterdagar, ej kompenserad övertid och ej utbetalda timlöner.

Överenskommelse med personal om upphörande av tjänst, så kallade avtalslösningar, omfattande ersättning under avtalad period med arbetsbefrielse, redovisas som kostnad vid avtalets tecknande. Motsvarande kortfristig skuld upptas i redovisningen och upplöses under avtalets längd för matchning mot löneutbetalningar.

Leasingavtal

Ett avtal har till och med juni år 2018 klassificerats som finansiellt leasingavtal. Klassificering har utgått från kommunens redovisningsprinciper för anläggningstillgångar, med grund i att kommunen tagit på sig samma finansiella och värdemässiga ansvar som om anläggningen köpts. Under år 2018 har option i avtalet möjliggjort köp av fastigheten till kvarvarande värde vilket utnyttjats. Inga finansiella leasingavtal fanns således från 2018-12-31. Ytterligare ett långtidshyresavtal har varit föremål för genomgång och har klassificerats som operationellt utifrån att det ger en mer rättvisande redovisning. Alla övriga leasingavtal har klassificerats som operationella leasingavtal.

Interna redovisningsprinciper

Drift- och investeringsbudgetens konstruktion

Kommunfullmäktige beslutar årligen om ekonomiska drift- och investeringsramar för den kommunala organisationen och respektive nämnd. Beslutet ingår som del i verksamhetsplan och budget för budgetåret och planperioden som omfattar tre år. Beslut om verksamhetsplan och budget tas årligen i juni, med undantag för valår då beslut fattas av nyvald fullmäktige. Kommunstyrelsen och nämnderna ska därefter utarbeta och fatta beslut om nämndsplaner och detaljbudgetar senast december året före budgetåret. Eventuella mindre justeringar, så kallade tekniska justeringar, mellan nämnderna beslutas av kommunstyrelsen under början av budgetåret. Detaljbudgeten registreras i ekonomisystemet i början av verksamhetsåret.

Driftbudget

Kommunstyrelsen bereder och föreslår kommunfullmäktige nettobudget för respektive nämnd. Respektive nämnds tilldelade nettokostnadsram avser att täcka de kostnader som finns när nämndens intäkter, exempelvis taxor, avgifter och bidrag erhållits. Nämnden fördelar, inom sitt verksamhetsområde, nettoanslaget till respektive verksamhet. Ingen överföring av vare sig positiva eller negativa budgetawikelser medges till kommande verksamhetsår. Awikelser ska förklaras i nämndens verksamhetsberättelse i samband med årsbokslutet.

Investeringsbudget

Kommunstyrelsen bereder och föreslår kommunfullmäktige investeringsbudget för den kommunala organisationen. Kommunstyrelsen, genom service- och teknikförvaltningen, äger de kommunala fastigheterna i kommunen och debiterar internhyra till övriga nämnder. Det medför att förslag till investeringsbudget sker i samråd mellan ägande nämnd, kommunstyrelsen och hyresgästen. Kommunstyrelsen prioriterar investeringar över åren i samråd med service- och teknikförvaltningen.

Investeringsbudgeten har en fyraårig planerings-

horisont, där det första året utgör budgetåret. För fleråriga investeringsprojekt fördelas budgetmedlen enligt bedömning om investeringstakt.

Överflytt av investeringsmedel görs till kommande år, efter beslut av kommunstyrelsen, för påbörjade pågående projekt. Investeringsprojekt med så kallade årliga medel anses inte vara pågående och inga medel får överföras mellan åren.

Kommunala koncernföretag

Den löpande verksamheten i kommunens bolag finansieras med deras försäljningsintäkter. Bolagen tar själva ställning till sina investeringsbeslut. Kommunfullmäktige beslutar årligen, i särskilt beslut, om borgenstak för respektive kommunalt koncernbolag.

Internredovisningsprinciper driftredovisningen

Driftredovisningen för respektive nämnd omfattar dels kommuninterna kostnader och intäkter, dels nämndens kommunexterna poster. Resultaträkningen omfattar enbart kommunexterna poster. Det finns dels kommuninterna gemensamma kostnader som fördelas centralt, dels poster som delas kalkylmässigt.

Kalkylmässigt fördelade kostnader är dels personalomkostnadspå-

lägg, dels kapitaltjänstkostnader. Personalomkostnadspålägg omfattar schablon för arbetsgivaravgift, avtalspension och löneskatt och har för år 2020 fördelats med 40,15 procent på bokförda lönekostnader. Kapitaltjänstkostnader i form av avskrivningar och ränta beräknas, där avskrivningar fördelas linjärt över en anläggningstillgångs livslängd. Intern ränta beräknas på tillgångens bokförda restvärde och har debiterats med 1,5 procent under år 2020. Avskrivningstider som tillämpas framgår av avsnitt *avskrivningar*.

Kommuninterna gemensamma kostnader fördelas enligt flera principer utifrån kostnadens karaktär. Gemensam ekonomi, IT, växelpersonal, lönesystem, information samt vaktmästeri fördelas ut till samtliga verksamheter utifrån olika fördelningsnycklar. Fördelningsnyckeln för respektive kostnad utgår från vad som är kostnadsdrivande för respektive typ av kostnad. Lokalyroma fördelas ut till verksamheterna som internhyra. Fastighetsavdelningen beräknar internhyran utifrån drift-, underhålls- och kapitaltjänstkostnad per fastighet och år. Lokalvård beräknas och baseras på självkostnadsprincip, det vill säga vad respektive yta kostar att städa. Beräkningen baseras på vilket behov och nivå på städningen verksamheten har. Telefonanknytningar och del av växel fördelas med fast årligt pris per anknäring utifrån antalet anknäringar. Övriga interna köp och försäljningar mellan kommunens förvaltningar debiteras köpande förvaltning löpande med internfakturering.

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2020	2019	2020	2019
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	14 045	15 004	15 932	21 224
Taxor och avgifter	38 251	37 784	236 190	249 755
Hyror och arrenden	22 811	33 206	82 617	86 787
Bidrag	85 941	79 131	87 980	125 819
Verksamhet och konsulttjänster	33 225	20 331	33 364	30 287
Övriga intäkter	–	–	12 350	3 184
Summa	194 273	185 456	468 433	517 056
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Löner och sociala avgifter	–519 943	–462 321	–577 243	–563 535
Pension och löneskatt	–45 924	–47 645	–49 018	–54 879
Inköp av anläggning- och underhållsmaterial	–	–	–	–17 492
Köp av huvudverksamhet	–58 195	–42 803	–58 297	–65 056
Lämnade bidrag	–31 869	–96 038	–27 944	–60 156
Lokal- och markhyror	–23 945	–22 467	–7 450	–8 697
Bränsle, energi och vatten	–22 352	–22 033	–26 784	–20 819
Övriga tjänster	–125 022	–114 347	–149 115	–163 584
Bolagsskatt	–	–	–8 184	–13 126
Övriga kostnader	–4 846	–4 286	–116 704	–66 267
Summa	–832 096	–811 940	–1 020 739	–1 033 611
<i>varav räkenskapsrevision</i>	–95	–95	–625	–610
Not 3 Jämförelsestörande poster				
Intäkter				
Försäljning exploateringsfastigheter	2 450	20 750	2 450	20 750
Försäljningspris anläggningstillgångar	3 789	3 248	4 144	3 248
Bokfört värde anläggningstillgångar	–3 219	–	–3 349	–
Summa intäkter	3 020	23 998	3 245	23 998
Kostnader				
Anskaffningskostnader exploateringsfastigheter	–2 427	–3 285	–2 427	–3 285
Försäljningspris anläggningstillgångar	69	–	69	–
Bokfört värde anläggningstillgångar	–69	–	–69	–
Utrangering	–3 016	–1 525	–3 016	–1 525
Avsättning för återställande av deponi	–158	–2 303	–158	–2 303
Summa kostnader	–5 601	–7 113	–5 601	–7 113
Summa	–2 581	16 885	–2 356	16 885

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2020	2019	2020	2019
Not 4 Avskrivningar				
Immateriella tillgångar	-218	-322	-325	-459
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	-21 936	-24 852	-70 025	-66 784
Maskiner och inventarier	-3 243	-2 915	-7 029	-6 760
Nedskrivningar	-	-	-1 628	-11 100
Summa	-25 397	-28 089	-79 007	-85 103
<i>Avskrivningarna är beräknade på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde.</i>				
<i>Avskrivningstiden för kommunen avseende byggnader är 5–50 år, för maskiner och inventarier 3–20 år och för immateriella tillgångar 5 år. Avskrivningstiden för koncernen är 5–50 år för byggnader och tekniska anläggningar, 3–30 år för maskiner och inventarier samt 5 och 20 år för immateriella tillgångar.</i>				
Not 5 Skatteintäkter				
Kommunalskatt	468 814	465 750	468 814	465 750
Preliminär slutavräkning innevarande år	-7 212	-4 348	-7 212	-4 348
Slutavräkningsdifferens föregående år	-2 472	239	-2 472	239
Summa	459 130	461 641	459 130	461 641
Not 6 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	121 064	120 776	121 064	120 776
Strukturbidrag	11 923	11 951	11 923	11 951
Regleringsbidrag	10 326	7 100	10 326	7 100
Kostnadsutjämningsbidrag	14 939	6 754	14 939	6 754
Bidrag för LSS-utjämning	2 161	3 661	2 161	3 661
Kommunal fastighetsavgift	43 331	40 888	43 331	40 888
Generella bidrag från staten	22 319	4 816	22 319	4 816
Summa	226 063	195 946	226 063	195 946
<i>Under 2020 har extra generella statsbidrag med 19 163 tkr beslutats och tillförts under året.</i>				
Not 7 Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier och andelar	29 249	12 439	10 421	10 558
Ränteintäkter	229	238	497	458
Övriga finansiella intäkter	1 506	1 116	439	100
Summa	30 984	13 793	11 357	11 116
Not 8 Finansiella kostnader				
Ränta på lån	-966	-1 145	-4 318	-3 937
Ränta på pensionsavsättning	-256	-257	-256	-267
Räntekostnader	-10	-4	-106	-215
Övriga finansiella kostnader	-1 983	-594	238	-1 061
Summa	-3 215	-2 000	-4 442	-5 480
<i>Övriga finansiella kostnader i koncernen har ett redovisat utfall negativ kostnad då en tidigare uppbokning av övriga finansiella kostnader återförts när motparten inte ställt krav på reglering.</i>				

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2020	2019	2020	2019
Not 9 Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärden	3 924	3 924	6 669	6 669
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 924	3 924	6 669	6 669
Ingående avskrivningar	-3 706	-3 384	-6 344	-5 886
Årets förändringar				
– Justering ingående värde	–	–	–	1
– Avskrivningar	-218	-322	-325	-459
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 924	-3 706	-6 669	-6 344
Utgående bokfört värde	0	218	0	325
Avskrivningstider	5 år	5 år	5 och 20 år	5 och 20 år
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga anläggningstillgångar</i>				
Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärden	943 607	928 728	2 612 162	2 399 055
Årets förändringar				
– Justering ingående värde	-43 065	–	-43 065	-1
– Anskaffning	53 089	21 720	227 072	222 363
– Omklassificering	-350	–	-2 266	-2 414
– Försäljningar och utrangeringar	-11 917	-6 841	-19 013	-6 841
– Utrangeringar vid komponentindelning	-5 706	–	-5 706	–
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	935 658	943 607	2 769 184	2 612 162
Ingående avskrivningar	-566 874	-547 317	-1 175 876	-1 103 931
Årets förändringar				
– Justering ingående värde	43 064	–	43 064	–
– Justering ingående värde vid komponentindelning	-10 729	–	-10 729	–
– Avskrivningar	-21 936	-24 853	-70 025	-66 784
– Nedskrivningar	–	–	-1 628	-11 100
– Omklassificering	–	–	–	643
– Försäljningar och utrangeringar	8 629	5 296	14 671	5 296
– Utrangeringar vid komponentindelning	2 690	–	2 690	–
Utgående ackumulerade avskrivningar	-545 156	-566 874	-1 197 833	-1 175 876
Utgående bokfört värde	390 502	376 733	1 571 351	1 436 286
Avskrivningstider	5–70 år	5–50 år	5–70 år	5–50 år
Genomsnittlig nyttjandeperiod	42 år	34 år	38 år	33 år
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga anläggningstillgångar</i>				
Det bokförda värdet fördelar sig på:				
Markreserv	2 826	3 176		
Verksamhetsfastigheter	221 716	205 353		
Fastigheter för affärsverksamhet	23 717	30 154		
Publika fastigheter	47 483	42 340		
Fastigheter för annan verksamhet	89 645	83 059		
Pågående ny-, till- och ombyggnad	5 115	12 651		
Utgående bokfört värde	390 502	376 733		

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2020	2019	2020	2019
Not 11 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärden	112 420	103 768	180 901	173 177
Årets förändringar				
– Justering ingående värde	–	–	–	1
– Anskaffning	1 711	8 652	3 818	11 075
– Omklassificering	–	–	1 916	1 797
– Försäljningar och utrangeringar	–	–	–735	–5 149
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	114 131	112 420	185 900	180 901
Ingående avskrivningar	–89 658	–86 743	–141 676	–140 035
Årets förändringar				
– Justering ingående värde	–238	–	–238	–
– Avskrivningar	–3 243	–2 915	–7 029	–6 760
– Omklassificering	–	–	–	–26
– Försäljningar och utrangeringar	–	–	658	5 145
Utgående ackumulerade avskrivningar	–93 139	–89 658	–148 285	–141 676
Utgående bokfört värde	20 992	22 762	37 615	39 225
Avskrivningstider	3–20 år	3–20 år	3–30 år	3–30 år
Genomsnittlig nyttjandeperiod	19 år	19 år	18 år	14 år
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga anläggningstillgångar</i>				
Det bokförda värdet fördelar sig på:				
Maskiner	10 241	10 763		
Inventarier	5 825	6 514		
Bilar och transportmedel	4 130	4 879		
Skulpturer och statyer	606	606		
Övriga maskiner och inventarier	–	–		
Pågående installationer	190	–		
Utgående bokfört värde	20 992	22 762		
Not 12 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier koncernbolag	48 129	47 428	–	–
Aktier i övriga intresseföretag	945	2 546	945	2 546
Andelar	6 846	4 846	32 651	31 844
Långfristiga värdepappersinnehav	–	–	19 486	19 990
Långfristiga fordringar övriga	9 600	11 700	10 060	12 020
Bostadsrätter	783	419	783	419
Summa	66 303	66 939	63 925	66 819
<i>Andelarna i Kommuninvest Sverige AB medför förpliktelser i form av borgensåtagande. Åtagandet är närmare specificerat i noten för övriga ansvarsförbindelser. Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomiska förening avser inbetalt andelskapital. Malung-Sälens kommun totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2020-12-31 till 8 972 (8 972) tkr.</i>				

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2020	2019	2020	2019
Not 13 Förråd m.m.				
Förråd	8 522	9 373	8 998	9 859
Exploateringsfastigheter	9 698	6 257	9 698	6 257
Tomträttsmark	2 101	2 101	2 101	2 101
Summa	20 321	17 731	20 797	18 217
Not 14 Fordringar				
Kundfordringar	7 194	8 625	23 034	25 982
Fordringar hos staten	67 759	58 666	68 004	60 445
Fordringar hos koncernföretag	2 245	6 585	–	–
Diverse kortfristiga fordringar	7 006	7 322	52 504	67 414
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18 189	16 946	27 027	18 323
Summa	102 393	98 144	170 569	172 164
Not 15 Kortfristiga placeringar				
Övriga aktier	111	94	111	94
Summa	111	94	111	94
Not 16 Kassa och bank				
Växelkassor	2	3	7	10
Bank och plusgiro	85 729	54 327	102 954	102 885
Summa	85 731	54 330	102 961	102 895

Banksaldo i kommunen omfattar koncernvalutakonto, vari Malung-Sälens Turism AB, Vatten & Avfall i Malung-Sälens AB och Västerdalarnas utbildningsförbund ingår. Nettosaldo i kommunala bolag uppgår till 27 977 (9 703) tkr per 2020-12-31.

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2020	2019	2020	2019
Not 17 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser				
Avsättning pensionsskuld	10 155	8 730	11 200	10 414
Löneskatt	2 464	2 118	2 718	2 526
Summa	12 619	10 848	13 918	12 940
<i>Medlen används i sin helhet i verksamheten, s.k. återlåning. Ingen omföring avseende kortfristig del har skett.</i>				
Avsatt till pensioner				
Förmånsbestämd/kompletterande pension	136	142	136	735
Ålderspension	9 273	8 322	9 273	8 322
Pension till efterlevande	398	266	1 443	1 357
Livränta	245	–	245	–
Omställningsstöd OPF-KL	103	–	103	–
Summa pensioner	10 155	8 730	11 200	10 414
Löneskatt	2 464	2 118	2 718	2 526
Summa avsatt till pensioner	12 619	10 848	13 918	12 940
Antal visstidsförordnanden				
Antal anställda med rätt till visstidspension	–	–	–	–
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	2	2	2	2
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	17	17	17	17
Ingående avsättning	8 730	7 728	10 414	8 889
Nya förpliktelser under året	1 971	1 587	1 382	2 160
<i>varav nyintjänad pension</i>	<i>1 595</i>	<i>376</i>	<i>1 595</i>	<i>649</i>
<i>varav ränte- och basbeloppsuppräknning</i>	<i>256</i>	<i>257</i>	<i>285</i>	<i>288</i>
<i>varav ändring av försäkringstekniska grunder</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–4</i>
<i>varav pension till efterlevande</i>	<i>29</i>	<i>–</i>	<i>29</i>	<i>–</i>
<i>varav intjänad PA-KL</i>	<i>202</i>	<i>950</i>	<i>202</i>	<i>950</i>
<i>varav överfört till ordinarie beräkning</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>
<i>varav intjänad förmånsbestämd ålderspension</i>	<i>47</i>	<i>5</i>	<i>47</i>	<i>5</i>
<i>varav övrig post</i>	<i>–158</i>	<i>–1</i>	<i>–776</i>	<i>272</i>
Årets utbetalningar	–546	–585	–596	–635
Utgående avsättning	10 155	8 730	11 200	10 414
Löneskatt	2 464	2 118	2 718	2 526
Utgående avsättning inklusive löneskatt	12 619	10 848	13 918	12 940
<i>Överskottsfondens värde per 2020-12-31 uppgår till 1 334 (1 439) tkr.</i>				
Not 18 Andra avsättningar				
<i>Avsatt för återställande av deponi</i>				
Redovisat värde vid årets början	21 671	26 440	21 671	26 440
Nya avsättningar	158	2 303	158	2 303
lanspråktagna avsättningar	–7 227	–7 072	–7 227	–7 072
Summa utgående avsättning	14 602	21 671	14 602	21 671
Uppskjuten skatt	–	–	56 123	50 708
Summa uppskjuten skatt	–	–	56 123	50 708
Summa övriga avsättningar	14 602	21 671	70 725	72 379

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2020	2019	2020	2019
Not 19 Långfristiga skulder				
Lån i banker och kreditinstitut	145 750	118 000	548 822	388 941
Investeringsbidrag	363	451	12 706	13 110
Anläggningsavgifter	–	–	163 158	100 853
Summa	146 113	118 451	724 686	502 904
<i>Kommande års amorteringar och lån som förfaller inom 1 år 3 000 (33 000) tkr för kommunen och 148 721 (248 902) tkr för koncernen har bokförts som kortfristig skuld samt fråndragits låneskuld.</i>				
Ingående låneskuld	118 000	91 000	388 941	601 694
Nyupplåning under året	31 000	60 000	244 552	148 250
Årets amorteringar	–33 250	–89 100	–219 710	–132 102
Förändring kommande års amortering	30 000	56 100	135 039	–228 901
Utgående långfristig låneskuld	145 750	118 000	548 822	388 941
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta (%)	0,60	0,66	0,61	0,61
Genomsnittlig räntebindningstid (år)	2,77	2,94	1,82	1,62
Lån som förfaller inom				
1 år	3 000	33 000	118 721	248 902
2–3 år	43 000	44 000	252 279	185 791
4–5 år	102 750	74 000	181 491	167 050
6 år–	–	–	115 052	36 100
Tillsvidarelån	–	–	68 268	73 517
Utgående lån	148 750	151 000	735 811	711 360
Ingående investeringsbidrag	451	474	13 110	9 968
Justering ingående balans (komponentredovisning)	–62	–	–62	–
Årets investeringsbidrag	–	–	–	3 165
Årets upplösning	–26	–23	–342	–23
Utgående investeringsbidrag	363	451	12 706	13 110
<i>Återstående antal år (vägt snitt) för kommunen 20 år (21 år). Investeringsbidrag för koncernen är pågående.</i>				
Ingående förinbetalda anläggningsavgifter VA	–	–	100 853	65 846
90% av årets förinbetalda anläggningsavgifter	–	–	67 296	37 208
Årets intäktsförda anläggningsavgifter	–	–	–4 991	–2 201
Utgående förinbetalda anläggningsavgifter VA	–	–	163 158	100 853
<i>Anläggningsavgifter inbetalda from 2016-01-01 för VA intäktsförs över 50 år. Fram till 2015-12-31 intäktsfördes anläggningsavgifterna över 30 år. Restvärdet på de anläggningsavgifter som tagits ut före 2016-01-01 fördelas framåt över återstående tid efter en plan på 50 år</i>				

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2020	2019	2020	2019
Not 20 Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	3 035	33 031	187 751	322 898
Skuld till koncernföretag	28 290	24 682	–	–
Leverantörsskulder	27 318	34 888	53 245	59 259
Skulden till staten	8 875	7 662	8 875	7 662
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	21 027	16 440	22 348	18 411
Övriga kortfristiga skulder	–	–	24 184	38 176
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	80 658	61 717	105 093	92 125
Summa	169 203	178 420	401 496	538 531
Not 21 Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Fastighetsinteckningar	–	–	1 510	1 510
Företagsinteckningar	–	–	23 963	23 963
Summa	–	–	25 473	25 473
Not 22 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna				
Pensionsförpliktelser	178 920	181 153	178 920	181 153
Löneskatt	43 406	43 948	43 406	43 948
Summa	222 326	225 101	222 326	225 101
Ingående ansvarsförbindelse				
Ränteuppräknig	1 122	1 132	1 122	1 132
Basbeloppsuppräknig	4 515	4 690	4 515	4 690
Årets utbetalningar	–10 645	–10 700	–10 645	–10 700
Nyintjänande	2 341	310	2 341	310
Övrigt	434	–198	434	–198
Utgående ansvarsförbindelse	178 920	181 153	178 920	181 153
Löneskatt				
Löneskatt	43 406	43 948	43 406	43 948
Summa	222 326	225 101	222 326	225 101
Aktualiseringsgrad				
	97,0%	97,0%	97,0%	97,0%
<i>Med aktualisering avses personer där alla pensionsgrundande tider är utredda och pensionsåtagandet är beräknat utifrån detta. För personer som inte är aktualiserade uppskattas pensionsgrundande tid. I takt med att även dessa personer aktualiseras justeras ansvarsförbindelsen. Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet redovisningsprinciper. Kommunen har inte försäkrat någon del av ansvarsförbindelsen.</i>				

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN		KONCERNEN	
	2020	2019	2020	2019
Not 23 Övriga ansvarsförbindelser				
Kommunal borgen för egna bolag och stiftelser	574 439	546 249	–	–
Kommunalt borgens- och förlustansvar för eignahem och småhus med bostadsrätt	–	3	–	3
Övriga ansvarsförbindelser	30 218	30 517	30 218	30 517
Pensionsåtaganden	1 754	1 832	–	–
Summa	606 411	578 601	30 218	30 520
<i>Malung-Sälens kommun har i januari 2009 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser, nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 kommuner och regioner som per 2020-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser.</i>				
<i>Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.</i>				
<i>Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Malung-Sälens kommuns ansvar enligt ovan nämnda borgensförbindelse, kan noteras att per 2020-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 501 229 801 tkr och totala tillgångar till 525 483 415 tkr. Malung-Sälens kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 763 064 tkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 795 228 tkr.</i>				
Not 24 Justering för avsättningar				
Justering för gjorda avsättningar pensioner	2 317	1 830	1 574	2 529
Minskning av avsättningar på grund av utbetalningar	–546	–585	–596	–635
Förändring uppskjuten skatteskuld	–	–	5 415	3 781
Avsättning återställande av deponi	158	2 303	158	2 303
Minskning avsättning deponi på grund av utbetalningar	–7 227	–7 072	–7 227	–7 072
Summa	–5 298	–3 524	–676	906
Not 25 Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster				
Realisationsvinst i samband med försäljningar	–570	–3 248	–795	–3 248
Realisationsförluster i samband med försäljningar	–	–	1 050	–
Orealiserade förluster korta placeringar	–	19	–	19
Orealiserad vinster korta placeringar	–17	–2	–17	–2
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	1 750	400	–	400
Utrangering anläggningstillgångar	3 016	1 525	3 016	1 529
Upplösning av investeringsbidrag	–26	–23	–342	–23
Upplösning av förutbetalda anläggningsavgifter	–	–	–4 992	–2 201
Förändring uppskjuten skattefordran	–	–	–41	–
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	350	–1	346	31
Summa	4 503	–1 330	–1 775	–3 495

NOTER (TKR)

	KOMMUNEN	
	2020	2019
Not 26 Verksamhetens intäkter och kostnader enligt driftredovisningen		
Verksamhetens intäkter driftredovisningen	377 137	372 221
Interna intäkter	-179 844	-162 767
Summa	197 293	209 454
Verksamhetens intäkter resultaträkningen	197 293	209 454
Verksamhetens kostnader driftredovisningen	-1 043 170	-1 010 084
Interna kostnader	179 844	162 767
Finansiella kostnader driftredovisningen	232	175
Summa	-863 094	-847 142
Verksamhetens kostnader resultaträkningen	-863 094	-847 142
Not 27 Investeringsbudget beslutade förändringar		
Verksamhetsplan och budget, KF 2019-06-17, § 52	38 050	30 670
Överflytt investeringsmedel 2019-2020, KS 2020-04-07, § 58	25 575	17 950
Ombudgetering, borttag och tillkommande 2020, KS 2020-04-07, § 58	-1 850	-840
Tilläggsanslag förskolan Hästen, KF 2019-03-25, § 22	-	9 000
Tilläggsanslag mekanopanna Värmeverket, KF 2020-02-17, § 17	4 000	-
Tilläggsanslag pågående anpassning av IFO lokaler, KF 2020-02-17, § 18	2 500	-
Tilläggsanslag pågående anpassning hantverkshuset en hyresgäst, KF 2020-02-17, § 19	1 200	-
Tilläggsanslag fastighetsköp Norrbäcken 1:18, KF 2020-05-25, § 37	4 000	-
Tilläggsanslag fastighetsköp Mobyarna 78:73, KF 2020-05-25, § 38	4 150	-
Tilläggsanslag majoritetens satsningar (bostadsrätter, renovering fastighet Bredsjön, belysning elljusspåret Malung, parkering och tillfartsväg Rörbäcksnäs), KF 2020-09-21, § 78	8 190	-
Tilläggsanslag anpassning hantverkshuset tre hyresgäster, KF 2020-12-21, § 121	2 500	-
Tilläggsanslag inköp snökanon, KSAU 2020-12-16, § 386	250	-
Summa	88 565	56 780

Övriga noter och upplysningar

Särredovisningar

Inom Malung-Sälens kommunkoncern upprättas följande särredovisningar:

- Elnät särredovisas i enlighet med ellagen (197:857) och finns tillgänglig hos Malungs Elnät AB.
- Fjärrvärme särredovisas i enlighet med fjärrvärmelagen (2008:263) och finns tillgänglig hos Malung-Sälens kommun.
- Vatten- och avloppsverksamheten särredovisas enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster och finns tillgänglig hos Vatten & Avlopp i Malung-Sälen AB

Driftbudget 2020

Driftbudget, i form av nettobudget, är beslutad av kommunfullmäktige 2019-12-16, § 108 med ett budgeterat årsresultat på 11 558 tkr. Under inledning av året har kommunstyrelsen fattat beslut om så kallade tekniska justeringar, KS 2020-04-07 § 60. Förändringen mel-

lan nämnderna uppgår till netto 692 tkr och justeringen avser ökad driffram för kommunstyrelsen med 692 tkr, medan socialnämnden fått minskning med 50 tkr och kultur- och fritidsnämnden minskning med 642 tkr. Kommunfullmäktige beslutade därutöver 2020-04-07 § 25 under året om att ge valnämnden tilläggsanslag med 800 tkr för genomförande av folkomröstning. Budgeterat resultat för år uppgår därmed till 10 758 tkr.

Redovisningsmodell inklusive ord och begreppsförklaringar

Tillämpad redovisningsmodell med förklaringar av begrepp finns som ett separat dokument att ta del av "Redovisningsmodell samt ord och begreppsförklaringar". Se Malung-Sälens kommuns hemsida, sökväg: <http://malung-salen.se/kommunochpolitik/kommunfakta/ekonomiochbudget>

De kommunala nämnderna och bolagens verksamhet 2020

Nämndernas uppdrag och genomförda verksamhet 2020 beskrivs tillsammans med redogörelse av avvikelse mot tilldelad ram. Slutligen redogörs för de kommunala bolagens uppdrag, verksamhet och utfall för året.

Uppdraget

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige beslutar i frågor av övergripande och principiell natur, bland annat kommunens övergripande mål, budget och storleken på kommunalskatten, samt väljer ledamöter i kommunens nämnder och styrelser.

Händelser av väsentlig betydelse

Den 7 april år 2020 beslutade fullmäktige, vid ett extrainsatt sammanträde, att skjuta på den planerade folkomröstningen gällande vindkraft vid Ripfjället. Bakgrunden till beslutet var den pågående coronapandemin. Vid sammanträdet beslutades även om förtroendevaldas möjlighet till deltagande i politiska möten på distans. Fullmäktigesammanträdet den 27 april år 2020 ställdes in på grund av för få ärenden.

Kommunfullmäktiges större beslut under året:

- Folkomröstning avseende uppförande av vindkraftspark på Ripfjället.
- Avtal om gemensamt ledningssystem genom Räddningsregion Bergslagen (RRB).
- Avtal avseende E-tjänstesamverkan Dalarna (eDala) med 11 andra Dalakommuner.
- Pensionsavtal omställningsstöd och pension för förtroendevalda, OPF-KL 18.
- Fastighetsförvärv av Norrbäcken 1:18 (del av Skålmogården).
- Fastighetsförvärv av Mobyama 78:73 (del av "gamla" Normarksfastigheten).
- Reviderade reglementen för respektive nämnd antogs i juni.
- Uppdrag för fortsatt utredning med fas 1, enligt framtagna kravspecifikation, för nybyggnation av simhall i Malung.
- Organisatorisk tillhörighet när det gäller avgifter, handläggning och tillsyn av serveringstillstånd,

tobakstillstånd, folköl, receptfria läkemedel och e-cigaretter. Det beslutades att ansvaret flyttas från socialnämnden till miljö- och stadsbyggnadsnämnden från och med den 1 januari år 2021.

- Godkännande att Malungs Elverk AB får bilda fiberbolag, samt får bli delägare i kommunikationsoperatörsbolag (KO-bolag).
- Majoritetens satsningar, för att stärka tillväxten och skapa en mer hållbar framtid för kommunens invånare och det lokala föreningslivet, finansieras av aktieutdelning från Malungs Elverk AB. Satsningarna omfattar bland annat bidrag till föreningar för investering i energieffektiviseringar, barmarksatsning i Sälen, utveckling av bowlingverksamheten i Malung samt investeringar i gatubelysning, köp av två bostadsrätter och renovering av kommunägd fastighet vid Bredsjön.
- Omarbetade ägardirektiv och bolagsordning för Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB.
- Ovilkorat aktieägarutskott till Malung-Sälen Turism AB med anledning av prognostiserat underskott i samband med delårsbokslutet.

Ekonomisk analys

Kommunfullmäktige redovisar en positiv avvikelse med 0,2 mnkr jämfört mot fastställd nettokostnadsram. Den positiva avvikelsen beror på att sammanträdesarvodena har ett betydligt lägre utfall än budget. Under året har sex ordinarie sammanträden hållits, medan ett sammanträde ställdes in och ett extra sammanträde har hållits. Även kostnadsersättningen för resor har minskat, vilket främst beror på pandemin och möjlighet till deltagande på distans.

Förväntad utveckling

För år 2021 är sju ordinarie fullmäktigesammanträden inplanerade.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	–	–	–	–	–
PERSONALKOSTNADER	577	749	613	766	153
ÖVRIGA KOSTNADER	451	887	545	542	–3
NETTO	–1 028	–1 636	–1 158	–1 308	–150

”Godkännande
att Malungs
Elverk AB
får bilda
fiberbolag”

Ny upphandling av revisionstjänster

Uppdraget

Revisoremas uppgift är att vara ett demokratiskt kontrollinstrument. Syftet är att pröva:

- om kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet utövas på ett ändamålsenligt – och, utifrån ekonomisk synpunkt, tillfredsställande sätt.
- om verksamheten bedrivs enligt fastlagda politiska mål och intentioner,
- om räkenskaperna är rättvisande och att den interna kontrollen är tillräcklig.

Enligt god revisions sed ska revisorerna även ha en rådgivande och stödjande roll i förhållande till styrelse och nämnder, utan att därför inkräkta på sin oberoende ställning. Revisionen har även ambitionen att med sin granskning bidra till god ekonomisk hushållning inom kommunen.

Revisorema har under året biträttits i sitt arbete av revisionsbyrån KPMG AB.

Händelser av väsentlig betydelse

Under året har revisorerna genomfört följande granskingsinsatser:

- Granskning av delårsbokslut och årsbokslut.
- Grundläggande granskning i form av presidie möten.
- Fördjupad granskning avseende kommunens uppföljning av skolplikt, frånvaro och trygghet i grundskolan.

- Fördjupad granskning avseende orosanmälningar och samverkan kring barn som far illa.

Under året har revisorerna genomfört upphandling av revisionstjänster. KPMG AB vann upphandlingen genom att erbjuda det lägsta priset.

Ekonomisk analys

Revisionen redovisar en positiv avvikelse om 42 tkr jämfört mot budget. Den positiva avvikelsen mot budget beror till största del på att pandemin gjort att revisorerna inte kunnat sammanträda lika ofta som de brukar göra och de har heller inte kunnat delta fysiskt i konferenser eller utbildningar.

Förväntad utveckling

Revisorema följer omvärldsförändringarna under år 2021 och hur dessa kommer att påverka kommunen. Revisoremas fokus inför år 2021 blir att fortsätta granska hur styrelse, nämnder och bolag arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling. Genom bland annat dialog och fördjupade granskningar kommer revisorerna att följa kommunens arbete med att säkerställa en tillfredsställande intern kontroll, koncernnytta och en verksamhet och ekonomi i balans.

”Revisionen redovisar en positiv avvikelse om 42 tkr jämfört mot budget”

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	–	–	–	–	–
PERSONALKOSTNADER	209	306	302	345	43
ÖVRIGA KOSTNADER	371	419	378	377	–1
NETTO	580	725	680	722	42

Folkomröstning gällande vindkraftspark Ripfjället

”Omröstningen var planerad att genomföras i maj men blev framflyttad till september”

Uppdraget

Valnämnden är en facknämnd som ska genomföra allmänna val och folkomröstningar som beslutas av riksdag eller kommunfullmäktige. I valnämndens uppdrag ingår även frågor om likabehandling och demokrati.

Händelser av väsentlig betydelse

- Folkomröstning gällande eventuell vindkraftsetablering vid Ripfjället genomfördes den 27 september år 2020.

Ekonomisk analys

Valnämnden redovisar en positiv avvikelse med 32 tkr jämfört mot budget. Valnämnden har under året beviljats tilläggsanslag med 0,8 mnkr för att genomföra en folkomröstning om vindkraft vid Ripfjället.

Folkomröstningen var planerad att genomföras i maj men blev framflyttad till september, på grund av coronapandemin, vilket medförde en viss fördyring. De högre kostnaderna förklaras av mer tid för valsamordnaren samt kostnader för valmyndigheten, eftersom man fick börja om när nytt datum blev beslutat. Pandemin har även inneburit att extra personal från FRG (Frivilliga resursgruppen) har tagits in för att hjälpa till att hålla avstånd i och kring vallokalerna. Trots dessa tillkommande kostnader redovisar valnämnden en mindre positiv avvikelse.

Förväntad utveckling

Under år 2021 ska en demokratiaktivitet utföras enligt nämndens reglemente, då det inte är ett valår. År 2022 är det återigen allmänna val.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	224	289	–	–	–
PERSONALKOSTNADER	411	582	691	580	–111
ÖVRIGA KOSTNADER	63	81	152	295	143
NETTO	–250	–374	–843	–875	32

Gode män utför viktiga ekonomiska uppdrag

Uppdraget

Överförmyndarens huvuduppgift är att utöva tillsyn och kontroll över förmyndarskap, godmanskap och förvalterskap. Syftet med tillsynen är att förhindra att omyndiga barn, eller myndiga personer som inte själva kan ta tillvara sin rätt, missgynnas ekonomiskt eller rättsligt. Uppdraget är reglerat i föräldrabalkens bestämmelser. Överförmyndarverksamheten står under tillsyn av Länsstyrelsen och JO.

Hjälp av god man eller förvaltare har den som på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd med mera inte kan bevaka rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person.

Händelser av väsentlig betydelse

- Inga fysiska utbildningar har anordnats men överförmyndaren har deltagit i en två dagars digital vidareutbildning som Föreningen Sveriges överförmyndare anordnat och på en utbildning som Sveriges kommuner och regioner (SKR) anordnat, den senare angående arkivering och gallring.
- Under början av år 2020 anordnades en vidareutbildning för ställföreträdare med bland annat en räknekväll, "Hur fyller man i en årsräkning". Vidareutbildning för erfarna ställföreträdare har genomförts, där Demensföreningen Blåklockan bjöds in och berättade om sin verksamhet och hur man kan bemöta sjukdomen demens och dess innebörd. Det har även anordnats enskild grundutbildning för nya ställföreträdare.
- Överförmyndaren var, tillsammans med övriga överförmyndare i Dalarna, på väg att börja undersöka om ett nytt handläggarsystem skulle köpas in till verksamheten. Detta arbete skjuts nu på framtiden.
- Inköp av tre arkivskåp har gjorts under året, då tidigare skåp inte fungerat tillfredsställande. De nya arkivskåpen innebär bland annat att säkerheten uppfylls.
- Överförmyndarverksamhet har under året anpassat verksamheten utifrån coronapandemin och gällande

restriktioner, utan att det inneburit allt för stora påfrestningar. Verksamheten har kunnat upprätthålla sin tillsyn och rättssäkerhet på ett bra och tillfredsställande sätt.

Ekonomisk analys

Överförmyndaren redovisar en positiv avvikelse med 14 tkr jämfört mot budget. Årets intäkter var budgeterade för mottagning av cirka fem ensamkommande barn, men enbart ett barn placerades i kommunen. Placeringen gjordes från annan ankomstkommun så inga bidrag kom kommunen till godo. Utfallet för personalkostnader är lägre än budgeterats, dels beroende på lägre nämndskostnader och dels på lägre utbetalda arvoden till ställföreträdare.

Förväntad utveckling

I september år 2017 lämnade de sju länsstyrelser, som har tillsynsuppdrag över överförmyndarverksamheten, en skrivelse till regeringen gällande förbättring av tillsyn över och stöd till överförmyndarna. Utredningen ska vara klar den 24 februari år 2021. Det som bland annat ska undersökas är hur rekrytering av ställföreträdare ska underlättas, förbättrade tillsyns- och sanktionsmöjligheter, samt överförmyndarens organisering och framtida arbetssätt.

Överförmyndaren började titta på möjligheterna att köpa in ett nytt ärende- och handläggarsystem, i samverkan med andra överförmyndare i Dalarna, för sin verksamhet. Det system som används i nuläget heter Wärma och det är i stort sett bara ett diarietöringssystem. Programmet har krånglat mycket och hänger inte med i dagens utveckling. Det har utvecklats ett annat system som både kan diarietöra och vara till hjälp för handläggarna att underlätta sitt vardagliga arbete så att det ska fungera på ett lätt och smidigt sätt, samt att det är mer rättssäkert. Projektet har dock fått skjutas på framtiden bland annat på grund av coronapandemin.

”Det har ordnats enskilda grundutbildningar för nya ställföreträdare”

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	274	138	–	75	–75
PERSONALKOSTNADER	1 465	1 488	1 515	1 590	75
ÖVRIGA KOSTNADER	108	133	181	195	14
NETTO	–1 299	–1 483	–1 696	–1 710	14

Ny översiktsplan ska tas fram

Planarkitekt Matilda Bolin höll i översiktsplanarbetet under 2020.

”Samtliga nämndplaner har omarbetats”

Uppdraget

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Kommunstyrelsens uppdrag är att, utifrån ett helhetsansvar, leda och samordna kommunens verksamheter, utveckling och ekonomi.

Kommunstyrelsen har flera funktioner: ledningsfunktion, styrfunktion, uppföljningsfunktion och därutöver också ett antal särskilda uppdrag och övergripande uppgifter.

I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bland annat:

- Arbete med ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet.
- Arbete med offentligt finansierade projekt inom kommunstyrelsens kompetensområde.
- Ansvar för upphandlingsverksamhet.
- Arbetsgivar- och personalpolitik i kommunens förvaltningar.
- Pensionsmyndighet för förtroendevalda.
- Övergripande, strategiska arbetsmarknadspolitiska frågor och verka för att samhällets resurser används för bästa samhällsnytta.
- Kommunens roll i arbetsmarknadsfrågor som främjar människors inträde på arbetsmarknaden.
- Aktivitetsansvar för ungdomar som varken studerar eller arbetar.
- Konsumentrådgivning, budget- och skuldrådgivning.
- Näringslivsfrågor.
- Samhällsplanering och infrastruktur, inklusive digital infrastruktur.
- Mark- och bostadspolitiken och se till att en tillfreds-

ställande markberedskap upprätthålls, samt att bostadsförsörjningen och samhällsbyggandet främjas.

- Lokalförsörjningsplanering.
- Energiplanering och främja energihushållning.
- Drift, underhåll och ägande avseende gator, allmänna platser, kommunens anläggningar för idrott och fritid samt kommunens fastigheter.
- Förvalta, utveckla och sköta kommunens mark och skog samt den översiktliga planeringen av mark och vatten.
- Kommunens exploateringsverksamhet, köp, byte och försäljning av mark och fastigheter, samt avtal om fastighetsreglering.
- Utarrendering, uthyrning eller på annat sätt upplåtande av kommunen tillhörig mark och fastigheter, samt annan fast egendom.
- Arbetet med att reformera och följa upp det kommunala regelbeståndet.
- Vara kommunens kontakt med statliga verk, myndigheter och bolag.
- Övergripande marknadsföring, informations- och kommunikationsfrågor.
- Brottsförebyggande arbete, samt arbete med polisens medborgarlöfte.
- Delta i kommunala pensionsrådet, samt tillgänglighetsrådet.
- Trafikpolitiken och verka för en tillfredsställande trafikförsörjning.
- Kommunens trafiknämnd och fullgörande av de uppgifter som avses i 1 § lagen 1978:234 om nämnder för vissa trafikfrågor.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	204 169	229 261	202 748	206 005	-3 257
PERSONALKOSTNADER	80 224	81 302	84 402	86 320	1 918
ÖVRIGA KOSTNADER	276 881	269 678	208 201	202 814	-5 387
NETTO	-152 936	-121 719	-89 855	-83 129	-6 726

Händelser av väsentlig betydelse

- Kommunens pandemiplan har uppdaterats under början av år 2020. Uppdateringen aktualiserades med anledning av coronapandemin.
- En kommunal pandemigrupp har bildats för att hantera och koordinera kommunens förebyggande arbete med covid-19.
- Projektet SITE 3 har inletts och två medarbetare har anställts i projektet.
- Uppföljning/översyn av kommunens inköpsorganisation har genomförts under hösten. Redovisning av resultatet har gjorts under början av år 2021.
- Kommunen har anslutit sig till en samverkanslösning med 13 andra Dalakommuner om en kommundelgemensam E-tjänsteplattform. Plattformen Open-e driftsattes under året.
- Tre digitala infartsskyltar har uppförts. Dessa syftar till att stärka varumärket både som kommun och destination och är kanaler med samhällsinformation, trafikinformation och krisinformation.
- Arbetet med framtagande av en lokalförsörjningsstrategi har pågått och ett antal delbeslut om genomförandet har tagits.
- Fortsatt arbete med förberedelser för sanering av före detta Garveritomen.
- En halvdag på temat hållbarhet och Agenda 2030 har genomförts med deltagande av kommunens BAS-grupp (Budget Ansvar Samverkan). BAS-gruppen består av kommunstyrelsen, respektive nämnds ordförande, vice ordförande samt kommunens förvaltningschefer.
- En halvdag på temat översiktsplan har genomförts med deltagande av kommunens BAS-grupp.
- Arbetet har pågått med införande av komponentredovisning av materiella anläggningstillgångar.
- Kommunen har använt bidrag från Tillväxtverket för näringslivsutveckling i glesbygd till ett flertal stödinsatser.
- Ett antal personalpolitiska dokument har reviderats och beslutats.
- Stor och omfattande upphandling av snöröjning/vin-

- terväghållning har genomförts för kommunen samt Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB, Malungshem AB och Malung-Sälen Turism AB. Även upphandling av hantverkstjänster har genomförts, uppdelad i byggnadsarbeten, målningsarbeten, elarbeten, rörrarbeten, ventilationsarbeten och plåtarbeten där vi tecknat avtal med många lokala leverantörer.
- En underhållsplan för gator, gång- och cykelvägar har upprättats.
- Försäljning av permanenttomter i Sälen gick trögt inledningsvis men tog fart i slutet av året.
- Den skogliga verksamheten gjorde ett lågt virkesuttag på grund av det rådande marknadsläget. Samtidigt har större skogsvårdsåtgärder genomförts med anledning av den tidigare skogsbranden i Torgås.

Ekonomisk analys

Kommunstyrelsen och dess verksamheter inklusive skogsförvaltning och markexploatering redovisar sammantaget en negativ avvikelse mot budget med 6,7 mnkr.

Kommunstyrelsen, inklusive medlemsbidrag till Västerdalarnas utbildningsförbund har ett negativt utfall mot budget med 4,7 mnkr. Exkluderas bidrag, majoritetens satsningar, redovisar kommunstyrelsen ett positivt utfall mot budget med 0,7 mnkr. Majoritetens satsningar omfattar bland annat bidrag till föreningar för investeringar i energieffektivisering, barmarksatsning i Sälen, utveckling av bowlingverksamheten i Malung, med totala bidrag på 5,4 mnkr. Satsningarna finansieras genom utdelning från Malungs Elverk AB.

Kommunchef har en positiv avvikelse mot budget med 2,4 mnkr vilket bland annat beror på att bidrag från Tillväxtverket har nyttjats för näringslivsutveckling istället för budgeterade medel. Det positiva utfallet förklaras även av utökad budget i och med en omfördelning från gata- och parkenheten som har ett anpassningskrav att minska nettokostnaden år 2020.

Kommunkansliet har en negativ avvikelse mot budget med 0,1 mnkr vilket kan förklaras av lägre bidragsintäkter. Ekonomikontoret har en positiv avvikelse mot

”En underhållsplan för gator, gång- och cykelvägar har upprättats”

budget med 0,6 mnkr vilket främst beror på lägre personalkostnader, på grund av lägre tjänstgöringsgrad än budgeterat. Övriga kostnader har ett högre utfall än budgeterat, på grund av kostnad för utredning av inköpsorganisationen. IT-enheten redovisar en negativ avvikelse mot budget med 0,4 mnkr vilket dels förklaras med lägre bidragsintäkter dels lägre intäkter från interna fördelningar än budgeterat.

Personalkontoret redovisar sammantaget en negativ avvikelse med 0,2 mnkr jämfört mot budget. Bemanningsenheten inom personalkontoret redovisar ett överdrag mot budget. AME-enheterna Mosjön, Rosengrens, samt enheten för stöd och hjälp för ungdomar och nyanlända till arbete redovisar positivt utfall mot budget. De främsta förklaringarna till det positiva utfallet för AME-enheterna är ökade bidragsintäkter, samt bättre nettoutfall när stödanställningarna som tjänstgör i andra förvaltningar, omfördelats ekonomiskt. Bemanningsenheten har, i och med pandemin, haft utökat uppdrag vilket till viss del täckts av bidrag, men det finns sedan tidigare ett ingående för lågt driftutrymme. Under året har överenskommelse med personal om upphörande av tjänst, så kallade avtalslösningar genomförts, vilken också påverkat personalkontorets utfall negativt.

Service- och teknik redovisar en negativ avvikelse med 0,6 mnkr, där gata och park har den största negativa avvikelsen. Det pågående anpassningsarbetet har inte uppnått förväntade effekter med planerat minskade kostnader, förändrat avtal för belysning får genomslag först år 2021. Kostnader för snöröjning var dock lägre för året i och med den snöfattiga vintern år 2020. Inom fastighet har ändring av redovisningsprincip, där fastigheter komponentindelats både gett positiva och negativa effekter för året. Dels har avskrivningskostnaderna minskat jämfört med ingående värden, dels

har tillgångar uttrangerats och kostnadsförts. Fastighet redovisar för året en negativ avvikelse, vilken beror på minskade hyresintäkter, med anledning av anpassningar för hyresgäster som medfört tomma lokaler. Lokalvärden redovisar även en negativ avvikelse, vilken beror på kostnader för utökad/extra städning i kommunala verksamheter med anledning av pandemin. Extra kostnader för städning på äldreboenden har kunnat återsökas som merkostnader av socialförvaltningen och har påverkat utfallet i liten omfattning. Bostadsanpassningen har en positiv avvikelse på grund av lägre utbetalda bidrag.

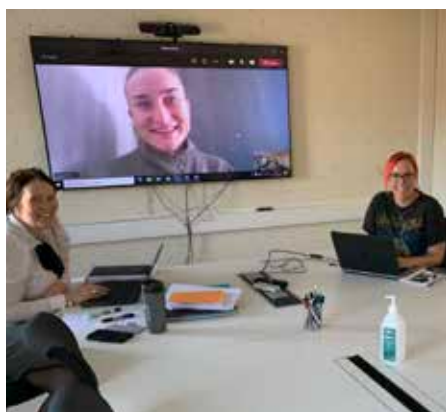
Skogsförvaltningen redovisar en negativ avvikelse med 2,7 mnkr, vilken främst beror på lägre intäkter i form av sålt virke. Marknadsrådet har bedömts ofördelaktigt under år 2020. Exploateringsverksamheten redovisar en negativ avvikelse med 1,0 mnkr. Avvikelsen beror dels på lägre intäkter, dels på högre övriga kostnader. De lägre intäkterna är hänförliga till att försäljning av permanenttomter i Sälen gick trögt under inledningen av året. När det gäller kostnaderna har det inkommit kostnader för tidigare såld exploateringsmark.

Förväntad utveckling

- Arbetet med förebyggande åtgärder för covid-19 fortsätter under år 2021.
- Utvärdering av pandemigruppens arbete har skett och kommer att redovisas för kommunstyrelsen under inledningen av år 2021.
- Projektet SITE 3 fortgår och får bedrivas under de speciella förutsättningar som covid-19 innebär med arbete i två länder (Sverige/ Norge).
- Under år 2020 upphandlades konsultstöd för utredning och utvärdering av IT-organisation och IT-systemstöd. Utredningen kommer att genomföras under år 2021 och syftet är att undersöka hur IT-enheten

kan organiseras för att ge bästa möjliga stöd till kommunens verksamheter och för kommunens utveckling inom IT-området.

- Redovisning av resultatet av översyn av HR-organisationens roll, arbetssätt och utformning kommer att ske för kommunstyrelsen under inledningen av år 2021.
- Fortsatt arbete med framtagande av lokal-försörjningsstrategi för kommunen med genomförandebeslut i olika delfrågor.
- Ett förslag till prissättningsmodell för försäljning av kommunal mark ska presenteras för kommunstyrelsen och ett återkommande förslag till årlig exploateringsbudget kommer från och med år 2022 ingå som en del i kommunens ordinarie budgetarbete.
- Presentation av resultatet av fas 1 i simhallsutredningen.
- Fortsatt arbete med framtagande av bra underhållsplan för kommunens fastigheter.
- Arbetet med sanering av garveritomten intensifieras.
- Tillgänglighetsanpassning av kommunens hemsida.
- Arbetet med e-arkiv kommer fortsätta tillsammans med samtliga kommuner i Dalarna. Diskussioner förs om att eventuellt flytta centralarkivet till annan lokal. Det förslaget kommer att beredas under år 2021. Ett arbete pågår även om att kunna ta hem det lokalhistoriska arkivet som idag ligger i Falun, där kommunen köper denna tjänst. Detta ska vara gjort innan 2023-12-31.
- Det finns en stor efterfrågan på permanentboende i Sälen och en viss efterfrågan i Lima. Efterfrågan på fritidshusfastigheter är stor framförallt i Sälenfjällen men även i andra delar av kommunen.
- I dalgången från Malung till Sälen finns även en stor efterfrågan på industrifastigheter.
- Inom skoglig verksamhet planeras att ökad röjnings- och gallringsaktivitet ska ske på grund av åldersfördelningen i skogsinnehavet.

Fr. v. Kommunens personalchef Ewa Daniels Wik och personalutvecklarna Hanna Fors, Anna Persson och Malin Nilsson.

Planer på ny polisstation i Sälen planeras.

Förskolan Hästen med tre avdelningar färdigställdes

Uppdraget

Nämndens ansvarsområde är:

- Förskola.
- Fritidshem.
- Grundskola.
- Grundsärskola.
- Gymnasium.
- Prövning av målgruppsstillhörighet till gymnasiesärskolan.
- Elevhälsa.
- Vuxenutbildning och svenska för invandrare (SFI).
- Integration.
- Måltidsverksamhet.
- Skolskjutsar.
- Skolbibliotek.

Händelser av väsentlig betydelse

- Lärcentrum och Malung-Sälens gymnasieskola åter i kommunens regi från 2020-01-01.
- Utbyggnaden (3 avdelningar och kök) av förskolan Hästen färdigställdes.

- Stor påverkan på alla verksamheter på grund av covid-19, med bland annat ingen flyktmottagning, samt stora svårigheter att få tag på vikarier i alla våra verksamheter.
- Fjärr- och distansundervisning för elever på lärcentrum och gymnasiet i slutet av vårterminen. Det fortsatte i olika steg även under höstterminen.

Ekonomisk analys

Barn- och utbildningsnämnden redovisar en negativ avvikelse mot budget med 13,3 mnkr. Avvikelsen beror på lägre intäkter och högre kostnader jämfört mot budget.

Intäkterna är 6 mnkr lägre än budgeterat och förklaras av ett flertal poster. En felbudgetering, samt minskade migrationsintäkter inom flertalet verksamheter förklarar 5,5 mnkr. Försäljning av måltider både på Campus och till lärare hade ett utfall med minus 0,4 mnkr. Samtidigt blev utfallet av caféförsäljningen på gymnasieskolan minus 0,6 mnkr. Den totalt minskade försäljningen beror främst på coronapandemin.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	41 932	37 475	67 509	73 414	-5 905
PERSONALKOSTNADER	157 302	159 201	216 421	209 875	-6 546
ÖVRIGA KOSTNADER	70 279	68 768	115 916	115 104	-812
NETTO	-185 649	-190 494	-264 828	-251 565	-13 263

*”Lärcentrum
och MSG åter
i kommunens
regi från 2020”*

Lärcentrum fick ej full täckning på sökta statsbidrag gällande yrkesvux, vilket innebar 0,9 mnkr lägre i bidrag. Däremot har förvaltningen fått beviljat andra statsbidrag som ej varit budgeterade med totalt cirka 0,5 mnkr. Intäkter avseende interkommunala ersättningsgarna (IKE) för gymnasiet, förskolan och grundskolan hade tillsammans 1,3 mnkr lägre utfall än budgeterat. Även barnomsorgsavgifterna blev cirka 0,2 mnkr lägre än budgeterat. Intäkterna för Riksidrottsgymnasiet (RIG) minskade med 0,8 mnkr på grund av pandemin och inställda läger. Kostnadsersättning för sjuklönekostnader har ökat intäkterna, samtidigt som kostnaderna för sjuklöner ökat.

Personalkostnadernas högre utfall jämfört mot budget beror främst på högre kostnader för elever i behov av särskilt stöd på 2,7 mnkr. Det anpassningskrav som fanns i budgeten har ej kunnat uppnås. Vikariekostnader inom måltid uppgick till cirka 0,6 mnkr vilket är utöver budget. Fler förskoleavdelningar beroende på fler barn i verksamheten medförde kostnader utöver budget med 2,6 mnkr. Under året har överenskommelse med personal om upphörande av tjänst, så kallade avtalslösningar, genomförts vilket påverkat utfallet utöver budget med 0,6 mnkr. Några verksamheter däribland lärcentrum och gymnasiet har lägre personalkostnader än budgeterat med 0,9 mnkr. Även Sälens skola redovisar en positiv avvikelse, men där har hyrlärare ersatt vakanser.

Övriga kostnader har en avvikelse mot budget med knappt 1 mnkr. Den förklaras bland annat av

att hyrrektor och hyrlärare använts i norra kommundelen, vilket påverkat utfallet med 1,6 mnkr. En arbetsmiljöutredning, samt utbildning har genomförts för 1,1 mnkr, vilka inte var budgeterade. Nämnden har fått ersätta kommunstyrelsen med 0,2 mnkr för förlorad hyresintäkt på grund av beslut om stängning av elevboendet Campus på vårterminen. Även skolskjutsarna hade ett utfall med 0,2 mnkr över budget. Övrigt som IT-kostnader, kostnader för flytt av avdelningar, reparationer med mera var cirka 0,8 mnkr högre än budget. Verksamheterna har samtidigt varit återhållsamma med kostnader för läromedel, diverse förbrukningsmaterial, samt diverse avgifter såsom kurser och fortbildning. Dessa poster har sammantaget ett utfall 1,9 mnkr lägre än budget. Kostnader för interkommunala ersättningsgarna (IKE) var även lägre än budget med 1,5 mnkr.

Förväntad utveckling

- Utmaning att ha rätt behörighet på alla tjänster.
- Utmaning att klara all verksamhet inom ramen för tilldelad budget.
- Utmaning att hantera pandemins fortsatta utveckling inom alla verksamheter.
- Utredning kring framtida stadiindelning kommer att pågå framöver.
- Diskussion pågår i landet kring ersättning för riksidrottsgymnasiernas interkommunala ersättningsgarna (IKE), samt bidrag från Riksidrottsförbundet (RF) och elevernas hemkommun.

*”Utredning
kring framtida
stadiindelning
kommer att
pågå framöver”*

Ordförande:

Gun Byttner (M) (t.o.m. januari)

Martina Elfström (L) (februari–oktober)

Åsa Hedlöf (S) (fr.o.m. november)

Förvaltningschef

Kristine Brosjö (t.o.m. september)

Torbjörn Martinsson, tf (fr.o.m. oktober)

Arrangemang har genomförts utomhus och spelats in

”Kultur- och fritidsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget med 2,2 mnkr”

Uppdraget

I kultur- och fritidsnämndens uppdrag ingår att svara för biblioteksverksamheten samt att i enlighet med bibliotekslagen (2013:801) verka för det demokratiska samhällets utveckling. Detta genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning, att främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning och forskning, samt kulturell verksamhet i övrigt. I den allmänkulturella verksamheten ingår konstverksamhet, utställningar, teater, film, dans, konserter, musikunderhållning, föredrag och författarböcker, samt ett årligt utdelat kulturpris.

I kultur- och fritidsnämndens uppdrag ingår även att främja det lokala föreningslivet genom samarbeten och ekonomiskt stöd i enlighet med gällande riktlinjer. Kommunal fritidsverksamhet med ishall, idrottshallar, utomhusbad, skid- och motionsspår hör också till nämndens ansvarsområde. Vidare ansvarar kultur- och fritidsnämnden för öppen fritidsgårdsverksamhet och en kommunal kulturskola.

Händelser av väsentlig betydelse

- Coronapandemin har i hög grad påverkat flera viktiga samhällsfunktioner, däribland kulturlivet. Regeringens beslut under året om att, i olika stor omfattning, begränsa antalet personer för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, ledde till att de flesta arrangemang i kommunen fick lov att ställas in, vilket i sin tur har inneburit stora ekonomiska konsekvenser för kommunens föreningar. Av den anledningen beslutade kultur- och fritidsnämnden om att omfördela medel från arrangemangsbidrag till en ”krisfond” i syfte att stödja föreningarna.
- Kulturskolans verksamhet med dansshow, vårkonserter och teaterföreställningar har under året dels fått ställas in och dels fått genomföras på nya sätt. Arrangemang har bland annat genomförts utomhus eller spelats in och sånts digitalt i efterhand.
- Det pågående projektet med bokbussen har gått in i byggfasen med målsättningen att den kan tas i drift i början av år 2021.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	5 524	4 343	4 229	3 369	860
PERSONALKOSTNADER	13 561	13 446	11 933	13 459	1 526
ÖVRIGA KOSTNADER	20 492	18 608	17 330	17 134	-196
NETTO	-28 529	-27 711	-25 034	-27 224	2 190

- Upphandling av ett nytt bibliotekssystem pågår.
- Kulturskolan har beviljats ytterligare stöd från Kulturrådet, vilket har möjliggjort att eleverna kan välja bland ytterligare två ämnen, bild och skapande samt klassisk balett, något som varit mycket efterfrågat bland kommunens barn och ungdomar.
- Efter beslut i fullmäktige i december år 2020 så kommer kulturskolan att flytta från Tingshuset till nya lokaler efter vårterminen år 2021. De nya lokalerna ligger i före detta HVB hemmets lokaler på Fällan.

Ekonomisk analys

Kultur- och fritidsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget med 2,2 mnkr. Den positiva avvikelsen förklaras av ökade intäkter från Bullsjön, ersättning för sjuklönekostnader, samt ej budgeterade statsbidrag för satsning på minoriteter. Samtidigt visar personalkostnaderna ett bättre utfall än budgeterat, vilket förklaras av lägre kostnader för vakanta tjänster främst inom fritidsenheten, men även att tjänsten som förvaltningschef endast varit bemannad på heltid under del av året. Övriga kostnader är däremot högre en budgeterat främst inom kulturskolan och fritidsgårdar, där en del dock täcks av intäktsförda riktade statsbidrag.

Förväntad utveckling

- Upphandling av entreprenör som kan genomföra fas 1 utredning gällande ny simhall i Malung pågår. Målsättningen är att utredningen kan påbörjas under första kvartalet år 2021.
- Utveckling av sportfältet i Malung pågår. Området ska utvecklas till en samlingspunkt för kommuninvånare med anläggningar för spontanidrott med förbättrad cykelbana, skate, utegym, samt rekreationsytor bland annat grillplatser längs skidspåret med mera.
- Fritidsgårdens lokal i Malung (Dölgården) uppvisar stora arbetsmiljöbrister. Lokalen saknar ventilation och är inte tillgänglighetsanpassad. Det behöver hanteras under kommande år.
- Både biblioteken och kulturskolan fortsätter att ansöka om medel hos Kulturrådet till utveckling av verksamheterna.
- Biblioteket kommer från och med nästa år att ingå i ett gemensamt bibliotekssystem med övriga Dalakommuner.

*”Bokbussen
färdigställdes
2020 och togs
i drift 2021”*

Ordförande:
Carina Albertsson (S)
Förvaltningschef:
Bahman Alami

Förändrade arbetssätt med utökade hygienrutiner

Uppdraget

Socialnämnden har det samlade ansvaret för bland annat myndighetsutövning och insatser inom äldreomsorgen, LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade), individ och familjeomsorgen och handläggningen av alkohol- och tobakstillstånd/tillsyn. Ansvarsområdena regleras av flera olika lagar och socialtjänstlagen är den vanligast förekommande. En stor andel av kommunens anställda arbetar inom socialförvaltningen, där huvuddelen av verksamheten bedrivs och bemannas dygnet runt – året om.

Inom vård och omsorg finns bland annat särskilda boenden med korttidsplatser och växelvård, hemtjänst och daglig verksamhet. För personer med funktionsnedsättning enligt LSS finns bland annat gruppboende, serviceboende, korttidshem, daglig verksamhet, boendestöd och personlig assistans. Inom socialpsykiatri finns boendestöd och daglig sysselsättning. Individ- och familjeomsorgen ansvarar för försörjningsstöd, missbruksvård, barn- och ungdomsvård, familjerätt och familjerådgivning.

Händelser av väsentlig betydelse

- Covid-19 har påverkat socialförvaltningens samtliga verksamhetsområden. Följder av pandemin har inneburit förändrade arbetssätt med utökade basala hygienrutiner, begränsade besök inom särskilt boende (SÄBO). Begränsad verksamhet inom daglig verksamhet – Dagcenter och Buskgården har till viss del/helt varit stängda, periodvis har verksamheten genomförts på gruppboendena. Alternativa mötesformer och säkerställande av social distansering på arbetsplatsen.
- IFO enheten flyttade till nya verksamhetsanpassade lokaler i mars.
- Rubinens utbyggnad till totalt sex platser blev färdig under året och togs i bruk i juli. Detta innebär ökat socialt sammanhang för brukarna.
- Från sommaren år 2020 har Lyran öppnat en verksamhet i norr, "Lyran norr", där två personer anställts på halvtid.
- Nyrekryterad verksamhetschef inom äldreomsorgen.

Ekonomisk analys

Socialnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget med 1,3 mnkr.

Intäkter, personalkostnader samt övriga kostnader är samtliga högre än budgeterat till följd av coronapandemin. Intäkternas högre utfall förklaras främst av riktade statsbidrag, med anledning av covid-19, både för ersättning av sjuklönekostnader, samt för merkostnader inom socialtjänstens omsorg om äldre personer och även personer med funktionsnedsättning. Samtidigt är utfallet för intäkter från Migrationsverket och Försäkringskassan lägre än budgeterat. Även kostnaderna för dessa målgrupper har minskat något.

De ökade övriga kostnaderna jämfört mot budget beror på högre kostnader för inköp av skyddsutrustning. Dessa liksom personalkostnaderna är en följd av hanteringen med anledning av covid-19. De högre kostnaderna balanseras i viss mån av att verksamheterna inom LSS delvis varit nedstängda samt att kostnader för färdtjänsten varit lägre.

Förväntad utveckling

- Effekter av coronapandemin har haft olika påverkan i olika kommuner. För Malung-Sälén har det inneburit ett minskat flöde inom våra särskilda boenden (SÄBO), vilket har påverkat kön till SÄBO. Det har i sin tur lett till att hemtjänsten fått en högre belastning.
- Covid-19 har inneburit en vårdskuld för Malung-Säléns kommun i form av ej verkställda beslut, främst inom äldreomsorgen.
- Utmaning att behålla och rekrytera personal med rätt kompetens.
- Ta fram strategi för att avveckla inhyrd personal och behålla tillsvidareanställd personal.
- Kartläggning och strategi för schemaläggning och bemanning för att effektivisera processen och minska kostnaderna.
- Arbete med vårdtyngdsmätning för att fördela rätt resurser till rätt enhet.
- Arbete med handläggning utifrån IBIC – Utrett behov med rätt insatser och rätt uppdrag till verkställighet.

*”IFO-enheten
flyttade
till nya
verksamhets-
anpassade
lokaler”*

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	54 017	51 601	52 532	45 771	6 761
PERSONALKOSTNADER	201 472	209 686	214 485	213 443	-1 042
ÖVRIGA KOSTNADER	104 665	100 495	95 465	90 998	-4 467
NETTO	-252 120	-258 580	-257 418	-258 670	1 252

Nya deltidsbrandmän i norra kommundelen

Uppdraget

För att skydda människors liv, hälsa, egendom och miljö ska räddningstjänsten se till att åtgärder vidtas för att förebygga bränder och skador till följd av bränder, utan att andras ansvar inskränks. Räddningstjänsten ska också förhindra och begränsa skador på människor, egendom och miljön. Räddningstjänsten ska planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt, men skall endast utföras om det är motiverat med hänsyn till behovet av ett snabbt ingripande, det hotade intressets vikt, kostnaderna för insatsen och andra omständigheter. I kommunens handlingsprogram för det skadeförebyggande arbetet och räddningstjänstverksamheten står det hur uppgifterna skall utföras med de resurser och avtal vi förfogar över. Alla som bor och vistas i Malung-Sälens kommun har lika rätt till hjälp vid situationer som kräver hjälp som inte klaras av den enskilde, allt enligt LSO (Lagen om skydd mot olyckor).

Händelser av väsentlig betydelse

- En brandbil stals från garaget i Tyngsjö.
- Från den 12/5 gick vi med i Räddningsregion Bergslagen (RRB) som är en ledningsfunktion.
- Ett allvarligt tillbud på Centralskolan där någon tänt eld i en korridor.
- Tillsynsverksamheten har inte fungerat tillfredställande bland annat på grund av coronapandemin.

Ekonomisk analys

Räddningsnämnden redovisar en negativ avvikelse mot budget med 0,5 mnkr. Överdraget mot budget förklaras med högre utfall för inköp inom övriga kostnader, förbrukningsmaterial med 0,1 mnkr, samt reparationer och underhåll med 0,2 mnkr. Därtill har anskaffning, utöver budget, av rökskydd påverkat utfallet med 0,5 mnkr, samt genomförande av risk- och sårbarhetsanalys med 0,1 mnkr som utförts av ett konsultföretag. Överdraget inom övriga kostnader balanseras i viss mån av lägre personalkostnader på grund av tjänst som inte varit bemannad, samt intäkter från försäljning av bandvagn.

Förväntad utveckling

- Under år 2020 har räddningstjänsten anställt nya deltidsbrandmän vilket innebär att det till kommande säsong finns full bemanning i norra kommundelen.
- Förändringar måste göras på utifrån den byggnation som görs i Hundfjället/Stöten/Kläppen och flygplatsen med utgångspunkt i framtagen riskanalys.
- Dialog har inletts med Scandinavian Mountains Airport om att under kommande vinter inleda en samverkan om räddningstjänst för de västra delarna på fjället.
- Översyn av organisationen och bemanning pågår.

*”Översyn av
organisationen
och bemanning
pågår”*

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	11 214	1 769	1 778	1 382	396
PERSONALKOSTNADER	11 452	10 830	11 180	11 428	248
ÖVRIGA KOSTNADER	12 668	7 687	7 149	6 044	-1 105
NETTO	-12 906	-16 748	-16 551	-16 090	-461

Ordförande:
Erik Andersson (C)
Förvaltningschef:
Lena Bergman

Ny lagstiftning innebar omprioriteringar av planerad tillsyn

Uppdraget

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden är en myndighet som ansvarar för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, strålskyddslagen och livsmedelslagen. Arbetet bedrivs genom handläggning och tillsyn/kontroll. Nämnden ansvarar även för frågor som rör detaljplaner, bygglov, adressättning, kartframställning, geografiska informationssystem (GIS) och mättningsarbeten. Enligt plan- och bygglagen ska nämnden bland annat verka för en god byggnadskultur och en god stads- och landskapsmiljö.

Nämndens uppdrag utgörs främst av uppgifter som kommunen ansvarar för enligt lag, myndighetsutövningen. Bara en liten del av nämndens verksamhet är frivillig. Den kommunpolitiska viljeinriktningen handlar främst om hur myndighetsutövningen utförs, dvs. hur nämnden bemöter medborgare och företag som enligt lag behöver vända sig till kommunen med sina ärenden. Samtidigt som nämnden ska vara rättssäker, kompetent och professionell ska man vara effektiv, tillgänglig, serviceinriktad och ha ett bra bemötande. Nämnden ska i alla situationer ge god service och rådgivning till sina kunder.

Händelser av väsentlig betydelse

- Arbetet med ny översiktsplan har påbörjats. En första workshop med politiken har hållits i syfte att ta fram en utvecklingsstrategi för kommunen. Det har upphandlats en konsult för översiktsplanarbetet.
- Planering och prioritering av kommande detaljplaner med fokus på kommunens eget markinnehav.
- Effekten av covid-19 har lett till att några större byggprojekt har skjutits på framtiden. Däremot har antalet bygglovsansökningar för mindre projekt ökat avsevärt jämfört med tidigare år, vilket innebär att konto-

rets arbetsbelastning är fortsatt hög.

- Miljökontoret har under året fått omprioritera planerad tillsyn och omfördela sina resurser på grund av ny lagstiftning, vilket påverkat året som helhet.
- Omorganisation har gjorts på miljökontoret där förvaltningschef tagit över personal- och verksamhetsansvar.
- Flera fastighetsägare har påbörjat byggnation i Sälen by, däribland flera hus i kommunens senaste tomtområde på Vikhansvägen, samt flerbostadshus vid Elljusvägen.
- Den positiva dialogen med Länsstyrelsen, med avseende på Sälffällets reningsverks kapacitet, har fortsatt och resulterat i att planprocessen för ett antal detaljplaner kan fortsätta.
- Stadsbyggnadskontoret har, i nära samarbete med kommunledningen och berörda förvaltningar, arbetat med planering inför ny simhall.

Ekonomisk analys

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget med 3,8 mnkr. Miljökontorets intäkter nådde upp till den budgeterade nivån. I och med den nya lagen om trängsel på serveringsställen rekviderades ett bidrag på 0,2 mnkr.

För stadsbyggnadskontorets intäkter för bygglov har ingen avmattning märkts av, snarare tvärtom. Även om ett flertal större projekt har pausats, inkommer bygglovsärenden i nivå med toppåren 2016/2017. Intäkterna från bygglov överstiger därför budget ordentligt, vilket är ett resultat av "hemester" och den pågående pandemin.

Utfallet för personalkostnader är väsentligt lägre än budgeterat, på grund av vakanser främst inom stadsbyggnad. Budgeterad tjänst som byggnadsinspektör/

”Ett fortsatt aktivt arbete mellan politik och förvaltning krävs för att säkerställa en effektiv prioritering”

planarkitekt och 50 procent planarkitekt har inte kunna tillsättas under året. Även miljökontoret har haft vakanser för helåret, då det har varit svårt att rekrytera personal, vilket resulterat i långa vakansperioder. Under året var två inspektörer varit föräldralediga, en på heltid och en på 60 procent, som inte kunnat ersättas fullt ut.

Förväntad utveckling

- Pandemin har visat sig vara mer omfattande och långvarig än förväntat. När det kommer nya direktiv och lagar som förändrar uppdraget, behöver omprioriteringar göras även fortsatt. Pandemin fortsätter påverka förvaltningen med distansarbete, nya digitala verktyg och nya arbetssätt.
- Inga övriga volymförändringar planeras inom stadsbyggnad, däremot kan eventuella åtgärder behöva vidtas beroende på hur ärendebelastningen utvecklas.
- Under hösten planerade miljökontoret inför ett övertagande av tillsynsområdet alkohol, tobak och receptfria läkemedel. Mer resurser krävs initialt men kan på sikt leda till effektiviseringar. Tanken är att

livsmedelsinspektörerna och alkoholhandläggaren ska arbeta tillsammans. Alkoholhandläggaren har arbetat ensam inom området och det är inte förenligt ur arbetsmiljösynpunkt. Under år 2021 behöver arbetet med rökfria miljöer ses över, då detta område har fallit mellan stolarna och ingen förvaltning tidigare haft detta uppdrag. Nuvarande alkoholhandläggare flyttas över från socialnämnden vid årsskiftet.

- Arbetet med en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess fortsätter. Förvaltningen behöver förbereda för framtida effektiviseringar som måste ske, både genom ökad digitalisering, men även genom förnyat arbetssätt och nytänkande. Prioritering av resurser och ett smart resursutnyttjande kommer bli avgörande för huruvida verksamheten kan leva upp till de krav som ställs. Ett fortsatt aktivt arbete mellan politik och förvaltning krävs för att säkerställa en effektiv prioritering.
- En ny dokumenthanteringsplan arbetas fram för att på sikt kunna arbeta och arkivera digitalt.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	14 167	13 364	16 852	14 036	2 816
PERSONALKOSTNADER	11 634	12 210	12 407	14 482	2 075
ÖVRIGA KOSTNADER	5 818	5 272	6 590	5 524	-1 066
NETTO	-3 285	-4 118	-2 145	-5 970	3 825

Fiberverksamheten blir eget bolag

”Antalet
nyanslutningar
2020 uppgick
till ny
rekordnivå”

Uppdraget

Malungs Elverk AB:s dotterbolag Malungs Elnät AB äger och driver el- och fibernät i Malung-Sälens kommun. Moderbolaget Malungs Elverk AB äger vattenkraftverk, samt är delägare i Dalakraft AB (24 procent), Dala Vind AB (11 procent) och Dala Energi AB (5 procent).

Händelser av väsentlig betydelse

- Under år 2020 färdigställdes den nya elnätstationen vid Närsjön. Stationen är en del av flera stora investeringar som görs och planeras på Sälenfjällen.
- Planering pågår för en stor renovering av kontorslokaler i Malung och Transtrand.
- Dotterbolaget Malung-Sälens Fibernät AB startades i slutet av år 2020. Koncernens fiberverksamhet kommer i framtiden att drivas i det bolaget. Ett samarbete med andra fiberbolag i Dalarna pågår kring kommunikationsoperatörsaffären.
- Antalet nyanslutningar år 2020 uppgick till en ny rekordnivå.

Ekonomisk analys

Malungs Elverk AB:s verksamhet fortsätter att drivas med god lönsamhet. Intäkter från nyanslutningar i elnätet fortsätter att vara höga. 2019 års extra höga intäkter förklaras med nyanslutningen av flygplatsen i Sälen. Intäkterna år 2020 följer totalt sett budget. Lägre intäkter från vattenkraftproduktionen på grund av låga elpriser, kompenseras med högre intäkter än budget från fiberverksamheten. Lägre kostnader mot överliggande nät är en av orsakerna till kostnadernas avvikelse mot

budget. Även personalkostnaderna är lägre än budget, alla budgeterade anställningar har inte verkställts. Det är också lägre resekostnader på grund av pandemin.

Årets investeringar

Årets investeringar uppgår till höga summor. En stor del av befintligt elnät har blivit gammalt och behöver bytas ut. Reinvesteringarna tillsammans med nyinvesteringarna på fjället kräver stora resurser.

Förväntad utveckling

Stora investeringar som kräver mycket resurser förväntas fortsätta att pågå de närmaste åren. Kassaflödet som rörelsen skapar räcker inte för att täcka dessa investeringar. Detta medför att bolaget redan år 2021 kommer att behöva låna pengar. Det ser ut att vara en fortsatt stor expansion på Sälenfjällen.

Fiberverksamheten flyttas till eget bolag år 2021. För att kunna öka lönsamheten inom fiber, pågår ett samarbete med andra fiberbolag i Dalarna.

Måluppfyllelse

Malungs Elverk AB:s vision är ”Trygg och säker elförsörjning”. Genom få leveransavbrott och en säker arbetsmiljö ska detta uppfyllas. Varje avdelning har vidare mål inom miljö, samhällsnytta, medarbetare, kund och ekonomi. Bolaget följer kommunens målbildsarbete. Utifrån ägardirektivet tryggar bolaget en viktig infrastruktur genom stabila elnät, med få leveransavbrott. Etableringen av fibernätet bidrar till att Malung-Sälens kommun är en attraktiv kommun att bo och verka i.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	173 778	214 575	177 790	177 640	150
KOSTNADER	123 133	119 901	113 971	118 360	4 389
NETTO	50 645	94 674	63 819	59 280	4 539

Uppbyggnad av Rubinen är färdigställd

Uppdraget

Malungshem AB är ett allmännyttigt helägt kommunalt bostadsbolag, som bedriver sin verksamhet i Malung-Sälens kommun. Bolaget bedriver fastighetsförvaltning, samt arbetar aktivt med att främja bostadsförsörjningen för invånare i hela kommunen.

Händelser av väsentlig betydelse

- Följer underhållsplanen som är antagen för åren 2017–2026.
- Ombyggnad av trapphus och installation av hissar färdigställd vid Storgatan 36.
- Utbyggnad av Rubinen färdigställd.
- Påbyggnad av en våning på Hagvägen i Sälen är påbörjad (6 stycken nya lägenheter).

Ekonomisk analys

Fortsatt hög uthyrningsgrad ger högre intäkt än budgeterat, samt något högre resultatandel från Sälen Centrum HB än budgeterat.

Årets investeringar

- Installationen av tre hissar Storgatan 36 har slutförts.
- Utbyggnaden av Rubinen har slutförts.
- Installation av ventilation på Mården.
- Byte av värmesystem på Postgatan 14 samt Storgatan 32.

Förväntad utveckling

Nybyggnationen i Sälen innebär en risk för nedskrivningsbehov. Det påverkar resultatet och även förmågan till fastighetsunderhåll.

Uthyrningsgraden är fortsatt stabil, men det finns

en viss avmattning och osäkrare kundunderlag i form av tveksam betalningsförmåga. Sälen har dock fortsatt stort tryck. Generellt gäller dock ett behov av fler ändamålsenliga bostäder, exempelvis seniorboende främst i Malungs centralort.

Måluppfyllelse

"Det självklara hyresalternativet i lugn och trygg miljö"

Malungshem AB har fyra visioner eller målsättningar inom områdena ekonomi-kund-medarbetare-verksamhet. Ett styrkort finns framtaget för verksamheten som Malungshem AB arbetar efter, med avstämningar varje år.

En bra balans på bostäder idag med en fungerande bostadskö, är förutsättningar för en fortsatt positiv utveckling och grunden för att kunna uppfylla målen inom de olika delområden som bolaget prioriterar. Idag ligger uthyrningsgraden på cirka 98 procent. Bostadskön är lagom stor, vilket väl speglar de målsättningar som bolaget har satt upp. Vartannat år genomförs NKI undersökningar för att stämna av hur väl bolaget uppfyller kundernas förväntningar och egna målsättningar. Resultatet av kundnöjdhet ligger klart över medel. Medarbetarsamtal, regelbundna besök hos arbetshälsan, samt en agenda och strategi för information och kommunikation, ligger till grund för att fånga upp medarbetarnas förutsättningar att utvecklas och ges bästa förutsättningar att genomföra ett bra arbete. En långsiktig underhållsplan för åren 2017–2026 har beslutats med årlig uppföljning. Enligt ägardirektiven ska underhåll prioriteras framför resultat. Det har varit en viktig förutsättning för att fastslagen plan kunnat följas hitintills.

"Uthyrningsgraden är fortsatt stabil, men det finns en viss avmattning"

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	73 352	74 031	78 007	76 554	1 453
KOSTNADER	72 655	71 925	76 266	76 554	288
NETTO	697	2 106	1 741	0	1 741

Upprustning av entrén har pågått under året

*”Diskussioner
förs om
etablering av
familjecentral”*

Uppdraget

Verksamheten omfattar fastighetsförvaltning av Sälengallerian och uthyrning av en sporthall, Sälenhallen till Malung-Sälens kommun. Sälens Centrum HB:s ägare är Malungshem AB med 50 procent och Backahill förvaltning AB med 50 procent.

Händelser av väsentlig betydelse

- Utemiljöåtgärder vid Sälengallerian slutförda.
- Ombyggnation konferens på vårdcentralen slutförd.
- Swedbank har sagt upp sitt hyresavtal.

Årets investeringar

Årets investeringar uppgår till totalt 0,6 mnkr. Av dessa avser 0,2 mnkr ombyggnaden av konferensen på Sälens vårdcentral och 0,4 mnkr avser iordningställande av utemiljön vid Sälengallerian.

Förväntad utveckling

Polisen kommer troligen att säga upp sitt avtal som löper ut 2022-12-31. Diskussioner förs om att bygga om lokalen för en etablering av en familjecentral.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	10 036	10 203	10 251	10 000	251
KOSTNADER	5 655	5 486	6 735	7 000	265
NETTO	4 381	4 717	3 516	3 000	516

Trots pandemin ser framtiden positiv ut

Uppdraget

Bolagets syfte är att stödja turistutvecklingen av Malung-Sälens kommun som en attraktiv kommun för upplevelser och ett område med besöksnäring och turism som en betydande och viktig basnäring.

Händelser av väsentlig betydelse

- Coronapandemin har påverkat bolagets verksamhet under året oerhört hårt, med allmänna restriktioner och reserestriktioner.
- Alla inställda arrangemang från mars och resterande delen av år 2020.
- Inställd Dansbandsvecka år 2020.
- Begränsningarna i besöksantal vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar.
- Alla stängda gränser.
- Kraftigt minskad beläggning på Malungs camping.

Årets investeringar

Under året har investeringar gjorts i effektiviseringar av olika digitala programvaror.

Förväntad utveckling

När pandemin har lagt sig, vaccin har getts ut och restriktionerna är borttagna, förväntas att resandet åter kommer att öka. Efter distanseringar och hållna avstånd, finns det ett uppdämt behov av att träffas fysiskt igen och att resa.

När alla mötesformer som arrangemang, konferenser och tillställningar kan hållas som tidigare, förväntas en positiv utveckling för bolaget och framförallt för campingverksamheten.

Med de framtida investerings- och verksamhetsutvecklingar som planeras i bolaget ser framtiden positiv ut.

Måluppfyllelse

Det övergripande målet för år 2020 var att visa ett positivt ekonomiskt resultat för verksamheten. För perioden januari till och med april år 2020 låg måluppfyllelsen i nivå med jämförande period föregående år. När Coronapandemin och alla dess restriktioner och negativa följdverkningar började få fullt genomslag från maj år 2020, blev fokus att hitta, skapa och söka alla möjligheter till ekonomiska lösningar, med målsättningen att minimera de ekonomiska konsekvenserna i verksamheten så långt det var möjligt.

”Under året har investeringar gjorts i effektiviseringar av olika digitala programvaror”

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	9 638	9 184	4 912	9 064	-4 152
KOSTNADER	10 024	9 052	5 904	8 815	2 911
NETTO	-386	132	-992	249	-1 241

Ordförande:

Hans Unander (S)

VD:

Anders Bergman, tf (t.o.m. augusti)

Stefan Larsson (fr.o.m. september)

Återvinningscentralen i Lima rustas upp

Uppdraget

Vatten & Avfall i Malung-Sälen AB (Vamas) är ett kommunalägt bolag med fokus på dricksvatten, återvinning och miljö. Bolaget omsätter ca 100 mnkr och har 50 anställda.

Vattentjänster: Vattentjänster omfattar produktion och distribution av dricksvatten.

- Ledningsnät för dricksvatten och spillvatten.
- Rening av spillvatten.
- Slamhantering.

Återvinningstjänster: Återvinningstjänster omfattar avfallsförädling och återvinning.

- Insamling och hantering av hushållsavfall, källsorterat i matavfall/komposterbart och restavfall/brännbart.
- Hantering och återvinning av bland annat grovavfall, elavfall och farligt avfall vid tre återvinningscentraler.
- Slamtömning och slamhantering.

Händelser av väsentlig betydelse

- Kläppens VA-anläggning övertas.
- Åtgärder av VA-anläggning efter övertagande i Stöten.
- Färdkällan kopplas på kommunalt vatten och avlopp.
- Utbyte av VA-ledningsnät i Grimsåker.
- Insamling av mat- och restavfall vid hushåll sker i egen regi från och med 1 maj.

Ekonomisk analys

Resultatet analyseras genom att fördelas på bolagets båda verksamheter. Resultatet för återvinningstjänster är -1,5 mnkr (budgeterat 2,4 mnkr) och resultatet för vattentjänster är -0,6 mnkr (budgeterat -1,9 mnkr).

Återvinningstjänster har för högt budgeterade intäkter år 2020. Intäkterna har ett lägre utfall än budget på grund av en kortare säsong i Sälen, med anledning av coronapandemin motsvarande 0,5 mnkr. Kostnader för slam/lakvatten och behandling av avfall har ökat. Personalkostnader har varit för lågt budgeterade med anledning av utökade öppettider på återvinningscentralerna (ÅVC), samt övertagande av hämtning av hushållsavfall i egen regi.

Inom vattentjänster finns utfall för intäkter, för övertaget område, som ej har budgeterats. Övertagandet av området Kläppen tidigarelades och togs över redan år 2020. Brukningsavgifter fakturerades från 2020-07-01. Därtill har ett utfört arbete åt Transstrands besparingskrog påverkat intäkter och kostnader med 1,9 mnkr, som ej var budgeterade. Det har dock ingen resultatpåverkan på nettoutfallet. I utfallet finns även en osäker kundfordring på 1,5 mnkr avseende bestriden anslutningsavgift i Stöten. Vidare har behandlingsavgift för slam ökat under år 2020.

Årets investeringar

Under året har investeringar gjorts med totalt 106 mnkr. Av årets investeringar ingår köp VA-anläggning Stöten för 13,5 mnkr och köp VA-anläggning Kläppen för 31,3 mnkr.

Förväntad utveckling

Under år 2021 kommer ett arbete att utföras med att utreda och fastställa hur returpapper ska samlas in i kommunen. Från och med år 2022 ska insamling av returpapper ske av bolaget.

Nya detaljplaner, exploateringar i kommunen, samt turism under sommartid, medför mer arbete både inom återvinning- och inom vattentjänster. Denna positiva utveckling gör att fler kommer att erbjudas arbete inom våra verksamhetsområden.

Det projekteras för en ny ÅVC i Sälen då avfallsvolymerna och därmed dess hantering beräknas öka.

Måluppfyllelse

Bolaget fortsätter, enligt ägardirektivet, att samverka med kommunen och koncernbolagen för att vara en aktiv part i planerandet och utbyggnaden av den kommunala infrastrukturen och att genomföra sin del i den kommunala VA-planen respektive Avfallsplanen, med strävan att uppnå den antagna målbilden.

Årlig översyn av taxor sker. Bolaget uppfyller självkostnadsprincipen och uppfyller kraven på långsiktig ekonomisk planering och styrka.

”Det projekteras
för ny
ÅVC i Sälen”

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	92 118	109 356	117 508	115 225	2 283
KOSTNADER	91 739	110 890	119 614	114 714	-4 900
NETTO	379	-1 534	-2 106	511	-2 617

Målet uppfyllt

– alla lokaler är uthyrda

Uppdraget

Bolaget ska äga och förvalta fastigheter för att tillgodose mindre företagens behov av lokaler i Lima. Bolagets verksamhet omfattar fastighetsförvaltning av egenägd fastighet. Fastigheten är belägen i Västra Ämäs, Malung-Sälens kommun. Fastigheten är uppdelad på 3 hyresenheter, samtliga är uthyrda.

Händelser av väsentlig betydelse

- Inget att rapportera.

Ekonomisk analys

Årets utfall innebär ett plusresultat jämfört med budget.

Förväntad utveckling

Bolagets verksamhet fortsätter i motsvarande omfattning och uppdrag.

Måluppfyllelse

Målsättningen är att lokalerna skall vara uthyrda till 100 procent. Det kravet är uppfyllt.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	1 367	1 410	1 324	1 428	-104
KOSTNADER	1 198	1 098	1 057	1 219	162
NETTO	169	312	267	209	58

Bolagets finansiella ställning ska stärkas

Uppdraget

Bolagets verksamhet avser att medverka till att utveckla turism, hantverk och småindustri.

Händelser av väsentlig betydelse

Bolaget har under året erhållit ett ovillkorat aktieägartillskott från ägaren om 0,5 mnkr i enlighet med beslut från kommunfullmäktige år 2017 om årligt tillskott. Syftet enligt ägaren, Malung-Sälens kommun, är att stärka upp bolagets finansiella ställning och ge

förutsättningar för de aktiviteter bolaget vill engagera sig i.

Ekonomisk analys

Årets utfall avser kostnader för revision samt övriga kostnader för administration, såsom avgifter till Bolagsverket.

Förväntad utveckling

För närvarande bedrivs ingen verksamhet i bolaget.

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	–	–	–	–	–
KOSTNADER	12	13	13	–	-13
NETTO	-12	-13	-13	0	-13

Ökade transporter med containertrafik

”Verksamheten
har utvecklats
positivt under
2020”

Uppdraget

Bolagets verksamhet är att vara driva terminalområde för lagring av virke, massaved och flis, för vidare transporter på järnväg.

Händelser av väsentlig betydelse

- Investeringar på terminalområdet.
- Under året har det påbörjats med flisning på området.
- Verksamheten har utvecklats positivt under 2020.

Ekonomisk analys

Årets resultat är minus 0,2 mnkr, vilket beror på lägre intäkter och högre kostnader än budgeterat. Bolaget är i uppstartskede.

Årets investeringar

Investeringar har gjorts på terminalområdet och i mätutrustning.

Förväntad utveckling

Under år 2021 förväntas ökade transporter med tillkommande containertrafik. Bolaget har i början av 2021 beviljats ytterligare bidrag från Klimatklivet. Bidraget ska användas för inköp av bland annat specialtruckar för containerlyft. För bolagets fortsatta utveckling kommer ägarna sannolikt behöva tillskjuta ytterligare aktiekapital. Det har även påbörjats utredning om möjligheter för vidaretransport av flis samt hur terminalområdet kan utökas.

Måluppfyllelse

Målet under 2020 var att öka terminalens verksamhet vilket också har uppnåtts

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	–	1 175	3 109	3 353	–244
KOSTNADER	275	1 174	3 349	2 464	–885
NETTO	–275	1	–240	889	–1 129

Avveckling av förbundet har pågått under året

Uppdraget

Västerdalarnas utbildningsförbund (VDUF) är ett kommunalförbund mellan kommunerna Malung-Sälén och Vansbro. Förbundet bedrev fram till och med 2019-12-31 gymnasieskoleverksamhet och vuxenutbildning med uppdragsutbildning i de båda kommunerna. Malung-Säléns och Vansbros kommunfullmäktige beslutade under slutet av 2018 och början av 2019 att avveckla Västerdalarnas utbildningsförbund. Från 2020-01-01 ansvarar respektive medlemskommun för gymnasieutbildning och vuxenutbildning inom den kommunala förvaltningen.

Händelser av väsentlig betydelse

- Verksamhetsövergång första januari år 2020 av gymnasieutbildning vid Malung-Säléns gymnasieskola och lärcentrum Malung till Malung-Säléns kommun respektive gymnasieutbildning vid Vansbro utbildningscentrum och lärcentrum Vansbro till Vansbro kommun.
- Aktiviteter för avveckling av förbundet har pågått under året.

Ekonomisk analys

För år 2020 beslutades om en driftbudget med 1 mnkr för intäkter respektive kostnader. Verksamhetens intäkter, exklusive medlemsbidrag, visade för året ett högre utfall än budgeterat med anledning av utfall från bidrag, samt vidarefakturerering till medlemskommunerna. Vidarefaktureringen, av kostnader som avser år 2020 tillhörande respektive medlemskommuns gymnasie- och vuxenutbildningsverksamhet, har gjorts med 0,8 mnkr

framförallt under första tertiet. Intäkter från bidrag gav en positiv avvikelse för intäkterna i och med att uppbockade bidrag var lägre än beviljat i bokslutet för år 2019, där beslut kommit under år 2020.

Verksamhetens kostnader omfattar dels kostnader som har vidarefakturerats, dels förbundets egna personalkostnader för en anställd till och med juli år 2020. Vidare omfattar kostnaderna köp av tjänster för diariesystem, ekonomisystem, löne- och personaladministration, ekonomiadministration, förbundschefstjänst, pensionsadministration och revisionskostnader.

Årets investeringar

Inga investeringar har gjorts under året.

Förväntad utveckling

Västerdalarnas utbildningsförbund bedriver inte någon operativ skoldrift från första januari år 2020 och aktiviteter har under året pågått för att avveckla förbundet. Avregistrering av förbundets organisationsnummer planeras ske under år 2021, samt upprättande av avslutande räkenskaper (resultat- och balansräkning för år 2021).

Måluppfyllelse

En ekonomisk budget fastställdes för året av direktionen och är att likställa med årets ekonomiska och finansiella mål. Årets nettokostnad är lägre än fastställt medlemsbidrag, vilket innebär att det finansiella målet är uppfyllt. När det gäller verksamhetsmål och måluppfyllelse har inga mål fastställts för år 2020 med anledning av att förbundet är under avveckling.

*”För år 2020
beslutades om
en driftbudget
med 1 mnkr
för intäkter
respektive
kostnader”*

Intäkter, kostnader och netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Diff mot budget
INTÄKTER	169 498	166 640	1 793	1 002	791
KOSTNADER	169 498	166 640	1 793	1 002	-791
NETTO	0	0	0	0	0

Revisorerna i Malung-Sälens kommun

2021-04-07

Till
Fullmäktige i Malung-Sälens kommun
Org.nr: 212000-2148

Revisionsberättelse för år 2020

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekman-revisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilaga 1, "Revisorernas redogörelse för 2020".

Revisorerna har noterat att kommunstyrelsen och socialnämnden inte genomfört intern kontroll på det sätt som föreskrivs i kommunens reglemente för intern kontroll. Varken kommunstyrelsen eller socialnämnden har antagit en internkontrollplan för år 2020.

Revisorerna konstaterar att de finansiella målen inte har uppnåtts eftersom målet om soliditet inte är uppfyllt. När det gäller verksamhetsmålen kan vi konstatera att inriktningsmålen inte har uppnåtts för år 2020 eftersom endast fem av 14 mål är uppfyllda.

Vi bedömer, beaktat ovan, sammantaget att styrelse, nämnder och beredningar i Malung-Sälens kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig med undantag för kommunstyrelsen och socialnämnden.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är delvis förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för år 2020.

Skol Birgitta Olsson har p.g.a. jäv inte deltagit i granskningen av överförmyndaren.

Malung-Sälens kommun 2021-04-07

DocuSigned by:
Robert Losbjer
FCCE21C00532439...
Robert Losbjer

DocuSigned by:
Elisabeth Lövsta
EEBE194D7EC44F2...
Elisabeth Lövsta

DocuSigned by:
Peter Dismats
_0F3EE17C01DE476...
Peter Dismats

DocuSigned by:
Skol Birgitta Olsson
SDF0468A16394DD...
Skol Birgitta Olsson

Tätte Örhammar-Sjödén
Tätte Örhammar-Sjödén

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Revisoremas redogörelse (bilaga 1)
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter som successivt förmedlats till fullmäktige (bilaga 2)
- Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna

LIVSKVALITET

– på riktigt

Förmågning och produktion: 1:e Tant Orange AB, 2021. Tryck: Stuart
Foto: Patrik Eriksson, Tineka Hedlund, Frida Lijerquist, Jenny Eriksson, Håkan Ojén och Per Nyberg

Malung-Sälens kommun
malung-salen.se

@malungsalenskommun